

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/45/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1105231089
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Maximová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:1105231089.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Maximovej a sudcov JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu: L. U. O., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom v T. republike, S. XX, P., proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu škody z nesprávneho úradného postupu, o odvolaní žalobcu i žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 30. októbra 2017, č. k. 26C/16/2006 - 955 v znení opravného uznesenia z 27. novembra 2017, č. k. 26C/16/2006 - 1033

rozhodol:

M e n í rozsudok vo výroku I. tak, že žalobu v časti o zaplatenie sumy 1.150,- Kč s prísl. z a m i e t a.

Potvrďuje rozsudok v ostatných výrokoch II. až VII.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.150,- Kč a úrok z omeškania vo výške 6 % ročne zo sumy 1.150,- Kč od 28.8.2005 do zaplatenia titulom skutočnej škody týkajúcej sa konania Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 14Cb/32/1998, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I) a nárok žalobcu uplatnený titulom skutočnej škody týkajúcej sa konania Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 14Cb/32/1998 v prevyšujúcej časti zamietol (II). Ďalším výrokom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 395.111,30 Kč a úrok z omeškania vo výške 6 % ročne zo sumy 395.111,30 Kč od 28.8.2005 do zaplatenia titulom skutočnej škody týkajúcej sa exekučného konania, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (III) a nárok žalobcu uplatnený titulom skutočnej škody týkajúcej sa exekučného konania v prevyšujúcej časti zamietol (IV). Nárok žalobcu uplatnený titulom ušlého zisku vo výške 57.609,- Kč s 10% úrokom z omeškania od 18.5.2005 do zaplatenia, pokiaľ ide o konanie na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 14Cb/32/98 a vo výške 205.955,- Kč s 10% úrokom z omeškania od 18.5.2005 do zaplatenia, pokiaľ ide o exekučné konanie, zamietol (V). Ďalej, nárok žalobcu v časti o zaplatenie sumy 150.000,- Kč s 10% úrokom z omeškania od 18.5.2005 do zaplatenia uplatneného titulom nemajetkovej ujmy zamietol (VI) a žalovanej priznal vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 16 % (VII).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca žalobou došlou súdu 23. mája 2005 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 940.695,- Kč spolu s 10 % úrokom z omeškania od 18.5.2005 do zaplatenia a trov konania v súvislosti s nesprávnym úradným postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 14Cb/32/1998, Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 23Er 1173/1998 a Exekútorského úradu JUDr. Martišíka v konaní vedenom pod sp. zn. Ex 65/1998. Skutkovo nárok v

žalobe odôvodnil tým, že 23. septembra 1996 podal ako žalobca na Krajskom súde v Košiciach žalobu na zaplatenie 35.828,- Kč s 19 % úrokom z omeškania od 24.9.1992 proti žalovanému Vihorlat, a.s. Snina s tým, že tento záväzok žalovaný z dlžnej faktúry č. 24446, splatnej dňa 24.9.1992 v čiastke 35.828,40 Kč, uznal dňa 31.10.1994. Dňa 29.1.1997 Krajský súd v Košiciach vyzval žalobcu v konaní 17Rob 1160/96 k úhrade súdneho poplatku, ktorý bol dňa 10.11.1997 uhradený, keď Krajský súd v Košiciach zrušil 20. novembra 1997 svoje predchádzajúce uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku z 23. októbra 1997. Po 20. novembri 1997 došlo k nevysvetliteľným 7-ročným prieťahom v konaní a až 23. februára 2005 Krajský súd v Košiciach vydal uznesenie č. k. 14C/32/1998-34, ktorým toto konanie zastavil z dôvodu, že 8. marca 2004 bol žalovaný vymazaný z obchodného registra s tým, že 28. marca 2003 bol zrušený konkurz č. k. 2K 178/00-291, vyhlásený na majetok žalovaného. Uvedeným nesprávnym úradným postupom Krajský súd v Košiciach zapríčinil stav, že žalobca sa ako veriteľ už nemôže nikdy uspokojiť, pretože medzičasom bol Vihorlat, a.s. zrušený a vymazaný z obchodného registra. Výška škody tak činí sumu 35.828,- Kč titulom istiny, sumu 77.958,- Kč titulom vyčísleného 19 %-ného úroku z omeškania zo sumy 35.828,- Kč od 24.9.1992 do 8.3.2004 a sumu 1.432,- Sk z titulu súdneho poplatku. Okrem toho si uplatňuje titulom náhrady škody aj ušlý zisk podľa ust. § 381 Obchodného zákonníka ako priemerný ušlý zisk dosahovaný spravidla v poctivom obchodnom styku za podmienok porušenej zmluvy v okruhu podnikania, v ktorom žalobca podniká; táto výška je odvodená z päťnásobku ročného priemerného 10 %-ného zisku zo sumy 115.218,- Kč, t.j. ide o čiastku na ušlom zisku vo výške 57.609,- Kč. Celková výška náhrady škody v tejto časti žaloby činí sumu 172.827,- Kč. Žalobu v ďalšej časti odôvodnil tým, že na základe vykonateľného platobného rozkazu Krajského súdu v Košiciach, č. k. 17Rob 801/96-15, bola začatá exekúcia na Exekučnom úrade JUDr. Martišíka v konaní Ex 65/98, v ktorej žalobca vystupoval ako oprávnený proti povinnému Technoma a.s. v súvislosti s nezaplatenou pohľadávkou vo výške 152.823,30 Kč, s 18 %-ným úrokom od 1.8.1995 do zaplatenia. V rámci tejto exekúcie boli podané povinným 14. apríla 1998 námietky proti exekúcii, o ktorých bolo Okresným súdom Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. Er 1173/98 rozhodnuté až 20. septembra 2000. Z uvedeného vyplýva, že napriek tomu, že exekútorický úrad spísal dňa 27.3.1998 motorové vozidlo povinného, tak pre prieťahy Okresného súdu Prešov od 2.4.1998 do 20.9.2000 nemohol konať. Aj v ďalšom období bol exekútorický úrad nečinný, pretože až dňa 11.3.2004 vyzval žalobcu, aby zložil zálohu 5.000,- Sk. Dňa 14.4.2005 obdržal uznesenie Okresného súdu Prešov vo veci 26Er 3610/01-9, v ktorom tento súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú. Odôvodnil to tým, že povinný Technoma a.s. ako právny subjekt zanikol dňom výmazu z obchodného registra ku dňu 2.10.2004. Vykonateľná pohľadávka sa tak stala nedobytnou a to na základe nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Prešov, ktorý mal prieťahy v konaní Er 1173/98 v období od 14.4.1998 do 20.9.2000 a tiež Exekútorický úrad JUDr. Martišíka, ktorý v období od 20.9.2000 do 2.10.2004 nevykonal nič pre vydobytie pohľadávky. Uvedený nesprávny úradný postup v období abnormálnych 6,5 ročných prieťahov sa tak stal jedinou príčinou toho, že pohľadávka je úplne nedobytná. Výška škody v tomto prípade je daná: istinou vo výške 152.823,30 Kč, úrokom z omeškania vo výške 252.246,- Kč ako 18 %-ného úroku zo sumy 152.823,30 Kč od 1.8.1995 do 2.10.2004, súdnym poplatkom vo výške 6.844,- Sk (spolu 411.913,- Kč) a tiež ušlým ziskom vo výške 206.955,- Kč ako päťnásobku ročného 10 %-ného ušlého zisku z dlžnej čiastky 411.913,- Kč (podľa ust. § 381 Obchodného zákonníka). Okrem toho žalobca poukázal na to, že mu bola spôsobená škoda v podobe straty dobrého mena, pretože nemohol realizovať svoje splatné záväzky a jeho záväzky boli a sú exekvované. Vyššie uvedené nesprávne úradné postupy, porušovanie zákonných povinností úradných orgánov postupovať bez prieťahov, mu spôsobili dlhodobý stres, bezvýhodiskovosť situácie a spolupodieľali sa na vzniku a rozvoji jeho ťažkej a nevyliciteľnej choroby. Túto škodu vyčíslil čiastkou 150.000,- Kč. Výška náhrady škody v tejto časti žaloby činí sumu 767.868,- Kč. Škoda v celkovej výške činí 940.695 Kč.

3. Súd prvej inštancie rozsudkom z 10. decembra 2010, č. k. 26C/16/2006-102 žalobu zamietol a stranám sporu náhradu trov konania nepriznal. Predmetný rozsudok bol uznesením Krajského súdu v Košiciach z 28. februára 2014, č. k. 3Co/169/2011-136 zrušený a vrátený súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd uviedol, že v konaní je zatiaľ nesporná podmienka, a to že postupom súdov a súdneho exekútora v namietaných konaniach, v ktorom boli konštatované prieťahy, bolo porušené právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Takéto konanie je možné kvalifikovať ako nesprávny úradný postup (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27. novembra 2003, sp. zn. 3Cdo 134/03). Druhú podmienku, teda vznik škody, ale najmä jej rozsah pre určenie výšky, súd prvej inštancie neskúmal a problematiku škody chápal v rozpore s tým, čo žalobca uviedol a tvrdil v žalobe, keď na základe svojich úvah dospel k záveru, že žalobca nebol uspokojený v dôsledku zlej finančnej situácie povinných, a že ani prípadné konanie bez zbytočných prieťahov by tento stav nezmenilo. Výsledky vykonaného dokazovania

však neposkytujú dostatočné podklady pre takýto záver. Závažného procesného pochybenia sa súd prvej inštancie dopustil, keď nevenoval dostatočnú pozornosť obsahu podania žalobcu z 18. októbra 2006, hoci bol žalobca súdom vyzvaný na spresnenie doplneného návrhu na začatie konania čo do jeho určitosti, pretože k odstráneniu väd tohto podania nedošlo. Preto bolo povinnosťou súdu prvej inštancie postupovať dôsledne podľa ust. § 43 zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok, platného a účinného do 30. júna 2016, v záujme odstránenia väd podania žalobcu tak, aby bolo možné v konaní riadne pokračovať. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku ďalej vyslovil záver, v zmysle ktorého nesprávny úradný postup súdneho exekútora a z toho plynúcu zodpovednosť za škodu v konaní Ex 65/98, nemožno posudzovať podľa zákona č. 58/1969 Zb., ale iba podľa ust. § 33 ods. 1 veta prvá Exekučného poriadku v znení do 30. júna 2004, pričom odvolací súd sa s uvedeným záverom nestotožnil a zdôraznil, že v konaní súd nie je viazaný žalobcom uvedeným právnym dôvodom, pre ktorý nárok uplatňuje. Predovšetkým je však potrebné brať do úvahy, že je na žalobcov, ktorý zo zodpovedných subjektov sa rozhodne zažalovať, ak z právnych noriem možno vyvodiť, že je daná zodpovednosť oboch z nich. Odvolací súd poukázal na záver Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý v Náleze z 13. februára 2013, sp. zn. II. ÚS 165/2012 konštatoval: „Ústavný súd sa vo svojej rozhodovacej činnosti postavením súdneho exekútora pri výkone exekučnej činnosti už zaoberal. Vo svojom náleze sp. zn. PL. ÚS 49/03 uviedol, že právne postavenie exekútora je determinované tým, že vykonáva úlohy (orgánu) verejnej (štátnej) moci, a z toho dôvodu sa na neho vzťahujú iné kritéria, než na právne postavenie subjektov, ktoré nevykonávajú verejnú (štátnu) moc (súdnu moc). Exekútor vykonáva v zásade úlohy štátneho orgánu. Z toho vyplýva aj to, že jeho právne postavenie, práva a povinnosti a obmedzenia zákon ustanovuje v úzkej spojitosti s týmto jeho osobitným postavením. Právne postavenie exekútora je ustanovené tak, že v rámci delby verejnej (štátnej) moci sa exekútor podieľa na plnení pozitívneho záväzku štátu v súvislosti s realizáciou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v rozsahu ustanovenom zákonom (čl. 46 ods. 4, čl. 51 ods. 1 ústavy). Toto postavenie exekútora potvrdzuje aj § 3 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 1 písm. a) bodom 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Z týchto ustanovení vyplýva, že exekútor zodpovedá za škodu spôsobenú výkonom exekučnej činnosti ako štátny orgán. Súčasne to potvrdzuje, že štát preberá na seba zodpovednosť nahradiť škodu, ktorá vznikla ako dôsledok výkonu exekučnej činnosti súdnym exekútorom (PL. ÚS 49/03).“ Za relevantný v tejto otázke považuje odvolací súd aj právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení z 12. septembra 2011, sp. zn. 5Cdo/110/2011, v zmysle ktorého „Pri uplatnení náhrady škody spôsobenej viacerými škodcami záleží na poškodenom, či bude požadovať náhradu na jednom, na niektorých, alebo na všetkých škodcoch. Samotná skutočnosť, že škoda vznikla pôsobením viacerých škodcov, ešte neopodstatňuje aplikáciu ustanovenia o delenej zodpovednosti v zmysle § 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ale za predpokladu, že je daná príčinná súvislosť medzi konaním (opomenutím konania) každého zo škodcov a škodlivým následkom, za ktorý sa požaduje náhrada, je dôvodom na aplikáciu ustanovenia o spoločnej zodpovednosti v zmysle § 438 Občianskeho zákonníka, pričom vyžaduje dôsledné uváženie osobitosti každého prípadu, majúci na zreteli, že úprava spoločnej zodpovednosti za škodu vychádza zo zásady solidárnej, ktorá má všeobecnú platnosť pre všetky prípady, avšak delená zodpovednosť môže byť síce stanovená rozhodnutím súdu, ale iba v odôvodnených prípadoch, a to v závislosti od účasti škodcov na spôsobenej škode.“ Nakoľko súd prvej inštancie nevyriešil vecne správne viaceré otázky, počnúc procesnou chybou v súvislosti s neurčitosťou petitu žaloby, až po otázku škody, nemožno za uspokojivo vyriešenú označiť ani otázku príčinného vzťahu medzi škodou a súdom konštatovaným nesprávnym úradným postupom.

4. Vzhľadom na krajským súdom vytknutú procesnú chybu v súvislosti s neurčitosťou petitu žaloby, žalobca na základe výzvy súdu prvej inštancie v uznesení z 26. januára 2015, č. k. 26C/16/2006-182 spresnil svoje písomné podania z 11. decembra 2014 a z 23. apríla 2015. Súd prvej inštancie uznesením z 9. apríla 2015, č. k. 26C/16/2006-185 a z 25. augusta 2015, č. k. 26C/16/2006-233 nepripustil zmenu žalobného návrhu v podobe písomných podaní z 11. decembra 2014, zo 16. júna 2015, z 18. októbra 2006 a z 8. júna 2007. Prvoinštančný súd ustálil žalobou uplatnený nárok na konečnú sumu 940.695 Kč pozostávajúcu:

- zo sumy 172.827,- Kč uplatnenej v súvislosti s konaním Krajského súdu v Košiciach 14Cb 32/98 ako: A/ skutočná škoda 35.828,- Kč, 19% úrok z omeškania zo sumy 35.828,- Kč od 24.9.1992 do 8.3.2004, t.j. vo výške 77.958,- Kč a suma 1.432,- Sk ako súdny poplatok (t.j. spolu 115.218,- Kč) a B/ ušlý zisk vo výške 57.609,- Kč (5-násobok ročného priemerného 10%-ného zisku zo sumy 115.218,- Kč),
- zo sumy 617.868,- Kč uplatnenej v súvislosti s exekučným konaním (vedeným Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 23 Er 1173/98 a vedeným exekútorom JUDr. Martišíkom pod sp. zn. Ex 65/98) ako:

A/ skutočná škoda vo výške 152 823,30 Kč, 18% úrok z omeškania zo sumy 152.823,30 Kč od 1.8.1995 do 2.10.2004, t.j. 252.246,- Kč a suma 6.844,- Sk ako súdny poplatok (spolu 411.913,- Kč) a B/ ušlý zisk vo výške 205.955,- Kč (5-násobok ročného priemerného 10%-ného zisku z dlžnej čiastky 411.913,- Kč), - zo sumy 150.000,- Kč ako nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mala žalobcovi vzniknúť v súvislosti s predchádzajúcimi konaniami a

- z príslušenstva v podobe úroku z omeškania vo výške 10% ročne od 18.5.2005 do zaplatenia. Podľa názoru súdu prvej inštancie takto v žalobe špecifikovaný nárok je určitý a zrozumiteľný a v tomto smere nepovažoval námietku žalovanej o neurčitosti a nezrozumiteľnosti petitu za relevantnú.

Žalobca vo svojom písomnom podaní zo 16. decembra 2015 (č. I. 287 spisu) k okruhu otázok naformulovaných odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení uviedol, že inou ujmou, výdavkami žalobcu v súdnom exekučnom konaní sú pohľadávky vo výške 411.913,- Kč (strata hodnoty pohľadávky vyčíslená na 152.823,30 Kč, úrok 18 % z tejto sumy od 1.8.1995 do 3.10.2004, čo predstavuje 252.246,- Kč a súdny poplatok 6.844,- Sk, ďalej suma 205.955,- Kč ako strata ušlého zisku vo výške 5 násobku ročného 10 % ušlého zisku z dlžnej čiastky 411.913,- Kč s tým, že pohľadávka 411.913,- Kč predstavovala majetok, ktorý postačoval na úhradu pohľadávok v lehote ich splatnosti a nedošlo by k exekučným viac nákladom, 15 % z ceny pohľadávky a právnych viac nákladov. Ďalej uviedol, že dokazovaním z konkurzného spisu a výsluchom pracovníkov TECHNOMY sa ukáže, že TECHNOMA mala dostatok majetku k svojmu obchodnému podnikaniu a k úhrade svojich dlhov v dobe 27.3.1998 (prevedenie súpisu majetku exekútorom Martišíkom) až do 28.5.1999, kedy TECHNOMA podala návrh na konkurz, ďalší návrh konkurzu prišiel až od Nové huti v roku 2000 a konkurz bol vyhlásený 11.4.2000. V dobe od 27.3.1998 do 28.5.1999 a od 11.4.2000 boli jeden až dva roky na spísanie ďalších nehnuteľností TECHNOMY tak, aby najneskôr v 3 - 4/2000 bola speňažená a uhradená pohľadávka ku dňu 31.3.2000, predstavujúca na istine 152.823,30 Kč s úrokom 18 % od 1.8.1995 do 31.3.2000, čo činí 128.346,- Kč a súdny poplatok 6.844,- Sk by bola zjavne žalobcovi uhradená. Spísaním ďalších nehnuteľností v dobe 3/99 - 5/99 a ich predajom v exekúcii by bola vymožená celá suma dlhu TECHNOMY k 31.3.2000 predstavujúca 288.013,- Kč. Doba 2 rokov od 3/98 do 4/2000, pokiaľ by Okresný súd Prešov formálne námietky TECHNOMY zamietol v primeranej lehote 30 dní, by postačovala na speňaženie spísaného vozidla Š 1203 a ďalších hnutelností TECHNOMY. K ušlému zisku žalobcu v prípade realizácie výkonu rozhodnutia o uspokojení žalobcovej pohľadávky uviedol, že riadnym vymožením pohľadávky predstavujúcej k 31.3.2000 sumu 288.013,- Kč by došlo k investovaniu tejto sumy a reálne by nedošlo ku zmareniu investícií a neušiel by zisk žalobcovi vo výške 5 násobku ročného 10 % ušlého zisku z dlžnej čiastky 288.013,- Kč, čo činí 144.006,- Kč. Ušlý zisk preukazoval stratou možnosti investovať 200.000,- Kč do nákupu 20,33 % pohľadávky za dlžníka J. G. vo výške 983.544,70 Kč s 19 % úrokom z omeškania od 3.10.1993 do zaplatenia, a to postupiteľom C. F. Flop s.r.o. na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo 4. marca 2000, ktorú v tomto konaní predložil ako dôkaz.

5. Súd prvej inštancie po doplnení dokazovania poukázal na čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, ďalej na ust. § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ust. § 1 ods. 1, § 18 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, § 10, § 20 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánov štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ďalej na ust. § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. v znení účinnom do 31.12.2008, ako aj na ust. § 218 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok, platný a účinný od 1. júla 2016 (ďalej len „CSP“) a zdôraznil, že predmetom sporu je nárok žalobcu uplatnený titulom náhrady škody, tiež nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť v súvislosti s nesprávnym úradným postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 14Cb/32/98, ďalej Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 23Er/1173/98, ako aj súdneho exekútora JUDr. Martišíka v konaní vedenom pod sp. zn. Ex 65/98. Uplatnená náhrada škody má svoj základ v článku 46 ods. 3 Ústavy SR. Podstata základného práva na náhradu škody podľa predmetného článku ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranné vo veci konať tak, aby bola označenému právu, ktorého porušenia sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o zákonnom práve na náhradu škody vykonáva. Inými slovami, právo na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy SR nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie (citácia z odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu SR z 29. apríla 2010, sp. zn. 5Cdo/171/2009). Súd prvej inštancie akcentoval, že základnými predpokladmi zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci sú: 1/ nesprávny úradný postup, 2/

vznik škody a 3/ príčinná súvislosť medzi 1/ a 2/. Platí pritom, že splnené musia byť všetky menované zákonné predpoklady.

6. Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup prvoinštančný súd uviedol, že právna teória i súdna prax vychádza z toho, že ide o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi normami pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Pretože úradný postup spravidla nemožno v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností, treba správnosť úradného postupu posudzovať aj z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znak nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prieťahov“ (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

7. Žalobca za nesprávny úradný postup Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 14Cb/32/98, považuje nečinnosť súdu za obdobie od 21.11.1997 až do 23.2.2005. Súd prvej inštancie mal preukázané, že vo veci Krajského súdu v Košiciach vedenej pod sp. zn. 14Cb/32/98 v období od 7.1.1998, kedy pôvodne začaté konanie pod sp. zn. 17Rob 1160/96 bolo pridelené do tohto registra, až do 30.10.2000, kedy bol uznesením Krajského súdu v Košiciach vyhlásený konkurz na majetok dlžníka Vihorlat a.s. Snina, nebol učinенý zo strany Krajského súdu v Košiciach žiadny úkon, čím došlo k porušeniu zásady rýchlosti konania, ktorá nečinnosť je vo svojom dôsledku nesprávnym úradným postupom v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, nakoľko nesprávnym úradným postupom môže byť i porušenie zásady rýchlosti súdneho konania, pri ktorom nie je lehota pre rozhodnutie stanovená. Preto dal za pravdu žalobcovi v tom smere, že za obdobie od 7.1.1998 do 30.10.2000 na strane tohto súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Pretože vyhlásením konkurzu na majetok žalovaného zo zákona došlo k prerušeniu konania, nečinnosť súdu za obdobie od 30.10.2000 z tohto dôvodu nemožno hodnotiť ako nesprávny úradný postup.

8. Žalobca namietal tiež nesprávny úradný postup Okresného súdu Prešov z dôvodu jeho nečinnosti, pokiaľ ide o konanie vedené pod sp. zn. 23Er 1173/98 v období od 14.4.1998 do 20.9.2000. Súd prvej inštancie zistil, že Okresný súd Prešov bol nečinný v období od novembra 1998, kedy súdu boli zaslané námietky povinného proti exekúcii a trovám exekúcie, až do 2.6.1999, kedy súd začal robiť úkony súvisiace s rozhodnutím o podaných námietkach (konkrétne išlo o zapožičanie spisu 17Rob 801/96) a v období od marca 2000, kedy požadovaný spis bol súdu zapožičaný, až do 20.9.2000, kedy súd rozhodol o podaných námietkach.

9. Ďalej žalobca považuje v prípade exekučnej veci vedenej pred súdnym exekútorom pod sp. zn. Ex 65/98 za nesprávny úradný postup z dôvodu nečinnosti obdobie od 20.9.2000 do 2.10.2004. V tomto prípade súd prvej inštancie zistil, že v období od januára 2001, t.j. potom, čo súdny exekútor zistil stav majetku povinného, až do 11.3.2004, t.j. do výzvy súdneho exekútora na zloženie preddavku, na strane súdneho exekútora išlo o nesprávny úradný postup, nie však z dôvodu nečinnosti, ale z dôvodu nevykonávania exekučnej činnosti podľa exekučného poriadku (t.j. podľa názoru súdu prvej inštancie exekútor mohol hneď po zistení stavu majetku povinného vyzvať žalobcu na zaplatenie preddavku a podľa toho, či by žalobca preddavok vyplatil, zvoliť ďalší postup). V súvislosti s predmetným konaním súd prvej inštancie pripomenul, že povinný subjekt Technoma a.s. bol zrušený dňa 11.02.2004 rozhodnutím konkurzného súdu o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku.

10. Nakoľko vo všetkých troch prípadoch išlo o nesprávny úradný postup v období za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., súd prvej inštancie žalobu posudzoval podľa tohto zákona (zákon č. 514/2003 Z.z. nadobudol účinnosť až 1. júla 2004). Takéto konanie je možné kvalifikovať ako nesprávny úradný postup (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27. novembra 2013, sp. zn. 3Cdo/134/03). Vzhľadom na závery odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení, nebol dôvod na zhodnotenie skutkového stavu odlišným spôsobom v tejto časti, t.j. pokiaľ ide o konštatovanie porušenia práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov za dané, súdom konštatované obdobie, z čoho vyplýva tiež záver o právnej úprave, ktorá sa na daný nárok aplikuje (t.j. zákon č. 58/1969 Zb.). Pokiaľ žalobca v priebehu konania v súvislosti s uplatňovanými nárokmi exekučného konania Okresného súdu Prešov sp. zn. 23Er/1173/98 a konania Exekučného úradu JUDr. Martiška sp. zn. Ex 65/98 tvrdil, že ide o prieťahy

aj za nasledujúce obdobie rokov - prvý krát to začal skutkovo tvrdiť až v roku 2014 - išlo o zmenu žaloby v rozšírení jej skutkových tvrdení, o ktorej súd rozhodol tak, že na pojednávaní konanom dňa 20.12.2016 svojim uznesením o.i. nepripustil zmenu žaloby v tejto časti. Súd prvej inštancie zároveň zdôraznil, že v zmysle § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v aktuálnom znení, t.j. v znení účinnom od 1.1.2013), ktorým bol zrušený zákon č. 58/1969 Zb., pokiaľ nesprávny úradný postup súdu má spočívať v zbytočných prietahoch v konaní, prípadne v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, súd sám v takomto konaní nemôže posudzovať, či na strane orgánu verejnej moci došlo k namietanému nesprávnemu úradnému postupu. Aktuálna právna úprava pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu odkazuje na výsledky vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následky prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Preto možno vyvodiť, že súd, ktorý posudzuje odôvodnenosť nároku uplatneného titulom náhrady škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z., t.j. zákonné predpoklady pre úspešné posúdenie nároku, sám neposudzuje, či v danom prípade namietané rozhodnutie je nezákonné alebo, či na strane orgánu pri výkone verejnej moci išlo o nesprávny úradný postup, pretože na to nie je oprávnený. V prejednávacom prípade žiadnym z oprávnených orgánov neboli konštatované zbytočné prietahy v konaní, respektíve nesprávny úradný postup exekučného súdu, pokiaľ ide o nasledujúce obdobie - obdobie spadajúce pod právnu úpravu zákona č. 514/2003 Z.z. (žalobca to ani netvrdil a ani nepreukázal), preto, ak by súd mal nárok žalobcu v tejto časti (exekučného konania Okresného súdu Prešov sp. zn. 23Er/1173/98 a konania sp. zn. Ex 65/98 Exekučného úradu JUDr. Martišíka) posudzovať podľa zákona č. 514/2003 Z.z. v aktuálnom znení, žalobca v konaní nepreukázal jeden z kumulatívne stanovených zákonných predpokladov úspešnosti tohto nároku, a jeho žaloba by v časti tohto nároku (vrátane uplatnenej nemajetkovej ujmy vzťahujúcej sa na konanie vedené Okresným súdom Prešov 23Er/1173/98 a vedené súdnym exekútorom JUDr. Martišíkom Ex 65/98) nebola dôvodná.

11. Pokiaľ sa jedná o otázku pasívnej legitímácie, súd prvej inštancie v súlade so závermi odvolacieho súdu v predmetnom spore vyjadrenými v zrušujúcom uznesení, považuje žalovanú za pasívne legitímovanú vo vzťahu ku všetkým namietaným konaniam, t.j. vrátane exekučného konania vedeného súdnym exekútorom JUDr. Martišíkom, citujúc pritom právny názor odvolacieho súdu totožného obsahu ako je uvedený v bode 3 odôvodnenia tohto rozsudku. Zároveň zdôraznil, že v zmysle ust. § 391 ods. 2 CSP je súd prvej inštancie týmto právnym názorom viazaný.

12. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že pojem škody nebol v zákone č. 58/1969 Zb. definovaný, preto sa v zmysle ust. § 20 citovaného zákona pre výklad použijú spoločné ustanovenia Občianskeho zákonníka o škode a to konkrétne ustanovenie § 442 OZ, v zmysle ktorého sa uhrádza skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Škodu je možné vo všeobecnosti chápať ako ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Žalobca si v predmetnom konaní uplatnil jednak skutočnú škodu: 1/ v súvislosti s konaním Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 14Cb/32/98 spolu vo výške 115.218,- Kč a 2/ v súvislosti s exekučným konaním Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 23Er/1173/98 a konaním súdneho exekútora JUDr. Martišíka pod sp. zn. Ex 65/98 spolu vo výške 411.913,- Kč a jednak ušlý zisk 1/ v súvislosti s konaním Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 14Cb/32/98 a 2/ v súvislosti s exekučným konaním Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 23Er/1173/98 a konaním súdneho exekútora JUDr. Martišíka pod sp. zn. Ex 65/98.

13. Pokiaľ ide o skutočnú škodu uplatnenú v súvislosti s konaním Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 14Cb/32/98, v konaní nebola spornou skutková okolnosť, že predmetom tohto konania bol nárok uplatnený žalobcom voči žalovanému Vihorlat, a.s. Snina, ktorému predchádzalo konanie vedené pod sp. zn. 17Rob/1160/96, ktoré bolo začaté na základe žaloby z 26. septembra 1996, ktorou si žalobca uplatňoval voči žalovanému čiastku 35.828,- Kč spolu s 19 % úrokom z omeškania od 24.9.1992 do zaplataenia a v ktorom konaní žalobca na základe výzvy súdu zaplatil na súdnom poplatku 1.432,- Sk. Napriek tomu, že žalobca v súvislosti s predmetným súdnym konaním mal za to, že na strane súdu išlo o nesprávny úradný postup v podobe prietahov za dobu 7 rokov, súd prvej inštancie konštatoval

nesprávny úradný postup za obdobie od 7.1.1998 do 30.10.2000 s poukazom na to, že vyhlásením konkurzu na majetok žalovaného zo zákona došlo k prerušeniu konania, a preto nečinnosť súdu za obdobie od 30.10.2000 nemožno hodnotiť ako nesprávny úradný postup. Ďalej nie je sporným, že v dôsledku výmazu žalovaného z obchodného registra Okresného súdu Prešov k 8.3.2004, Krajský súd v Košiciach v predmetnom konaní 14Cb/32/98 svojim uznesením z 23. februára 2005, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18. marca 2005, konanie zastavil a rozhodol o tom, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a že súdny poplatok sa žalobcovi nevracia. Z uvedeného vyplýva, že v predmetnom konaní súd nerozhodol meritórne o podanej žalobe. Vo vzťahu k tomuto nároku zo žaloby vyplýva žalobcovo zdôvodnenie, podľa ktorého Krajský súd v Košiciach svojim nesprávnym úradným postupom, mnohoročnými prietahmi v konaní, zapríčinil stav - kedy už nie je možné túto pohľadávku za Vihorlat, a.s. vykonať, žalobca sa ako veriteľ nemôže už nikdy uspokojiť, pretože v medziobdobí bola spoločnosť Vihorlat, a.s. zrušená a vymazaná z obchodného registra. Takto Krajský súd v Košiciach spôsobil žalobcovi škodu, ktorej výška a príčinná súvislosť medzi jej vznikom a zavinením je vyššie popísaná, keď príčinná súvislosť je daná i tým, že žalobca hľadal oprávnenie na súde svoje zákonné právo, aby súd určil právoplatným rozhodnutím oprávnenosť jeho pohľadávky a táto mohla byť vykonaná, pretože dlžník - hoci svoj záväzok dňa 31.10.1994 uznal, dobrovoľne ho nechcel zaplatiť. Súd tak porušil svoju zákonnú povinnosť, teda právo žalobcu na nestranný a spravodlivý proces - keď sedemročné meškanie je evidentne dôvodom toho, že pohľadávka sa stala nedobytnou. Výška škody tak činí na istine 35.828,- Kč, na 19 % úroku z omeškania z 35.828,- Kč od 24.9.1992 do 8.3.2004 sumu 77.958,- Kč za 4.180 dní omeškania a na súdnom poplatku 1.432,- Sk, t.j. spolu 115.218,- Kč.

14. Žalobca na pojednávaní konanom 28. októbra 2016 (č. I. 448 spisu) doložil do spisu listinné doklady, ktorými mienil preukázať, že Vihorlat, a.s. Snina mienila žalovanú pohľadávku uhradiť, pretože ju v podstate uznávala, pričom išlo o listinný doklad: výzva k zaplateniu z roku 1994, list vo veci „Inventarizácie pohľadávok a záväzkov“, a tiež list zo 14. februára 1997. Tiež tvrdil, že pokiaľ by bol súd v predmetnom konaní žalobe vyhovel, pričom nebol dôvod tejto žalobe nevyhovieť, z prehľadu pohľadávok spoločnosti Vihorlat Snina a.s. vyplýva, že žalobca si mohol nepochybné a bezproblémovo prípadne priznanú pohľadávku následne uplatniť, resp. vymôcť z majetku spoločnosti Vihorlat. Žalobca ďalej vo svojom písomnom podaní založenom na č. I. 451 spisu tiež dôvodil, že uznanie záväzku Vihorlatom a.s. z 9. februára 1994, fotokópia Uznanie záväzku z 19. mája 1994 a z 31. októbra 1994 vyvracia bezdôvodnú a formálnu námietku právnikovi Vihorlatu S. G. zo 14. februára 1997, ktorý namietal premičanie nároku a tvrdil, že uznanie záväzku neeviduje a má o ňom pochybnosti. K tomu predložil súdu súpis pohľadávok k 16.9.1994 a 23.3.1995 so záverom, že spoločnosť mala pohľadávky za 502.208.355,- Sk. Žalobca vo svojom písomnom podaní došlom súdu 30. decembra 2016 (č. I. 505 a nasl. spisu) ako dôkaz o nezvratnosti existencie svojej pohľadávky na istine 35.828,- Kč, ktorú Vihorlat opakovane uznal, poukázal na zostavu Vihorlatu Snina, a.s. k 23.3.1995, kde na liste č. 41 na 21 riadku odspodu je uvedená táto pohľadávka k F.L.O.P. (žalobcom používaný dodatok mena obchodnej firmy); žalobca k listinnému dokladu na č. I. 487 až 488 spisu dokumentuje, že Vihorlat bol schopný obratom pohľadávku 35.828,- Kč uhradiť, k 23.3.1995 mal pohľadávky za 502.208.355,- Sk a mal prevahu svojich pohľadávok nad svojimi záväzkami o 90.188.787,- Sk. Z argumentácie žalobcu je zrejmé, že si ohľadne tohto nároku uplatnil ako škodu čiastku, ktorá bola predmetom jeho žaloby v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 14Cb/32/98 s poukazom na to, že namiesto toho, aby súd určil právoplatným rozhodnutím oprávnenosť jeho pohľadávky uplatnenej predmetnou žalobou, súd svojimi prietahmi v konaní zapríčinil stav, kedy už nie je možné túto pohľadávku za Vihorlat, a.s. vykonať a žalobca sa ako veriteľ nemôže už nikdy z uplatnenej pohľadávky uspokojiť, za súčasnej argumentácie o tom, že zo strany súdu nebol dôvod pohľadávku nepriznať vzhľadom na ním predložené doklady o uznaní záväzku a o evidovaní záväzku žalovaným subjektom. Z uvedeného vyplýva, že žalobca svoj nárok v súvislosti s prietahmi súdu (nesprávny úradný postup) dával do príčinnej súvislosti s tou skutočnosťou, že súd mu v konaní nepriznal žalovanú pohľadávku. Skutočnosť, že namietané konanie bolo zastavené, znamená, že neskončilo meritórnym rozhodnutím, z ktorého by vyplývala žalobcom tvrdená dôvodnosť jeho žaloby v konaní pod sp. zn. 14Cb/32/98. Súd prvej inštancie pripomenul, že v teraz prebiehajúcim konaní už otázku prípadnej úspešnosti žalobcu v inom konaní nemožno posudzovať. Chýba teda príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom Krajského súdu v Košiciach a tvrdenou škodou, ktorá mala vzniknúť žalobcovi jej nepriznaním v predmetnom konaní. Žalobca teda nesplnil zákonnú podmienku pre dôvodnosť tohto nároku, na základe čoho súd žalobu v tejto časti ako nedôvodnú zamietol, t.j. v časti o zaplatenie požadovanej sumy spolu vo výške 113.786,- Kč (t.j. 35.828,- Kč + 77.958,- Kč ako vyčíslené príslušenstvo) s uplatneným príslušenstvom 10% úroku z omeškania z dlžnej sumy od 18.5.2005 do zaplatenia (II. výrok rozsudku).

15. Podľa názoru súdu prvej inštancie je iná situácia v prípade uplatnenej škody vo výške zodpovedajúcej zaplatenému súdному poplatku v tomto namietanom konaní, v ktorom prípade možno hovoriť o vzniku škody v podobe vynaložených finančných prostriedkov titulom súdneho poplatku za návrh na začatie konania, ktorá je v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu - s jeho prietiahmi, pretože tým, že sa žalobca „nedočkal“ vecného prejednanja žaloby, v dôsledku konštatovaných prietahov tieto finančné prostriedky vynaložil zbytočne. Nebolo sporným, že žalobca v predmetnom konaní zaplatil na výzvu súdu súdny poplatok vo výške 1.432,- Sk; vznik tejto škody súd ustálil k dátumu konca konštatovaných prietahov súdu, t.j. k dátumu 30.10.2000. Napriek tomu, že žalobca súdny poplatok zaplatil v slovenských korunách, škodu z tohto titulu si uplatnil v Kč, čo je v súlade s ust. § 218 CSP, avšak na sumu totožnú, ako znela v slovenských korunách, hoci je všeobecne známe, že kurz českej koruny nebol nikdy vo vzťahu ku slovenskej korune rovnaký (bol vždy výhodnejší) a preto mu súd nemohol priznať tento nárok v nezmenenej výške v českých korunách, pretože tým by súd v tejto časti prekročil návrh žalobcu. Súd preto pristúpil k prepočtu sumy 1.432,- Sk na českú korunu za použitia kurzu slovenskej meny a českej meny k euru a v tej súvislosti využil archív kurzových lístkov ECB zverejnený na internetovej stránke, z ktorého zistil, že k 30.10.2000 bol kurz slovenskej koruny k euru 43,399 a kurz českej koruny k euru 34,858. Na základe uvedeného k 30.10.2000 suma 1.432,- Sk predstavovala 1.150,- Kč. Súd žalobcovi preto z uplatnenej sumy v tejto časti nároku vo výške 1.432,- Kč priznal iba sumu 1.150,- Kč (zahrnuté v I. výroku rozsudku) a žalobu v jej prevyšujúcej časti z uvedeného dôvodu zamietol (zahrnuté v II. výroku rozsudku). Pretože žalovaná je s úhradou tejto sumy stále v omeškani, súd ju zaviazal tiež na zaplatenie úroku z omeškania zo sumy 1.150,- Kč v jeho zákonnej výške 6% ročne od 28.8.2005 do zaplatenia (I. výrok rozsudku), teda spôsobom odlišným ako si úroky z omeškania uplatnil žalobca, a to v súvislosti s odlišným právnym posúdením dátumu, od ktorého sa žalovaný so zaplatením uplatneného nároku dostal, pretože pokiaľ ide o povinnosť platiť úroky z omeškania, štát sa ocitá v omeškani s náhradou škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. až márnym uplynutím lehoty 6 mesiacov odo dňa, kedy poškodený nárok riadne uplatnil u ústredného orgánu, a až odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty ho stíha povinnosť zaplatiť poškodenému tiež úrok z omeškania (pozri tiež Veľký komentár - Občiansky zákonník, 1. diel, rok vydania 2011, autora L. T., str. 1102). V konaní nebolo sporným, že žalobca si žalobou uplatnený nárok uplatnil voči žalovanej žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku z 12. februára 2005, ktoré odovzdal na poštovú prepravu 23. februára 2005; súd prvej inštancie nedisponuje dátumom prevzatia tejto žiadosti žalovanou, preto pri pripočítaní 3 primeraných dní na poštovú prepravu, ustálil dátum doručenia tejto žiadosti žalovanej k 26.2.2005. Následne šesť - mesačná lehota stanovená podľa ust. § 10 zákona č. 58/1969 Zb. uplynula 27.8.2005, preto o omeškani žalovanej možno uvažovať najskôr až od dátumu 28.8.2005. Z uvedeného dôvodu zamietajúci výrok sa týka tiež v tejto časti nepriznaného príslušenstva z priznanej sumy (zahrnuté v II. výroku rozsudku).

16. Súd prvej inštancie k otázke vzniku skutočnej škody uplatnenej v súvislosti s konaním Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 23Er/1173/98 a konaním súdneho exekútora JUDr. Martišíka pod sp. zn. Ex 65/98, nepovažoval za spornú skutkovú okolnosť, že Krajský súd v Košiciach Platobným rozkazom v konaní sp. zn. 17Rob 801/96-15 priznal žalobcovi sumu 152.823,30 Kč s 18% úrokmi od 1.8.1995 do zaplatenia a trovy konania 6.844,- Sk voči spoločnosti TECHNOMA a.s., ktorý sa následne stal exekučným titulom pre exekučné konanie vedené exekútorom JUDr. Martišíkom pod sp. zn. Ex 65/98 (na Okresnom súde Prešov vedené pod sp. zn. 23Er/1173/98). Žalobca pritom od začiatku dôvodil, že jeho vykonateľná pohľadávka sa stala nedobytnou v dôsledku nesprávneho úradného postupu tak Okresného súdu Prešov, ako aj exekútora JUDr. Martišíka, na základe čoho mala vzniknúť ako škoda práve nevyvodená čiastka 152.823,30 Kč s uplatneným úrokom, ktoré vyčíslil na sumu 252.246,- Kč za 3.347 dní omeškania za obdobie od 1.8.1995 do 2.10.2004 a priznaný súdny poplatok 6.844,- Sk, t.j. spolu vo výške 411.913,- Kč. Z uvedeného vyplýva, že žalobca v tejto časti svojho nároku za škodu považuje platobným rozkazom nevyvodenú pohľadávku, pre ktorý prípad žalobca musí preukázať, že v exekučnom konaní mohol reálne vymôcť žalovanú sumu. Je tomu tak preto, že škoda, ktorá prípadne vznikla nesprávnym úradným postupom súdu (exekútora) spočívajúceho v prietahoch (nečinnosti), nemožno bez ďalšieho stotožňovať s pohľadávkou, ktorá bola žalobcovi priznaná predmetným platobným rozkazom, ako to urobil žalobca. Škoda a zodpovednosť štátu za ňu je daná až vtedy, ak by sa pohľadávka žalobcu voči dlžníkovi stala nevyvodenou v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom. O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu, t.j. ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorom platí, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému

postupu, nevznikla by ani škoda. Z hľadiska príčinnej súvislosti v danom prípade bolo preto významné, či nesprávny úradný postup - prieťahy (nečinnosť) okresného súdu v exekučnom konaní, prípadne aj exekútora, boli podstatnou a rozhodujúcou príčinou toho, že pohľadávka žalobcu nemohla byť vymožená v exekučnom konaní. Reálna hodnota priznanej pohľadávky nezávisí len od samotnej sumy, ale tiež od solventnosti dlžníka a možností uspokojenia pohľadávky z jeho majetku. Inú majetkovú hodnotu má súdom priznaná pohľadávka, ktorú je možné pri exekúcii bez problémov uplatňovať voči „bonitnému“ dlžníkovi, a inú hodnotu, ak dlžník v čase exekúcie majetok nemá, alebo ho síce má, no je nepatrný (pozri tiež rozhodnutie Ústavného súdu SR z 9. decembra 2009, sp. zn. I. ÚS 384/2009). Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade vznik škody nebolo možné posudzovať izolovane od posúdenia splnenia predpokladu príčinnej súvislosti. V tejto súvislosti súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie, a to v súlade s navrhovaným dôkazmi zo strany žalobcu zameranými na zistenie - preukázanie faktickej vymožitelnosti súdom priznanej pohľadávky. Svedkovia p. A. ako bývalý člen predstavenstva spoločnosti Technoma a.s. a p. Tomková ako bývalá členka dozornej rady spoločnosti sa k majetkovým pomerom spoločnosti vyjadriť nevedeli. Svedok p. H. ako bývalý člen a tiež predseda predstavenstva spoločnosti si pamätal, že spoločnosť išla do konkurzu, že spoločnosť bola v mnohých exekúciách, bola zadlžená, že majetok spoločnosti sa v rokoch 1998 až 2004 odpredal možno aj mimo exekúcií a následne bol pre nedostatok majetku vyhlásený konkurz. Svedok p. B. ako bývalý člen predstavenstva uviedol, že v roku 1998 začala stagnovať obchodná činnosť, finančná situácia spoločnosti nebola najlepšia, pretože banky začali požadovať okamžitú splatnosť svojich úverov a mnohé z nich si začali uplatňovať svoje záložné práva k spoločnosti; nevedel sa vyjadriť k obchodnému kapitálu spoločnosti, ani k jej obratu a v roku 1998 ukončil v spoločnosti svoju činnosť. Svedok p. Z. ako bývalý člen spoločnosti uviedol, že v roku 1998 odpredal svoje akcie spoločnosti a zo spoločnosti odišiel. Mal vedomosť o tom, že spoločnosť mala veľa pohľadávok a súčasne veľa záväzkov; nehnuteľnosti a väčšina zásob spoločnosti boli založené v prospech bánk, ktoré spoločnosti poskytli úvery. Z listinných dokladov však súd prvej inštancie zistil, že podľa účtovnej závierky spoločnosti TECHNOMA, a.s. k 31.12.1998, spoločnosť vyplatila „iba“ na odmenách členom orgánov spoločnosti spolu čiastku vo výške 436 tisíc Sk, podnik nakupoval zásoby, výnosy z bežnej činnosti predstavovali spolu 8.955 tisíc Sk a podnik vyčerpal rezervu s počiatočným stavom rezervy k 1.1. bežného roka vo výške 633 tisíc Sk. Ďalej z listinného dokladu - z prehľadu peňažných tokoch spoločnosti TECHNOMA, a.s. k 31.12.1998 vyplýva, že stav peňažných prostriedkov na začiatku účtovného obdobia predstavoval 529 tisíc Sk a na konci účtovného obdobia predstavoval 234 tisíc Sk. Okrem toho, zo súvahy tejto spoločnosti k 31.12.1998 vyplývali aktíva: hmotný investičný majetok (pozemky, budovy, haly a stavby, stroje, prístroje a zariadenia, dopravné prostriedky a inventár, iný hmotný investičný majetok, nedokončené hmotné investície) spolu vo výške 50.511 tisíc Sk, zásoby (materiál a tovar) spolu vo výške 12.477 tisíc Sk a finančný majetok (peniaze, účty v bankách) spolu vo výške 234 tisíc Sk. Ďalej z prílohy k účtovnej závierke spoločnosti TECHNOMA, a.s. k 31.12.1999 vyplýva, že spoločnosť „iba“ na odmenách vyplatila odmeny pre členov orgánov spoločnosti, ktoré predstavovali spolu čiastku 442 tisíc Sk, výnosy z bežnej činnosti predstavovali spolu 19.678 tisíc Sk a podnik vyčerpal rezervu s počiatočným stavom rezervy k 1.1. bežného roka vo výške 633 tisíc Sk. Takisto zo súvahy tejto spoločnosti k 31.12.1999 vyplývali aktíva: hmotný investičný majetok spolu vo výške 37.726 tisíc Sk, zásoby (tovar) vo výške 10.567 tisíc Sk a finančný majetok (peniaze a účty v bankách) spolu vo výške 180 tisíc Sk. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ aj možno konštatovať, že v jednotlivých rokoch v spoločnosti TECHNOMA, a.s. klesala hodnota aktív, taktiež vyplácaných odmien, resp. už k 31.12.2000 napríklad spoločnosť nevidovala žiadne vyplatené odmeny členom orgánov spoločnosti, spoločnosť disponovala tzv. aktívami v podobe hmotného investičného majetku (ako napr. sú pozemky, budovy, haly a stavby, stroje, prístroje a zariadenia, dopravné prostriedky a inventár), zásobami, tiež finančným majetkom v podobe peňazí a účtov v bankách spolu vo výške, ktorá prevyšuje platobným rozkazom žalobcovi priznanú pohľadávku, pričom súčasne, podľa názoru súdu prvej inštancie, tieto aktíva možno zaradiť medzi položky, ktoré boli postihnuteľné v rámci exekučného konania. O majetkovom stave spoločnosti TECHNOMA, a.s. k 31.12.1998, ale tiež k 31.12.1999, svedčia tiež vyplatené odmeny členom orgánov spoločnosti a čerpanie rezervy v týchto oboch kalendárnych rokoch. Uvedené, podľa názoru súdu prvej inštancie, postačuje pre urobenie záveru o tom, že v čase začatia exekučného konania a v bezprostredne nasledujúcom období spoločnosť TECHNOMA, a.s. disponovala dostatočným majetkom a dostatočnými finančnými prostriedkami na to, aby žalobca mohol byť uspokojený v rámci exekúcie, pokiaľ by na strane už samotného Okresného súdu Prešov nedošlo ku konštatovanému nesprávnemu úradnému postupu v podobe prieťahov v konaní, ktoré súd vo vzťahu k tomuto súdu konštatoval od novembra 1998 až do septembra roku 2000. Súd prvej inštancie je toho právneho názoru, že už konštatovanie nesprávného úradného postupu Okresného súdu Prešov je v príčinnej súvislosti s tvrdenou škodou, ktorá mala žalobcovi v tejto súvislosti vzniknúť, a ktorú si

žalobca uplatnil v podobe nepriznanej pohľadávky z predmetného platobného rozkazu. Na základe uvedeného nepovažoval za potrebné bližším spôsobom alebo podrobnejším spôsobom vyhodnocovať finančnú a majetkovú situáciu na strane spoločnosti TECHNOMA, a.s. aj za nasledujúce obdobie, ktorá nepochybne sa v nasledujúcich rokoch zhoršovala, a pre ktorú v konečnom dôsledku spoločnosť bola k 11.2.2004 zrušená rozhodnutím konkurzného súdu o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku. Aj listinné doklady z nasledujúceho obdobia svedčia o tom, akým výrazným spôsobom sa prieťahy Okresného súdu Prešov podieľali na neúspešnosti predmetnej exekúcie a v tejto súvislosti súd prvej inštancie pripomenul, že súdnemu exekútorovi napadla predmetná exekučná vec ešte k 9.2.1998 a prieťahy v exekučnej veci, ktoré spôsobil Okresný súd Prešov, začali v novembri roku 1998 a boli konštatované až do mája 1999 a následne od marca roku 2000 do septembra roku 2000, za ktoré obdobie sa majetková situácia spoločnosti výrazne zmenila natoľko, že samotná spoločnosť podala návrh na vyhlásenie konkurzu, konkrétne dňa 28.5.1999. Napriek podanému návrhu na vyhlásenie konkurzu samotná spoločnosť uvažovala ešte o existencii majetku spoločnosti, pretože podaním návrhu sledovala dosiahnutie pomerného uspokojenia veriteľov. Aj zo správy predbežnej správkyne konkurznej podstaty z 13. septembra 2000 vyplýva, že firma má majetok, ktorý by pokryl náklady spojené s konkurzným konaním a že v súčasnosti prebiehajú na majetok viaceré exekúcie, na základe čoho je potrebné konkurz na majetok firmy vyhlásiť urýchlene. Predbežná správkyňa konkurznej podstaty konštatovala dokonca ešte k 22.1.2003 vo svojej v poradí druhej správe o tom, že dlžník má majetok v pomerne vysokej účtovnej hodnote, na strane druhej však nepredpokladala dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie priebehu konkurzu a vzhľadom na prebiehajúce konania navrhla počkať na ich výsledky a následne rozhodnúť o vyhlásení konkurzu, resp. o zastavení konania pre nemajetnosť. Ďalej z exekučného spisu JUDr. Martišika vyplýva, že súdny exekútor začal robiť príslušné šetrenia v exekučnej veci až po konštatovaných prieťahoch Okresného súdu Prešov - ide o šetrenia z októbra roku 2000. Z pripojeného registrového spisu spoločnosti Technoma a.s. ďalej vyplýva, že súdny exekútor JUDr. Radovan Ferenc vykonával viacero exekučných konaní voči povinnému Technoma a.s., v rámci ktorých speňažil nehnuteľnosti povinného zapísané na LV č. XXXX, k. ú. D.I. dňa 5.2.2001 a zapísané na LV č. XXX, k.ú. D.I. dňa 1.7.1999, 10.9.2001, 30.10.2001, 25.7.2002 a 26.3.2004, pričom išlo o exekučné konanie z roku 1997, viaceré z roku 1998 a ďalšie z roku 1999. Uvedené svedčí o tom, aký dopad mali už samotné prieťahy Okresného súdu Prešov na úspešnosť predmetnej exekučnej veci, keď nebyť prieťahov samotného Okresného súdu Prešov, nič nebránilo súdnemu exekútorovi vykonávať exekúciu riadnym spôsobom, dopracovať sa k majetku spoločnosti a k jej finančným prostriedkom a žalobcovu vykonateľnú pohľadávku uspokojiť. Žalobca teda v konaní preukázal popri konštatovanom nesprávnom úradnom postupe minimálne Okresného súdu Prešov, tiež vznik škody v podobe nevyožnenej vykonateľnej pohľadávky a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Na základe uvedeného súd prvej inštancie považoval tento nárok žalobcu čo do jeho základu za dôvodný; jeho výšku stanovil na sumu 152.823,30 Kč (nevymôžená istina), na sumu 237.098,- Kč (nevymôžené príslušenstvo) ako vyčíslené úroky z omeškania zo sumy 152.823,30 Kč za obdobie od 1.8.1995 do 11.3.2004, ku ktorému dátumu žalobcovi vznikla v tejto časti škoda, t.j. k dátumu konca konštatovaných prieťahov súdu v exekučnom konaní pri priznanom úroku 18% a na sumu 5.190,- Kč (nevymôžený súdny poplatok z exekučného titulu s poukazom na to, že v exekučnom titule bol žalobcovi priznaný súdny poplatok 6.844,- Sk, prepočtom podľa kurzu k dátumu 11.3.2004 ide o sumu 5.190,- Kč), t.j. spolu na celkovú sumu 389.921,30 Kč. Pretože žalovaná je s úhradou tejto sumy stále v omeškaní, súd ju zaviazal tiež na zaplatenie úroku z omeškania zo sumy 389.921,30 Kč v jeho zákonnej výške 6% ročne od 28.8.2005 do zaplatenia (k tomu pozri tiež bod 81. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie), čím vyhovel žalobe v tejto časti nároku (III. výrok rozsudku) a súčasne žalobu v tejto časti nároku ako nedôvodnú z vyššie uvedených dôvodov zamietol (IV. výrok rozsudku).

17. Ušlý zisk sa v zásade s konštantnou judikatúrou súdov definuje ako ujma spočívajúca v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledkuškodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný bez vecí dalo očakávať. Ušlý zisk sa neprejavuje v zmenšení majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je tomu u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu. Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, lebo musí byť naisto postavené, že pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania škodcu aleboškodnej udalosti), mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu (škodnej udalosti). Poukázal na názor Najvyššieho súdu SR, vyslovený v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/195/2015. Bremono tvrdenia a preukázania týchto okolností leží výlučne na poškodenom. Nepreukázanie existencie takýchto skutkových okolností by potom mohlo viesť len k záveru, že ušlý zisk, ktorého sa žalobca v konaní domáha, je skutočne iba fikciou. Aj v prípade ušlého zisku musí ísť o ujmu už nastalú

(vzniklú), a nie o ujmu, ktorá by hypoteticky mohla vzniknúť v budúcnosti. Súčasne platí, že zistenie výšky ušlého zisku nie je otázkou právnou, ale otázkou skutkovou, ktorá musí mať svoj základ v zistenom skutkovom stave. Žalobca ako poškodený má povinnosť nielen tvrdenia o skutkových okolnostiach, pre ktoré mu mal ušlý zisk vzniknúť, ale tiež musí tieto tvrdené skutkové okolnosti preukázať, inak nemôže byť v konaní ohľadne tohto nároku úspešný. Zákon č. 58/1969 Zb. nie je založený na princípe vzniku zodpovednostného vzťahu vždy a bez ďalšieho, pokiaľ sa aj preukáže existencia nezákonného rozhodnutia, či nesprávneho úradného postupu orgánov štátu, k tomuto predpokladu nevyhnutne musí pristúpiť aj ďalší predpoklad a tým je existencia skutočnej škody (ušlého zisku), ohľadne ktorej žalobca ako poškodený má dôkaznú povinnosť (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. júla 2017, sp. zn. 5MCdo/2/2015).

18. Žalobca odôvodnil ušlý zisk v žalobe veľmi stručným spôsobom, a to poukazom na ust. § 381 Obchodného zákonníka, ako priemerný ušlý zisk dosahovaný spravidla v poctivom obchodnom styku za podmienok porušenej zmluvy v okruhu podnikania, v ktorom žalobca podniká, pričom jeho výška je odvodená z 5 násobku ročného priemerného 10% zisku zo sumy 115.218,- Kč, čo predstavuje uplatnený ušlý zisk vo výške 57.609,- Kč, pokiaľ ide o namietaný nesprávny postup v súvislosti s Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 14Cb/32/98 a ktorá výška je odvodená z 5 násobku ročného priemerného 10% zisku z čiastky 411.913,- Kč, čo činí ušlý zisk vo výške 205.955,- Kč v súvislosti s konaním Okresného súdu Prešov pod sp. zn. Er 1173/98 a konaním vedeným exekútorom JUDr. Martišikom pod sp. zn. EX 65/98. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nárok na zaplatenie požadovaného ušlého zisku odôvodňuje veľmi všeobecným spôsobom, navyše odkazom na ust. § 381 Obchodného zákonníka, ktorý zákon neupravuje predmetný nárok žalobcu, a to ani ako všeobecný zákon (na rozdiel od Občianskeho zákonníka). Až v priebehu konania žalobca podaním zo 16. decembra 2015 doplnil nárok uplatnený titulom ušlého zisku tvrdením, že riadnym vymožením pohľadávky činiacej k 31.3.2000 sumu 288.013,- Kč by došlo k investovaniu tejto sumy a reálne by nedošlo k zmareniu investícií a neušiel by zisk žalobcu vo výške 5 násobku ročného 10% ušlého zisku z dlžnej čiastky 288.013,- Kč, čo činí 144.006,- Kč s tým, že ide o ušlý zisk, ktorý možno považovať podľa ust. § 381 ObZ za priemerný zisk dosahovaný spravidla v poctivom obchodnom styku za podmienok obdobných podmienkam porušenej zmluvy v okruhu podnikania, v ktorom žalobca podniká a navyše tvrdením o strate možnosti investovať 200 tisíc Kč do nákupu 20,33 % pohľadávky za dlžníka JUDr. G. vo výške 983,544,70 Kč s 19 % úrokom z omeškania od 3.10.1993 do budúca, a to postupiteľom CF Flop s.r.o. na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo 4. marca 2000 s tvrdením, že žalobca ako postupník bol povinný uhradiť cenu tejto cesie do 31. decembra 2002, v prípade neuhradenia ceny 200 tisíc Kč do 31. decembra 2002 sa zmluva ruší a pohľadávka sa vracia postupovateľovi, to všetko v situácii, kedy pohľadávka žalobcu k TECHNOMA a.s. ku dňu 31.3.2000 činila na istine 152.823,30 Kč s úrokom 18 % zo 152.823,30 Kč od 1.8.1995 do 31.3.2000, čo za 1.703 dní činí 128.346,- Kč, súdny poplatok 6.844,- Sk. Pohľadávka celkom preto činila 288.013,- Kč a bolo reálne jej vymoženie, pokiaľ k nesprávne úradnému postupu by nedošlo. Ako dôkaz žalobca predložil súdu Zmluvu o postúpení pohľadávok zo 4. marca 2015 a jej obsah učinil súčasťou svojich skutkových tvrdení. Okrem toho k dôkazu o reálnosti obsahu, existencii i vymožitelnosti pohľadávky cesovanej žalovanej žalobcovi dňa 4. marca 2000 za J. Kašpárkovou predložil tiež rozsudok Okresného súdu Brno - venkov z 29. januára 2008, sp. zn. 11C/619/93, rozsudok Krajského súdu Brno z 22. januára 2014, sp. zn. 44Co/311/2008 a rozsudok Krajského súdu Brno z 5. februára 2014, sp. zn. 44Co/311/2008. Alternatívne navrhol, aby súd určil výšku ušlého zisku podľa svojej úvahy podľa § 136 OSP, pokiaľ by dokazovaním bolo možné výšku (alebo jej časť) požadovaných nárokov zistiť iba z nepomernými ťažkosťami. Súd na pojednávaní konanom 20. decembra 2016 uznesením rozhodol, že zmenu žaloby, pokiaľ ide o rozšírenie skutkového stavu týkajúceho sa zdôvodnenia nároku uplatneného titulom ušlého zisku, nepripúšťa. Preto súd prvej inštancie pri posudzovaní nároku uplatneného titulom náhrady škody (ušlého zisku) neprihliadal na žalobcom tvrdený skutkový stav ohľadne okolností súvisiacich s postúpením pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo 4. marca 2000 a tento nárok posúdil výlučne v súvislosti so všeobecným skutkovým zdôvodnením tohto nároku, podľa ktorého žalobcovi mal vzniknúť v dôsledku nesprávnych úradných postupov ušlý zisk, či už Krajského súdu v Košiciach v konaní sp. zn. 14Cb/32/1998, Okresného súdu Prešov pod sp. zn. Er 1173/98 a exekútora JUDr. Martišika pod sp. zn. Ex 65/98, ktorý by spravidla dosiahol v poctivom obchodnom styku za podmienok porušenej zmluvy v okruhu podnikania, v ktorom žalobca podniká. Žalobca v tomto smere mal nielen povinnosť tvrdenia, ale tiež povinnosť preukázania tvrdených skutkových okolností zdôvodňujúcich tento nárok. Podľa názoru súdu žalobca si nesplnil už samotnú povinnosť tvrdenia, keď iba všeobecným spôsobom dôvodil, že by mu vznikol ušlý zisk v určitej výške (t.j. odkazom na výpočet tejto výšky podľa ust. § 381 ObZ) dosahovanej spravidla v poctivom

obchodnom styku v okruhu podnikania, v ktorom podniká žalobca a že „by došlo k investovaniu tejto sumy a reálne by nedošlo k zmareniu investícií a neušiel by zisk žalobcu“. Žalobca neuviedol žiadne konkrétne skutkové okolnosti, napr. súvisiace s tvrdeným podnikaním, súvisiace s tvrdenou možnosťou investovania, súvisiace s nejakým dosahovaným ziskom v podnikaní a pod., na základe ktorých by následne bolo možné posúdiť, či za existencie tvrdených skutkových okolností vznikol vôbec ušlý zisk a v akej výške. Možno preto konštatovať, že žalobca vo vzťahu k nároku uplatneného titulom ušlého zisku v súvislosti s objektívnou zodpovednosťou štátu neunesol dôkazné bremeno, preto súd prvej inštancie žalobu v tejto časti zamietol ako nedôvodnú (pre úplnosť uviedol, že nepriznanie nároku uplatneného titulom ušlého zisku sa týka všetkých namietaných konaní), t.j. vo výške 57.609,- Kč, pokiaľ ide o konanie Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 14Cb/32/98 a vo výške 205.955 Kč, pokiaľ ide o exekučné konania a z nich uplatňované príslušenstvo v podobe 10% úroku z omeškania od 18.5.2005 do zaplatenia (V. výrok rozsudku).

19. Žalobca si v predmetnom spore ako ďalší nárok uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť vo výške 150.000,- Kč v súvislosti s nesprávnym úradným postupom vo vzťahu ku konaniu Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 14Cb/32/98, Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 23Er/1173/98 a Ex 65/98 Exekučného úradu JUDr. Martišíka. Pri posúdení tohto nároku súd prvej inštancie vychádzal zo svojho právneho posúdenia, pokiaľ ide o naplnenie splnenia podmienky existencie nesprávneho úradného postupu vo vzťahu k týmto konaniam, ako aj doby, po ktorú nesprávny úradný postup v predmetných konaniach trval a zároveň odkázal na odôvodnenie svojho rozsudku v bodoch 65. a nasl.. Podľa názoru súdu prvej inštancie právna úprava zákona č. 58/1969 Zb. umožňovala priznať žalobcovi ako poškodenému iba škodu vo forme skutočnej škody a vo forme ušlého zisku, a nie aj náhradu nemajetkovej ujmy (morálnu ujmu), prípadne iné formy zadosťučinenia (napr. verejné ospravedlnenie, uverejnenie zrušujúceho rozsudku a stručné znenie odôvodnenia a pod.), pričom súd prvej inštancie v tomto smere poukázal tiež na rozhodovaciu činnosť súdov, napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 16. decembra 2008, sp. zn. II. ÚS 467/08. Zároveň súd prvej inštancie zdôraznil, že aj keby uznal právo žalobcu požadovať v konaní nemajetkovú ujmu, nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, podobne ako nárok na náhradu škody, musí byť v konaní žalobcom nielen tvrdený, ale súčasne preukázaný. Ide o nárok, ktorý podobne ako náhrada škody nevzniká pri objektívnej zodpovednosti štátu za škodu automaticky, t.j. iba pri samotnom splnení podmienky nesprávneho úradného postupu. Aj ohľadne tohto nároku žalobca má v plnom rozsahu dôkazné bremeno, bez unesenia ktorého takýto nárok nie je dôvodný. Žalobca odôvodnil nemajetkovú ujmu tým, že mu bola spôsobená škoda v podobe straty dobrého mena, pretože nemohol sa sám dostať k svojim splatným záväzkom a jeho záväzky boli a sú exekvované, nesprávne úradné postupy a porušovanie zákonnej povinnosti ústredných orgánov postupovať v súlade so zákonom, teda bez prietahov, mu spôsobili tiež dlhodobý stres, bezvýhodnosť situácie a spolupodieľali sa na vzniku a rozvoji jeho ťažkej a nevyliciteľnej choroby. Možno teda konštatovať, že žalobca si splnil ohľadne tohto nároku povinnosť tvrdenia, keď určitým spôsobom skutkovo vyšpecifikoval skutkové okolnosti odôvodňujúce tento nárok. Vo vzťahu k nim bol žalobca ďalej povinný preukázať, že tieto skutkové tvrdenia v podobe určitej tvrdenej ujmy (následkov) sú v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom predmetných konaní, a že v dôsledku tejto tvrdenej ujmy (následkov) mu vznikla škoda v uplatnenom rozsahu 150.000,- Kč. Žalobca k preukázaniu nároku nemajetkovej ujmy k žalobe bezprostredne nedoložil žiadne listinné doklady a až v priebehu konania prekladal súdu v tejto súvislosti určité listinné doklady v podobe lekárskeho správ, príp. navrhol vyžiadať ďalšie lekárske správy (napr. z odd. neurológie FN Ostrava Poruba za dobu liečenia v rokoch 2001-2007). Išlo o skupinu listinných dokladov, založených napr. na č.l. 81 až 84 spisu alebo na č.l. 181 spisu, tiež navrhovaných, ktoré predstavujú lekárske správy z lekárskeho kontrol, resp. vyšetrení, tiež internú prepúšťaciu správu. Z uvedeného možno všeobecne konštatovať, že predmetné listinné doklady súdu preukazujú skutočnosti, ktoré sú výlučne uvedené v týchto správach, t.j. údaje o tom, že žalobca sa konkrétneho dňa zúčastnil konkrétneho lekárskeho vyšetrenia s konkrétnymi lekárskeymi závermi (anamnéza, doporučená liečba, výsledky konkrétnych vyšetrení a pod.). Na to, aby súd mohol predmetné listinné doklady vyhodnotiť a posúdiť v súvislosti s dôkaznou povinnosťou žalobcu preukázať vznik nemajetkovej ujmy na základe skutkového tvrdenia, že nesprávny úradný postup mu spôsobil nevyliciteľnú chorobu a prípadne aj dlhodobý stres (ktorý tiež môže mať už charakter ochorenia) a pod., súd nemá odborné znalosti; súčasne platí, že aj v prípade, ak by súd tieto odborné znalosti mal, takto vysoko odbornú otázku nemôže sám posúdiť. Možno teda konštatovať, že iba samotným predložením týchto konkrétnych listinných dokladov žalobca si nespĺnil svoju dôkaznú povinnosť - nepreukázal vznik tvrdenej nemajetkovej ujmy vrátane jej výšky a takisto jej príčinnú súvislosť s nesprávnym úradným postupom v predmetných konaniach (týka sa to rovnako žalobcom navrhnutých dôkazov o pripojenie

ďalších lekárskejších správ, preto súd prvej inštancie tieto návrhy na doplnenie dokazovania nevykonal, tak ako vyplýva tiež zo zápisnice z pojednávania konaného 29. septembra 2017). Obdobným spôsobom bolo potrebné posúdiť tiež (ne)spĺnenie dôkaznej povinnosti žalobcu vo vzťahu ku skutkovému tvrdeniu straty dobrého mena s odôvodnením, že sa nemohol dostať k svojim splatným záväzkom a že jeho záväzky boli a sú exekvované s odôvodnením, že v tejto súvislosti žalobca k žalobe nepredložil žiaden listinný dôkaz; až v priebehu konania doložil do spisu určité výpisy LV z KN (napr. č.l. 230, 261 spisu), ktorými mienil preukázať vznik dlhej doby neistoty, extrémne dopady do nemajetkovej ujmy, vznik platobnej neschopnosti a nástup exekúcií, ktoré boli voči nemu zahájené, stratu zákazok, stres, obavy o budúcnosť a podobne. Súčasne navrhol súdu vyžiadať si na doplnenie dokazovania exekučné spisy od súdov a exekútorských úradov za roky 2002 až 2015. Tiež navrhol, aby si súd z predloženého LV 1056 z 13.5.2015 od jednotlivých okresných súdov a exekútorských úradov vyžiadal príslušné spisy a nimi previedol dôkaz extrémnych dopadov do nemajetkovej ujmy, tiež navrhol tieto spisy pripojiť. Súčasne ako vyplýva z príslušných podaní žalobcu, obsah týchto spisov a výpisov LV z KN učinil súčasťou žaloby. Súd tieto návrhy dôkazov nevykonal, tak ako to vyplýva zo zápisnice z pojednávania konaného 29. septembra 2017, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že pokiaľ by aj vyhovel týmto návrhom a pripojil si konkrétne spisy od jednotlivých okresných súdov a exekútorských úradov, bez toho, aby žalobca konkrétnym a prehľadným spôsobom skutkovo odôvodnil príčinnú súvislosť medzi navrhovanými dôkazmi a vznikom nemajetkovej ujmy, súčasne nesprávnym úradným postupom, tieto dôkazy by boli bez výpovednej hodnoty. Úlohou súdu totiž nie je nahrádzať dôkaznú povinnosť žalobcu a dedukovať z určitých, hoci aj konkrétnych navrhnutých dôkazov to, čo bolo povinnosťou žalobcu (ust. § 132 CSP). Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobca nepreukázal nemajetkovú ujmu ani predložením listinného dokladu v podobe Uznesenia exekútorského úradu Hodonín č. j. 007 Ex 206/06-242 (č.l. 724 spisu), pretože ide o doklad (navyše bez vyznačenej doložky právoplatnosti), z ktorého vyplýva, akým spôsobom v konkrétnej exekučnej veci bola uspokojená pohľadávka oprávnenej osoby vrátane exekútora predajom nehnuteľností povinného; žalobca žiadnym bližším spôsobom netvrdil a nepreukázal, v akej príčinnej súvislosti je predmetný doklad s uplatneným nárokom a tvrdenie žalobcu o tom, že takýmto spôsobom bolo zasiahnuté do jeho majetku a jeho peňažných prostriedkov, je veľmi všeobecným tvrdením. K argumentácii žalobcu založenej na rozhodnutiach ESLP (napr. v prípade Csáko proti SR, v prípade Bednár proti SR a pod.) súd prvej inštancie uviedol, že vo všetkých týchto konaniach išlo o rozhodnutia, ktoré sa týkali priznania primeraného finančného zadosťučinenia v súvislosti s konaním o sťažnostiach podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky. Zároveň súd prvej inštancie zdôraznil, že žalobca v priebehu konania zmenil žalobu v tejto časti nároku tým, že dopĺňal skutkový základ nemajetkovej ujmy o nové skutkové okolnosti a tvrdenia, napr. rozkolom v rodine, keď neúnosný stav vyústil do situácie, kedy manželka podala návrh na rozvod a manželstvo bolo rozvedené (podanie z 12. júla 2017 na č.l. 707 spisu); na pojednávaní konanom 29. septembra 2017 súd prvej inštancie uznesením rozhodol, že zmenu žaloby, pokiaľ ide o rozšírenie skutkového stavu v porovnaní s jeho vymedzením v žalobe vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, nepripúšťa (z toho dôvodu rozhodol tiež o nevykonaní navrhnutých dôkazov, pretože sa týkali tejto nepripustenej zmeny žaloby). Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobu v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 150.000,- Kč s 10% úrokom z omeškania od 18.5.2005 do zaplatenia ako nedôvodný zamietol (VI. výrok rozsudku).

20. Výrok o náhrade trov konania súd prvej inštancie oprel o ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP a žalovanej, ktorá mala v konaní čiastočný úspech, vo vzťahu k žalobcovi priznal náhradu trov konania pomerne, t.j. vo výške 16 % (žalovaná mala úspech vo výške 58%, neúspech vo výške 42 %, t.j. pomer jej úspechu a neúspechu predstavuje rozdiel týchto súm).

21. Proti rozsudku v rozsahu vyhovujúcich výrokov I. a III. a vo výroku VII. o trovách konania, podala odvolanie žalovaná z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. K neoprávnenosti všeobecného súdu v konaní o náhradu škody posudzovať prieťahy v konaní iného súdu súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku odvolávajúc sa na zrušujúci rozsudok odvolacieho súdu v predmetnej veci uviedol, že sa Krajský súd v Košiciach vo veci sp. zn. 14Cb/32/98, rozhodujúci vo veci uplatnenej pohľadávky žalobcu voči spoločnosti VIHORLAT, a.s. Snina, dopustil nesprávneho úradného postupu v podobe prieťahov, ktoré mali nastať v období od 07.01.1998 do 30.10.2000. Súd prvej inštancie poukazujúc za zrušujúci rozsudok odvolacieho súdu taktiež konštatoval, že aj Okresný súd Prešov sa v exekučnom konaní sp. zn. 23Er/1173/1998 dopustil nesprávneho úradného postupu v podobe prieťahov, ku ktorým malo dochádzať v období od novembra 1998 do 02.06.1999 a v období od marca 2000 až do 20.09.2000. V tejto súvislosti súd prvej inštancie vyjadril názor, že je nesporné, že bolo

porušené právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ďalej súd prvej inštancie poznamenal, že vzhľadom na konštatované obdobie prieťahov je potrebné na právnu vec aplikovať zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Žalovaná sa však s právnym názorom súdu prvej inštancie ohľadom nespornosti dispozície žalobou s titulom v podobe prieťahov ako prvej podmienky, ktorá musí byť splnená pre úspešné priznanie nároku na náhradu škody, nestotožňuje. Nesprávny úradný postup v zákone č. 58/1969 Zb. nie je upravený. Zákon č. 58/1969 Zb. obsahuje len v ust. § 18 ods. 1, 2 konštatáciu, že štát zodpovedá za nesprávny úradný postup štátnych orgánov a orgánov spoločenskej organizácie, a že tejto zodpovednosti sa nemôže zbaviť. Ustanovenie týkajúce sa nesprávneho úradného postupu, konkrétne v podobe prieťahov v konaní pred súdom a oprávnenosťou skonštatovať prieťahy v súdnom konaní, nie je v zákone č. 58/1969 Zb. obsiahnuté, ale bolo včlenené až do zákona č. 514/2003 Z.z. novelou č. 412/2012 Z.z., účinnou od 01.01.2013. Predmetná novela reagovala na dovtedy platnú právnu úpravu vo vzťahu k neexistencii oprávnenia všeobecných súdov posudzovať prieťahy v súdnom konaní, keďže do účinnosti novely č. 412/2012 Z.z. jedinou inštitúciou, ktorej bolo zverené oprávnenie skonštatovať prieťahy v konaní pred súdom bol Ústavný súd SR. V kontexte vyššie uvedeného žalovaná zdôraznila, že či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov, nie je kompetentný posudzovať všeobecný súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Z.z. V opačnom prípade by mohol takýto postup viesť k porušeniu inštančného princípu v súdnictve, nakoľko, ak by sa nesprávneho úradného postupu, resp. prieťahov v súdnom konaní, dopustil inštančne vyšší súd, jeho postup by bol oprávnený preskúmať súd nižšieho stupňa. Mohla by tak nastať absurdná situácia, kedy by súd prvej inštancie ako všeobecný súd rozhodujúci o náhrade škody posudzoval nesprávny úradný postup v podobe prieťahov Najvyššieho súdu SR alebo dokonca nesprávny úradný postup Ústavného súdu SR. Sám súd prvej inštancie v bode 69 napadnutého rozsudku poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 412/2012 Z.z., z ktorej vyplýva, že návrh ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. (všeobecný súd môže pri posudzovaní prieťahov súdu vychádzať len z konštatovania prieťahov príslušným orgánom) vychádza už z platnej úpravy, ktorá sa uplatňovala aj za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., nakoľko aj za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. existovala možnosť domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti podľa § 127 ods. 1 Ústavy SR. Ak teda žalobca mal za to, že v konaní pred Krajským súdom v Košiciach vo veci sp. zn. 14Cb/32/98 a pred Okresným súdom Prešov vo veci sp. zn. 23Er/117/98 prišlo k prieťahom v konaní, nič mu nebránilo domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti v súlade s ustanovením § 127 ods. 1 Ústavy SR. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať Ústavný súd SR, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu. Žalobca však nepreukázal, že by existencia prieťahov v konaní pred Krajským súdom v Košiciach a Okresným súdom Prešov bola zo strany Ústavného súdu SR konštatovaná. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie mal za to, že je sám oprávnený preskúmať nesprávny úradný postup Okresného súdu Prešov ako exekučného súdu vo veci sp. zn. 23Er/1173/1998 v podobe prieťahov, ako aj nesprávny úradný postup v podobe prieťahov Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 14Cb 32/1998 ako jeden zo zákonných predpokladov pre uplatnenie nároku na náhradu škody, napriek tomu, že žalobca mal zákonnú možnosť vzhľadom na platnú právnu úpravu domáhať sa konštatovania prieťahov zo strany Ústavného súdu SR, dopustil sa súd prvej inštancie v tejto otázke nesprávneho právneho posúdenia. Zároveň, ak súd prvej inštancie poukazuje na dôvodovú správu k ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., z ktorej vyplýva existencia doterajšej právnej úpravy týkajúca sa možnosti domáhať sa konštatovania prieťahov v súdnom konaní výlučne Ústavným súdom SR a následne napriek tomu, že žalobca takto skonštatované prieťahy nemá, sám súd prvej inštancie žalobcovi prieťahy vo vyššie uvedených dvoch konaniach skonštatuje, nesie rozhodnutie súdu prvej inštancie zjavné známky rozporuplnosti a protirečenia. Ak súd prvej inštancie ako všeobecný súd rozhodujúci o náhrade škody sám konštatoval prieťahy v konaniach pred Okresným súdom Prešov a Krajským súdom v Košiciach, hoci bolo úlohou žalobcu pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody preukázať konštatovanie týchto prieťahov Ústavným súdom SR, dopustil sa súd prvej inštancie nesprávneho právneho posúdenia veci, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Zároveň rozsudok súdu prvej inštancie javí známky svojvoľnosti a rozporuplnosti, keďže súd prvej inštancie napriek tomu, že sám poukázal na existujúcu právnu úpravu týkajúcu sa možnosti konštatovania prieťahov výlučne Ústavným súdom SR do prijatia novely č. 412/2012 Z.z., sám tieto prieťahy v predmetnej veci skonštatoval, čím je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP,

keďže súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

22. Žalovaná v odvolaní namieta aj správnosť postupu súdu prvej inštancie, ktorý opätovne sa odvolávajúci na zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu, uviedol, že súdny exekútor JUDr. Jozef Martišík sa dopustil prietahov v exekučnom konaní vedenom na jeho exekútorskom úrade pod sp. zn. EX 65/1998 v období od januára 2001 do 11.03.2004 a zároveň konštatoval, že žalovanú považuje za pasívne vecne legitimovaný subjekt vo vzťahu ku všetkým trom namietaným nesprávnym úradným postupom, t.j. vo vzťahu k prietahom pred Okresným súdom Prešov, Krajským súdom v Košiciach, ako aj vo vzťahu k súdному exekútorovi JUDr. Martišíkovi. Odvolací súd, a následne aj súd prvej inštancie, vychádzali z úvahy, že je na žalobcovi, ktorý zo zodpovedných subjektov sa rozhodne zažalovať, ak je možno vyvodiť, že je daná zodpovednosť oboch subjektov. V tejto súvislosti odvolací súd a jeho právny názor preberajúci súd prvej inštancie poukázali na závery Ústavného súdu SR, ktorý v náleze z 13. februára 2013, sp. zn. II. ÚS 165/2012 konštatoval, že sa Ústavný súd vo svojej rozhodovacej praxi už postavením súdneho exekútora zaoberal, pričom s poukazom aj na skorší nález pléna Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 49/2003, súdny exekútor vykonáva úlohy orgánu verejnej moci a preto sa na neho vzťahujú iné kritéria ako na subjekty nevykonávajúce úlohy verejnej moci. Ďalej oba súdy citujúci nález Ústavného súdu SR poukázali na § 3 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z., v tej súvislosti, že štát preberá na seba zodpovednosť nahradiť škodu, ktorá vznikla ako dôsledok výkonu exekučnej činnosti súdnym exekútorom. Súd prvej inštancie poukazujú tiež na právny názor odvolacieho súdu považoval za relevantné vo vzťahu k právnej veci žalobcu aj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 12. septembra 2011, sp. zn. 5Cdo/110/2011, z ktorého vyplýva, že pri uplatnení nároku na náhradu škody spôsobenej viacerými škodcami je na poškodenom, od ktorého subjektu bude požadovať náhradu škody. Ak by sa však súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, oboznámili s vyššie citovanými nálezmi Ústavného súdu SR, ako aj uznesením Najvyššieho súdu SR, do dôsledkov, muselo by im byť zrejmé, že nálezy Ústavného súdu SR, sp. zn. PL. ÚS 49/2003, sp. zn. II. ÚS 165/2012 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/110/2011 reflektujú situáciu za účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z., pričom na právnu vec žalobcu je nevyhnutné aplikovať zákon č. 58/1969 Zb. Ústavný súd SR v náleze sp. zn. II. ÚS 165/2012 v bodoch 30 a 32 odôvodnenia jednoznačne konštatuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora až za účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z.. Ústavný súd následne v bode 34 predmetného nálezu konštatoval, že „Ústavný súd nepochybňuje svoje predchádzajúce závery vyplývajúce z nálezu sp. zn. PL. ÚS 49/03, v zmysle ktorých sa zodpovednosť za škodu pri výkone exekučnej činnosti súdneho exekútora prenáša na štát a aplikuje sa naň právny režim zákona č. 514/2003 Z.z.“ Z vyššie uvedenej citácie je nepochybné, že Ústavný súd SR, pokiaľ sa vyjadroval k otázke, že štát na seba preberá zodpovednosť nahradiť škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora, jednoznačne vychádzal zo situácie výlučne za platnosti a účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. Tento právny názor vyslovený Ústavným súdom SR sa však v žiadnom prípade nevzťahuje na situáciu spadajúcu pod režim zákona č. 58/1969 Zb. a neodôvodňuje pasívnu vecnú legitimáciu žalovanej v tomto konaní. Žalovaná v tejto súvislosti v konaní pred súdom prvej inštancie namietala nedostatok svojej pasívnej vecnej legitimácie a to vzhľadom na § 33 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, v zmysle ktorého exekútor zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on alebo jeho zamestnanci v súvislosti s činnosťou podľa tohto zákona. Podľa § 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, exekútor môže vykonávať svoju činnosť, len ak uzavrel zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu, ktorá mohla vzniknúť v súvislosti s vykonaním exekučnej činnosti. Keďže odvolací súd ustálil, že k nesprávnemu úradnému postupu exekútora prišlo v období od januára 2001 do 11.03.2004, teda za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., je nepochybné, že žalovaná nezodpovedá za nesprávny úradný postup súdneho exekútora, keďže zodpovednosť štátu za nesprávny úradný postup exekútora bola z exekútora na štát prenesená až na základe zákona č. 514/2003 Z.z. s účinnosťou od 01.07.2004, z čoho jednoznačne vyplýva, že do 01.07.2004 štát za nesprávny úradný postup súdneho exekútora nemohol, a ani neniesol zodpovednosť (k tomu porovnaj napr. rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach z 5. februára 2014, sp. zn. 1Co 211/2013). Z vyššie uvedeného teda možno vyvodiť, že ak súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku zaviazal žalovanú k zodpovednosti za nesprávny úradný postup súdneho exekútora napriek tomu, že zodpovednosť exekútora za výkon exekučnej činnosti je upravená v zákone č. 233/1995 Z.z., a zodpovednosť žalovanej za nesprávny úradný postup exekútora bola založená až zákonom č. 514/2003 Z.z., t.j. od 01.07.2004, dopustil sa súd prvej inštancie nesprávneho právneho posúdenia, čím je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

23. Ďalej žalovaná v odvolaní argumentuje tým, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí aj s poukázaním na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr.: Garcia Ruiz v. Španielsko) medzi základné zásady práva na spravodlivé súdne konanie, alebo že národné súdy musia vyjadriť s dostatočnou jasnosťou dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia (napr.: Hadjianastassiou v. Grécko). Obdobne je formulovaná aj judikatúra Ústavného súdu SR (II. ÚS 410/06, I. ÚS 243/07, I. ÚS 402/08, IV.ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III.ÚS 209/04 a iné). Ďalej žalovaná v odvolaní zdôraznila, že právna teória ako aj súdna prax vychádzajú z princípu inštančnej alebo kasačnej záväznosti rozhodnutí súdu vyššej inštančie vo vzťahu k súdu inštančie nižšej, ktorý je zakotvený aj v ust. § 391 ods. 2 CSP, pričom je súd nižšej inštančie povinný bezvýhradne rešpektovať a akceptovať právny názor súdu vyššej inštančie vyjadrený v zrušujúcom rozhodnutí za predpokladu, že nepríde k zmene skutkových a právnych okolností. Viazanosť právnym názorom súdu vyššej inštančie však nie je absolútna, a to vo výnimočných prípadoch. Nepochybne takáto výnimočná situácia, kedy súd prvej inštančie nie je bezvýhradne viazaný právnym názorom súdu odvolacieho nastane, keď strana sporu po zrušení rozhodnutia odvolacím súdom a vrátení veci na súd prvej inštančie aplikuje nové prostriedky procesnej obrany. Žalovaná po vrátení veci na súd prvej inštančie vo svojom písomnom vyjadrení zo 16. decembra 2016 predostrela súdu prvej inštančie novú právnu argumentáciu, ktorá v konaní dovtedy nebola prednesená, pričom ide o právnu argumentáciu uvedenú v úvode tohto odvolania, týkajúca sa nemožnosti všeobecného súdu, ktorý rozhoduje o nároku na náhradu škody skonštatovať prieťahy iného súdu, v danom prípade dokonca aj inštančne nadriadeného súdu, keďže už za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. bola táto právomoc zverená Ústavnému súdu SR. Súd prvej inštančie bol teda povinný sa vysporiadať s touto novou argumentáciou prednesenou zo strany žalovanej, pričom ide o argumentáciu kľúčovú pre predmetné konanie a teda nepostačuje bez ďalšieho poukazovanie súdu prvej inštančie na zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu a na právny názor odvolacieho súdu v ňom vyjadrený. Keďže sa súd prvej inštančie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nevysporiadal s touto podstatnou otázkou vnesenou do konania zo strany žalovanej, odoprel žalovanej právo dozvedieť sa o príčinách svojho rozhodnutia a zároveň poznačil svoje rozhodnutie nepreskúmateľnosťou, čím porušil právo žalovanej na spravodlivý proces, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

24. Ďalej žalovaná súdu prvej inštančie vytká, že v konaní namietala zmätočnosť, nejasnosť a nejednoznačnosť žalobného návrhu žalobcu z dôvodu, že zo žalobného návrhu, ako aj následných písomných podaní žalobcu vyplýva, že žalobca sa domáhal náhrady skutočnej škody a ušlého zisku titulom prieťahov Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 14Cb/32/98 vo výške 172.827,- Kč (VIHORLAT, a.s. Snina) a náhrady skutočnej škody a ušlého zisku titulom prieťahov Okresného súdu Prešov, sp. zn. Er 1173/98 a súdneho exekútora JUDr. Martišika v exekúcii sp. zn. EX 65/98 vo výške 767.868,- Kč (Technoma, a.s.) a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 150.000,- Kč na základe všetkých uvedených titulov. Rozhodovacou činnosťou súdov Slovenskej republiky je ustálené, že súd prvej inštančie je povinný ujasniť predmet konania, resp. výšku majetkovej, nemajetkovej škody, škody na zdraví, samostatne vo vzťahu ku každému žalobcom uplatňovanému nároku. Súd však môže ujasniť predmet konania až potom, čo žalobca vymedzí konkrétny titul, resp. tituly, od ktorých si odvodzuje svoje právo na náhradu škody a v akej konkrétnej výške. V nadväznosti na uvedené platí, že súd v tomto smere nemôže prekročiť návrh žalobcu a sám zo svojej moci rozdeliť žalobcom uplatňovanú sumu na jednotlivé nároky, tzn. žalobca musí uviesť, v príčinnej súvislosti s ktorým titulom mu vznikla konkrétna škoda, nakoľko iba tak je možné posúdiť existenciu príčinnej súvislosti medzi konkrétnym titulom a konkrétnou škodou resp. nemajetkovou ujmov. V tejto súvislosti je potrebné podotknúť, že žalobný návrh žalobcu a následné podania sú nezrozumiteľné a neurčité, pričom tento nedostatok za žalobcu vo svojom rozhodnutí nemôže odstrániť súd (napr. uznesenie Krajského súdu v Nitre z 9. mája 2013, č. k. 5Co/99/2012-570). V konaní pred súdom prvej inštančie žalobca zmätočnosť žaloby a následných písomných podaní neodstránil, pričom ako vyplýva z napadnutého rozsudku, súd prvej inštančie suplujúc žalobcu, sa namietanú zmätočnosť žalobného návrhu snažil odstrániť, hoci nie do dôsledkov, keď žalobcovi priznal náhradu skutočnej škody s prísl. v dôsledku exekučného konania, pričom nie je zrejmé, či náhrada škody s prísl., ktorá bola žalobcovi priznaná, vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom v podobe prieťahov Okresného súdu Prešov, ako exekučného súdu, alebo súdneho exekútora JUDr. Martišika. Pokiaľ teda súd prvej inštančie nevyzval žalobcu na odstránenie väd podania, ale sám určil, aká škoda žalobcovi vznikla v príčinnej súvislosti s exekučným konaním, i keď nedôsledne, porušil súd prvej inštančie zásadu rovnosti strán sporu v konaní. Zároveň sa však súd prvej inštančie návrhom žalovanej na odstránenie zmätočnosti žaloby a podaní žalobcu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nezaoberal. Keďže súd prvej inštančie v konaní pred ním nevyzval žalobcu na odstránenie

uvedenej zmätočnosti a nejasnosti žalobného návrhu a jeho ďalších podaní a sám sa nedôsledne snažil v napadnutom rozsudku o odstránenie tejto zmätočnosti, čím porušil zásadu rovnosti strán sporu a zároveň sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku nijakým spôsobom nezaoberal touto podstatnou námietkou prednesenou žalovanou, nie je žalovanej zrejme, ani akým spôsobom súd prvej inštancie túto námietku posúdil a ako sa s ňou vysporiadal, čo má za následok nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie a porušenie práva žalovanej na spravodlivý proces, čím je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

25. K otázke povinnosti preukázať vznik skutočnej škody v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom žalovaná v odvolaní poukázala na to, že žalobca sa žalobným návrhom o.i. domáhal zaplataenia istiny vo výške 152.823,30 Kč s prísl. titulom nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Prešov v exekučnom konaní sp. zn. 23Er/1173/1998 a titulom nesprávneho úradného postupu súdneho exekútora JUDr. Martišíka v exekúcii vedenej na jeho exekútorskom úrade pod sp. zn. EX 65/98. Žalovaná poukázala na závery súdu prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku, že zo strany žalobcu bolo kľúčové preukázať, že nebyť konštatovaných prieťahov v exekučnom konaní pred Okresným súdom Prešov v období od novembra 1998 do 02.06.1999, bola by žalobcova pohľadávka vymožená a žalobca by bol býval uspokojený. Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v platnom a účinnom znení v roku 1998 a 1999 neobsahoval ustanovenie o lehote, v ktorej je exekučný súd povinný rozhodnúť o námietkach voči exekúcii. Začiatok konštatovaných prieťahov určil súd na november 1998, pričom v konaní žalobca nepreukázal, že ak by exekučný súd rozhodol o námietkach voči exekúcii v decembri 1998, bol by žalobca uspokojený do 31.12.1998. Na základe uvedeného je zrejme, že majetkový a finančný stav spoločnosti v roku 1998 nie je relevantný. Pokiaľ ide o následné obdobie konštatovania prieťahov, t.j. do 02.06.1999, napriek existencii majetku spoločnosti, žalobca v konaní o náhradu škody nepreukázal, že by bol úspešne vymohol svoju pohľadávku v celej uplatnenej výške do 02.06.1999, čiže do dátumu konštatovania prieťahov odvolacím súdom. Následné obdobie konštatovania prieťahov zo strany súdu, t.j. od marca 2000 do 20.09.2000 je irelevantné, nakoľko ako vyplýva zo správy predbežnej správkyne konkurznej podstaty z 13. septembra 2000, že síce spoločnosť TECHNOMA, a.s. majetok má, avšak na majetok sú vedené mnohé exekúcie a v následnej správe už správkyňa konkurznej podstaty konštatuje nedostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie priebehu konkurzu. Ak súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcova pohľadávka by bola vymožená nebyť nesprávneho úradného postupu exekučného súdu s poukazom na dostatočný majetok spoločnosti TECHNOMA, a.s., dospel súd na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čím je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP a zároveň sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia veci, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

26. K výroku napadnutého rozsudku o povinnosti zaplatiť náhradu škody vo výške 1.150,- Kč s prísl. (súdny poplatok) titulom skutočnej škody týkajúcej sa konania pred Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 14Cb 32/1998, žalovaná namieta, že Krajský súd v Košiciach v predmetnej veci meritórne nikdy nerozhodol v dôsledku výmazu Vihorlat, a.s. Snina z Obchodného registra, keď uznesením z 23. februára 2005 konanie zastavil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a že súdny poplatok žalobcovi nevracia. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku poznamenal, že v prebiehajúcom konaní o náhradu škody už otázku prípadnej úspešnosti žalobcu v inom konaní nemožno posudzovať. Chýba tu teda podľa súdu prvej inštancie príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom Krajského súdu v Košiciach a tvrdenou škodou, ktorá mala žalobcovi vzniknúť nepriznaním istiny a príslušenstva v konaní sp. zn. 14Cb/32/1998. Súd prvej inštancie sa však od vyššie uvedeného právneho názoru odchyľil v otázke súdneho poplatku, ktorý žalobca uhradil vo výške 1.432,- Sk, po prepočítaní na české koruny 1.150,- Kč, pričom mal za to, že pokiaľ ide o súdny poplatok, možno hovoriť o vzniku skutočnej škody v podobe vynaložených finančných prostriedkov za návrh na začatie konania, pričom táto škoda už má byť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Krajského súdu v Košiciach, nakoľko sa žalobca nemal dočkať vecného prejednania žaloby a v dôsledku konštatovaných prieťahov tieto finančné prostriedky vynaložil zbytočne. Ak súd prvej inštancie vo vzťahu k istine, ktorej sa žalobca domáhal v konaní pred Krajským súdom v Košiciach vo veci sp. zn. 14Cb/32/1998 uviedol, že medzi nesprávnym úradným postupom, ktorý skonštatoval odvolací súd a tvrdenou škodou, ktorá žalobcovi mala vzniknúť, nie je príčinná súvislosť, a že otázku prípadnej úspešnosti súd prvej inštancie v konaní sp. zn. 14Cb/32/1998 nemôže posudzovať, keďže vo veci nebolo nikdy meritórne rozhodnuté a skutočnú škodu pozostávajúcu z istiny a príslušenstva žalobcovi ako náhradu škody nepriznal, nie je žalovanej zrejme, prečo už súd prvej inštancie situáciu

zaplatenia súdneho poplatku zo strany žalobcu vo výške 1.150,- Kč považoval za odlišnú a mal za to, že medzi súdnym poplatkom ako škodou a nesprávnym úradným postupom Krajského súdu v Košiciach existuje príčinná súvislosť. Je pritom nepochybné, že povinnosť úhrady súdneho poplatku žalobcom bola vyvolaná, ergo zapríčinená, podaním žaloby, nie nesprávnym úradným postupom. Zároveň žalovaná zastáva názor, že by bolo zjavne v rozpore s dobrými mravmi, aby bola zaviazaná na úhradu súdneho poplatku žalobcovi vo výške 1.150,- Kč, keďže žalobca svoj nárok voči spoločnosti Vihorlat, a.s. Snina uplatnil po uplynutí 4- ročnej premlčacej lehoty. Inými slovami, napriek tomu, že odvolací súd konštatoval prietahy Krajského súdu v Košiciach v konaní pod sp. zn. 14Cb/32/1998, aj keby k týmto prietahom nedošlo, žalobca by v konaní nemohol byť úspešný, nakoľko si uplatnil už premlčaný nárok, pričom toto premlčanie bolo zo strany spoločnosti Vihorlat, a.s. Snina aj namietané. Nie je teda možné dospieť k názoru o existencii príčinnej súvislosti medzi nárokom na náhradu skutočnej škody v podobe súdneho poplatku a nesprávnym úradným postupom Krajského súdu v Košiciach. Nakoľko súd prvej inštancie zaviazal žalovanú na úhradu súdneho poplatku vo výške 1.150,- Kč. s prísl., napriek tomu, že žalobca sa už v pôvodnom konaní sp. zn. 14Cb/32/1998 domáhal priznania premlčaného nároku, pričom súd prvej inštancie považoval súdny poplatok za škodu vzniknutú v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Krajského súdu v Košiciach, dopustil sa súd prvej inštancie nesprávneho právneho posúdenia, čím je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

27. K nevymožiteľnému príslušenstvu k istine v podobe úrokov žalovaná rozhodnutiu súdu prvej inštancie vytýka nesprávnosť pri vyčíslení úrokov z omeškania z istiny v sume 152.823,30 Kč za obdobie od 01.08.1995 do 11.03.2004, t.j. do dátumu konca konštatovaných prietahov súdu v exekučnom konaní pri priznanom úroku 18%. Okresnému súdu Prešov, ktorý vo veci sp. zn. 23Er/1173/98 konal ako exekučný súd, boli zo strany súdu skonštatované prietahy v období od novembra 1998 do 02.06.1999 a potom od marca 2000 do 20.09.2000, kedy súd rozhodol o podaných námietkach. Okresný súd Prešov ako exekučný súd, teda nekonal prietahovo až do 11.03.2004, ako sa domnieva súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku. Uvedený dátum 11.03.2004 sa týka dátumu konštatovania prietahov vo vzťahu k súdnemu exekútorovi JUDr. Martišíkovi pri výkone exekučnej činnosti. Súd prvej inštancie vyjadril tiež názor, že spoločnosť TECHNOMA, a.s. mala v rokoch 1998 a 1999 dostatok majetku, a teda bolo možné pohľadávku žalobcu uspokojiť a vymôcť ju. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi istinu vo výške 152.823,20 Kč s prísl., ktoré pozostáva zo súdneho poplatku a úrokov z omeškania z istiny vo výške 18% ročne od 01.08.1995 do 11.03.2004. Ak však súd prvej inštancie mal za to, že v rokoch 1998 a 1999 mala spoločnosť TECHNOMA, a.s. dostatok majetku, a že žalobcova pohľadávka mohla byť uspokojená práve v období rokov 1998 a 1999, javí sa ako nelogické, ak žalobcovi súd prvej inštancie prizná úroky z omeškania až do roku 2004 (11.03.2004), keď podľa názoru súdu by žalobca bol uspokojený už v roku 1998 a 1999, a teda práve v tomto období uspokojením pohľadávky žalobcu by plynutie úrokov z omeškania skončilo. Ak teda súd prvej inštancie vyčísli úroky z omeškania ako príslušenstvo priznanej istiny od 01.08.1995 do 11.03.2004, pričom tento dátum považoval za koniec konštatovaných prietahov exekučného súdu a zároveň priznal žalobcovi úrok z omeškania až do 11.03.2004, hoci mal za to, že žalobcova pohľadávka mohla byť vymožiteľná už v roku 1998 a 1999, dospel súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čím je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP a zároveň súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnenému posúdeniu veci, čím je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

28. K príčinnej súvislosti (kauzálny nexus), ktorá je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty, žalovaná v odvolaní zdôraznila, že všeobecne sa vyžaduje, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha, či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala. Otázka príčinnej súvislosti medzi určitým protiprávnym konaním a konkrétnou škodou je otázkou skutkovou. Jej existenciu zisťuje súd, ktorý so zreteľom na konkrétne okolnosti vyhodnocuje, či tu príčinná súvislosť je alebo nie. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci

vymedzenie, medzi akou ujmu (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmu poškodeného (ak vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne), prípadne inou skutočnosťou (ak bola tvrdená a preukázaná), sa zisťuje príčinná súvislosť. Protiprávny úkon nemusí byť jedinou príčinou vzniku škody (kumulatívna kauzalita). Treba rozlíšiť, či v konkrétnom prípade viac skutočností v jednom okamihu spolupôsobilo na vzniku toho istého škodlivého následku (konkurenčná kauzalita) alebo či jedna skutočnosť vylučuje druhú, prípadne či novou skutočnosťou došlo k prerušeniu pôvodného dejového sledu (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 31. januára 2012, sp. zn. 6 MCdo 11/2010). V nadväznosti na vyššie uvedené má žalovaná za to, že v danom prípade súd prvej inštancie vzhľadom na skutočnosť, že v konaní nebola odstránená zmätočnosť a nejasnosť žalobného návrhu, a teda ani nie je zrejmé, v príčinnej súvislosti s ktorým titulom aká škoda a v akej výške žalobcovi vznikla, nie je možné dospieť v danej právnej veci k názoru o existencii príčinnej súvislosti ako esenciálnej podmienky pre vznik zodpovednosti žalovanej za škodu. Vydanie rozhodnutia súdom prvej inštancie v situácii, kedy nebolo v konaní bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, z akého titulu si žalobca uplatňuje akú škodu a v akej výške, čo malo za následok odňatie možnosti účinnej procesnej obrany žalovanej a zároveň nemožnosť skúmať splnenie existencie príčinnej súvislosti ako jednej z podmienok pre priznanie práva na náhradu škody, podľa názoru žalovanej zakladá existenciu odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP. Vzhľadom na uvedené žiada žalovaná odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a žalobu zamietol a zároveň žalovanej priznal náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, ako aj trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. V prípade, ak odvolací súd zaviazá žalovanú na náhradu akejkoľvek sumy, žalovaná v súlade s § 232 CSP žiada odvolací súd, aby zmenil napadnutý rozsudok tak, aby určil na plnenie podľa rozsudku 30-dňovú paričnú lehotu. Uvedené žalovaná odôvodňuje administratívno-časovou náročnosťou úhrady danou oneskorením pri zisťovaní a vyznačovaní právoplatnosti súdnych rozhodnutí, potrebou schvaľovacieho procesu úhrady u žalovanej za účelom vykonania základnej finančnej kontroly, časovým obdobím potrebným na samotnú realizáciu úhrady, ako aj výškou doposiaľ priznanej náhrady škody.

29. K odvolaniu žalovanej podal písomné vyjadrenie žalobca, ktorý úvahy žalovanej, že všeobecný súd nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní iného súdu sú účelové, zavádzajúce a nesprávne. Žalovaná opomína rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 28. júla 2010, sp. zn. 1Cdo 107/2999, v ktorom jasne judikoval povinnosť súdu aplikovať zákon č. 514/03 Z.z., keď prieťahy trvajú pred i po dni 1.7.2003. Žalovaná sa snaží novelu zákona č. 514/03 Z.z. v § 9 ods. 2 (pri posudzovaní prieťahov môže súd vychádzať len z konštatovania prieťahov príslušným orgánom) platnou od 1.1.2014 retrospektívne protiprávne tiež vtláčiť na udalosti a skutky vzniknuté v rokoch 1998-2005 a na žalobu z roku 2005. To je neprípustné zneužívanie práva žalovanou, ktorá chce akýmsi časovým trikom zamaskovať mnohoročné prieťahy Okresného súdu Prešov i exekútora Martišika. Kľúčovou vadou uvažovania žalovanej je aplikácia zákona č. 58/69 Zb. namiesto zákona č. 514/2003 Z.z. k otázke odškodnenia nemajetkovej ujmy za nesprávny úradný postup. Súd trvaním na nesprávnom právnom posúdení, ktorý zákon je na odškodnenie nutné aplikovať, založil kľúčovú vadu svojho rozhodnutia. Súd prvej inštancie k aplikácii zákona č. 58/69 Zb. opakovane uviedol, že vychádza z názoru odvolacieho súdu, pritom odvolací súd nikde neuzavrel, že na posúdenie odškodnenia nemajetkové ujmy za nesprávny úradný postup - prieťahy v rokoch 1996-2005 a 1998-2006 je nutné aplikovať zákon č. 58/69 Zb., ktorý platil len do 30.6.2004, naopak na strane č. 5 v 4. odseku odspodu uviedol, že nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý použiť mal. Pritom odvolací súd sa k aplikácii zákona č. 58/69 Zb. vyjadril len na strane č. 5 v 3. odseku odspodu. Odvolací súd sa však nevyslovil ku skutkovému a právnemu stavu tejto veci, kedy nesprávny úradný postup - prieťahy evidentne trvali od 27.3.1998 do 24.5.2006, teda až dodoby kedy exekučný súd vyslovil neprípustnosť exekúcie Ex 65/98 pre zánik povinného TECHNOMA dňa 2.10.2004 a relevantný je tiež fakt, že celé exekučné konanie bolo zastavené až v roku 2016. Žalovaná i súd prvej inštancie tak nesprávne považovali (bez toho, aby k tomu bol jediný dôvod) deň 11.3.2004 (kedy exekútor iba požiadal o zloženie zálohy 5.000,- Sk po 6 rokoch konania Ex 65/98) za deň, kedy mali skončiť prieťahy exekútora. Súd totiž pomínul svoju kľúčovú povinnosť aplikovať záväznú judikatúru Najvyššieho súdu SR, napr. vo veci z 28. júla 2010, sp. zn. I Cdo 107/2009 (ktorú žalobca súdu opakovane predložil a súd ani nikde nevysvetlil, prečo sa od záveru va veci 1Cdo 107/2009 diametrálne odlíšil) a kde Najvyšší súd záväzne judikoval, že odvolací súd pri svojom právnom názore o zamietnutí žaloby v jej zostávajúcej časti vychádzal z toho, že pokiaľ k prieťahom v konaní vo veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 14 C 542/1996 došlo v

období od 22.9.1997 do 28.5.1998 a ďalej od 9.6.1998 do 8.10.2004, došlo k nim v prevažnej časti ešte za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. a len malá časť tohto obdobia spadá do režimu zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť od 1.7.2004; obdobie od 1.7.2004 do 8.10.2004, ktoré v zmysle § 27 zákona č. 514/2003 Z.z. možno posudzovať podľa ustanovení tohto zákona však nie je dobou, ktorú možno považovať za priedah v konaní a preto mal súd prvého stupňa na vec aplikovať zákon č. 58/1969 Zb., ktorého ustanovenia však práva fyzickým a právnickým osobám na náhradu škody z dôvodu zbytočných priedahov v konaní výslovne nepriznávajú. Dovolací súd sa s uvedeným názorom odvolacieho súdu nestotožňuje. Občianske súdne konanie je jednou zo záruk zákonnosti a slúži na jej upevňovanie a rozvíjanie. Každý má právo domáhať sa na súde ochrany práva, ktoré bolo ohrozené alebo porušené (§ 3 O.s.p.). V konaní postupuje súd v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná (§ 6 O.s.p.). Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priedahov (...). Ako uvádza Ústavný súd SR vo svojom náleze z 10. marca 2005, sp. zn. I. ÚS 221/04, účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím súdu sa vytvára právna istota. Pre splnenie ústavného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov sa naplní zásadne až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáhala odstránenie právnej neistoty ohľadom svojich práv. Z uvedeného tak možno podľa názoru dovolacieho súdu vyvodiť, že priedahy v konaní sú trvajúcim protiprávnym stavom (až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci) a v každom okamihu ich existencie dochádza k rovnakému porušovaniu toho istého práva (t.j. práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy). Vychádzajúc z uvedeného, pokiaľ teda žalobcovi bola spôsobená škoda v dôsledku priedahov v súdnom konaní, bez ohľadu na skutočnosť, že vznikli ešte za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., pokiaľ trvali do doby po nadobudnutí účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z., bolo potrebné o žalobcom uplatnenom nároku na náhradu škody rozhodnúť podľa tohto zákona. Hodnotenie priedahov v konaní tak, ako to prezentoval odvolací súd, je tak neprijateľné, nesprávne, v dôsledku čoho napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, keď odvolací súd aplikoval nesprávny právny predpis. Nemôže obstať ani názor žalovanej i súdu prvej inštancie na dĺžku nesprávneho úradného postupu vo veci Krajského súdu v Košiciach 14Cb 32/98, kedy okresný súd za nesprávny úradný postup považuje len dobu od 7.1.1998 do 30.10.2000, hoci celé konanie trvalo v rokoch 1996-2005 a evidentne priedahy zasahovali i do doby po dni 1.7.2004. Týmto názorom brániacim zjavne nesprávne aplikovaný zákon č. 58/69 Zb. súd založil neústavný diametrálny rozpor s relevantnou judikatúrou Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 107/09, Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 221/04 i ESLP, že je nutné vždy hodnotiť celkovú dobu konania až do doby pravoplatného ukončení konania, teda až do okamžiku odstránenia stavu právnej neistoty. Tento okamžik nastal evidentne vo veci 14Cb 32/98 až v roku 2005, hlboko po dni 1.7.2884 a zjavne tu mal byť aplikovaný zákon č. 514/2003 Z.z. Nesprávny právny názor žalovanej i súdu prvej inštancie, ktorý zákon aplikovať, vyplýva i v druhom predmetnom konaní s priedahmi, teda v exekúcii Ex 65/98 a exekučnom konaní 23Er 1173/98, zo skutočnosti, že až dňa 23.5.2005 (teda hlboko po 30.6.2004, kedy skončila účinnosť zákona č. 58/69 Zb.) poda1 exekútor podnet na Okresný súd Prešov na zastavenie exekúcie 23Er 1173/98, povinný bol vymazaný z Obchodného registra 2.10.204, vyčíslil trovy exekúcie. Až dňa 24.5.2006 však Okresný súd Prešov vyhlásil exekúciu 23Er 1173/98 za neprípustnú pre zánik Technomy výmazom 2.10.2004. Až v roku 2016 exekúciu súd právoplatne zastavil. Je evidentné, že nesprávny úradný postup exekútora trval minimálne až do 24.5.2006, pretože rozsiahly majetok Technomy fyzicky stále existoval (desiatky vozidiel, desiatky pohľadávok a iného majetku). Až po ďalších 9 rokoch, a to dňa 30.9.2015, Okresný súd Prešov uznesením 23Er 1173/98-40 zastavil exekúciu Ex 65/98 a exekútorovi nepriznal trovy exekúcie (bola záloha 5.000,- Sk v 4/2004). Až dňa 31.3.16 Krajský súd v Prešove uznesením 2CoE 17/2016-56 odmietol odvolanie exekútora proti výroku o zastavení exekúcie 23Er 1173/98-40 z 30.9.2015. Právne tak exekúcia Ex 65/98, 23Er 1173/98 trvala od 27.3.1998 do 31.3.2016, z toho za účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. to bolo v rokoch 2004-2016 celých 12 rokov. Len a iba nesprávny úradný postup exekútora v rokoch 1998-2006 je príčinou, prečo rozsiahly majetok Technomy v rozsahu desiatok miliónov Sk nebol exekvovaný. Je celkom jasne preukázané, že povinnosťou súdu prvej inštancie bolo aplikovať na odškodnenie nemajetkovej ujmy 1500.000,- Kč zákon č. 514/2003 Z.z.

30. Ďalej žalobca úvahu žalovanej, že vec mal riešiť ústavný súd, a nie Okresný súd Košice I, považuje opäť za účelovú a zavádzajúcu, lebo podobné úvahy už vyriešil napr. ESLP vo veci Komanický verzus Slovensko, keď judikoval, že podmienka podať ústavnú sťažnosť proti priedahom nie podmienkou

uplatnenia nároku na ESLP. Avšak podmienkou je podľa článku 13 a článku 35 Dohovoru využitie tuzemského odškodňovacieho konania a až keď nie je vec primerane vyriešená a odškodnená na tuzemskej úrovni - potom nastúpi odškodnenie u ESLP (pozri tiež Apicella verzus Taliansko, či Boránková v. ČR). Zásadnou vadou vecnou i časovou v právnom posúdení nemajetkovej ujmy žalovanou i súdom prvej inštancie je tiež aplikácia povinnosti a práva súdu rozhodovať o výške odškodnenia nemajetkovej ujmy až na základe vyriešenia sťažnosti predsedom súdu podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/03 Z.z., čo je dané až novelou zákona od 1.1.2014. Teda súd neústavnou a neprípustnou retroaktivitou novely platnou až v roku 2014 na žalobu podanú 1.3.2005 k nesprávnemu úradnému postupu za roky 1996-2005 neprípustne aplikáciou novely od 1.1.2014 hodlal spätne dovodiť nesplnenie podmienok pre priznanie odškodnenia. Vadou zásadnou je tiež opomenutie povinnosti súdu prvej inštancie i žalovanej aplikovať článok 7 ods. 5 Ústavy SR, kde je ústavne zakotvená prednosť medzinárodnej zmluvy, teda Dohovoru o ochrane základných ľudských práv, konkrétne článku 6 ods. 1 Dohovoru, pred zákonmi Slovenskej republiky. Z uvedenej vady potom plynie, že súd opomenul aplikovať svoju povinnosť, kedy sa sám ako súd reparačný dopustil nesprávneho úradného postupu - prieťahov, keď doposiaľ nie je v rokoch 2005-2017 právoplatne rozhodnuté o nároku z 1.3.2005 a tak opomenul i záväznú judikatúru ESLP (napr. Golha v. ČR, Veriter v. Francúzsko), ktorá považuje za primeranú lehotu pre odškodnenie nemajetkovej ujmy dobu v rádu jednotiek mesiacov. Aj toto mal súd povinnosť vziať do úvahy pri odškodnení v súlade so závermi ESLP. Nesprávne súd tiež nebral do úvahy žalobcom predložené nálezy ESLP k obdobným prípadom riešeným pred ESLP občanmi Slovenska, viď rozhodnutie vo veci Lauffík, Bednár, Csáko a ďalší, hoci nájdenie spravodlivej miery odškodnenia je tou pravou úlohou tuzemského súdu vo vnútroštátnom konaní. Súd opomenul i fakt, že ESLP toleruje o cca 50% nižšie odškodnenie nemajetkovej ujmy na vnútroštátnej úrovni (teda 500-750,- Eur za 1 rok prieťahov - viď žalobcom predložený relevantný nález Apicella v. Taliansko) oproti sadzbám, ktoré aplikuje samotný ESLP v rozsahu 1.000-1.500,- Euro za 1 rok prieťahov pri rozhodovaní veci pred ESLP. Žalovaná i súd prvej inštancie tiež opomenuli nutnosť hodnotiť nesprávny úradný postup - prieťahy z hľadiska celkovej dĺžky konania, viď relevantné závery v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 107/2009 i Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 221/04 a I. ÚS 41/02, kde je rozhodujúca celková dĺžka konania až do okamžiku právoplatnosti rozhodnutia štátneho orgánu a teda do okamžiku odstránenia právnej neistoty účastníka konania (a nie len vyseparované dielčie úseky akútnej nečinnosti).

31. Pochybenie žalovanej i súdu prvej inštancie v posudzovaní nároku na odškodnenie požadovanej nemajetkovej ujmy 150.000,- Kč vidí žalobca v aplikácii zákona č. 58/69 Zb. namiesto zákona č. 514/2003 Z.z. Toto kľúčové pochybenie potom založilo množinu ďalšieho vadného právneho posúdenia veci. Súd bez vysvetlenia totiž neústavne opomenul, že otázka aplikácie zákona č. 514/2003 Z.z. na veci, keď škoda na základe nesprávneho úradného postupu vznikla pred 1.7.2004, ale vadný postup pokračoval i po dni 1.7.2004, už bola Najvyšším súdom SR v jeho rozhodnutí I Cdo 187/2009 dávno vyriešená a to tak, že pokiaľ vadný postup štátneho orgánu začal pred 1.7.2004 a pokračuje i po dni 1.7.2004, je nutné na vec aplikovať zákon č. 514/2003 Z.z., a nie prekonaný zákon č. 58/69 Zb.. Pokiaľ sa súd prvej inštancie neriadil svojou povinnosťou vychádzať zo záveru rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 107/2009, potom došlo k zjavnej vade v právnom posúdení veci. Chyba súdu vychádza i z jeho chybného skutkového záveru, že povinná Technoma bola zrušená 11.2.2004, pritom relevantným bol až zánik Technomy, ktorý nastal až 2.10.2004 (teda nečinnosť exekútora pokračovala až do zániku Technomy 2.10.2004, resp. až do roku 2006, kedy Okresný súd Prešov uznesením vyhlásil exekúciu povinnej za neprípustnú, práve preto, že povinná Technoma zanikla a dňom 2.10.2004 bola vymazaná z registra - súd uviedol, že vo všetkých troch prípadoch šlo o nesprávny úradný postup a preto žalobu posudzoval podľa zákona č. 58/1969 Zb. Pritom všetky tri prípady nesprávneho úradného postupu začali za platnosti zákona č. 58/1969 Zb., avšak všetky tri prípady skončili vždy až v roku 2005 (teda až po dni 1.7.2004), kedy už platil zákon č. 514/2003 Z.z.. Svoj odlišný názor oproti relevantnej judikatúre súd prvej inštancie vecne nevyvetlil, iba uviedol, že vyšiel z názoru odvolacieho súdu z roku 2014. Odvolací súd sa však k tejto otázke nemajetkovej ujmy nevyjadroval, jeho vyjadrenie smerovalo len k nezákonnému rozhodnutiu za doby účinnosti zákona č. 58/69 Zb. Úvodní kľúčové pochybenie v aplikácii zákona č. 58/69 Zb. na odškodnenie nemajetkovej ujmy zabránilo súdu prvej inštancie, aby ústavne súladným spôsobom a v súlade s judikátmi ESLP i ÚS SR - zhodnotil kritéria pre stanovenie výšky odškodnenia za prieťahy v dvoch veciach a to v konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach vo veci proti Vihorlatu a.s. 1996-2005 a pri exekúcii Technoma a.s. 1998-2006, to je dohromady 7 + 8 rokov prieťahov a aby vzal do úvahy, že dĺžka samotného reparačného konania 26C 16/2006 v rokoch 2005-2017, trvajúceho 13 rokov je už neprimeraná a to je dôvodom pre vyššiu mieru odškodnenia základnej veci - aby vyšiel podobne ako ESLP vychádza zo „silnej, ale vyvrátiteľnej domnienky“ (strong but rebuttable presumption), že

neprimeraná dĺžka konania znamená pre sťažovateľa morálnu ujmu a žiadne dôkazy v tomto ohľade v zásade nevyžaduje (viď rozsudok veľkého senátu ESLP z 26. marca 2006 vo veci Apicella proti Taliansku, sťažnosť č. 64890/01, bod 93, alebo Kmec, J., K výši zadosťučinenia za nemajetkovú ujmu spôsobenou neprieměřenou dĺžkou řízení, Právní zpravodaj, srpen 2006, str. 12 a násl.), lebo ujma vzniká samotným porušením základného práva. Len celkom výnimočne sa potom nepriznáva zadosťučinenie v peniazoch. V tomto ohľade je teda nutné pristupovať k prípadnému zadosťučineniu vo forme konštatácie porušenia práva len za celkom výnimočných okolností (napr. vtedy, ak bol význam predmetu konania pre poškodeného nepatrný); viď i rozsudok Nejvyššího soudu z 23. septembra 2010, sp. zn. 30 Cdo 958/2009. Žalobca uviedol, že Ústavní soud sa stotožnil so stanoviskom Nejvyššího soudu sp. zn. Cpjn 206/2010 z 13. apríla 2011, v ktorom Nejvyšší soud došiel k záveru, že pre pomery Českej republiky je primerané, ak sa základná čiastka, z ktorej sa pri určovaní primeraného zadosťučinenia vychádza, pohybuje v rozmedzí medzi 15.000,- Kč až 20.000,- Kč za jeden rok konania. Nejvyšší soud ďalej vo svojom rozsudku z 11. mája 2011, sp. zn. 31 Cdo 3916/2008 vyslovil, že zaplatená suma by mala byť taká vysoká, aby skutočne plnila rolu odškodňovaciej, nie iba symbolickú - aby vzal do úvahy, že ak má poskytované odškodnenie kompenzovať stav neistoty, v ktorej bol poškodený neprimerane dlhým konaním udržiavaný a ujme spojené s touto neistotou, má odpovedať forma a prípadná výška odškodnenia, musí výška zadosťučinenia predovšetkým odpovedať významu predmetu konania pre poškodeného. Žalobca zdôraznil, že súdy musia poskytnúť nápravu v takom rozsahu, v akom by bola poskytnutá Európskym súdom pre ľudské práva, s prihliadnutím ku kritériám, ktoré ESLP považuje za významné, resp. v rozsahu, ktorý by ESLP hodnotil za dostatočné (napr. rozsudok Nejvyššího soudu z 5. októbra 2010, sp. zn. 30 Cdo 4815/2009), aby súd prvej inštancie vzal do úvahy, že i podľa záverov v judikatúre ESLP sa vznik nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom v zásade nepreukazuje (napr. rozsudok veľkého senátu ESLP vo veci Apicella - viz výše, odst. 93). Nejvyšší soud pre pomery Českej republiky považuje za primerané, ak sa základná čiastka, z ktorej sa pri určovaní výšky primeraného zadosťučinenia vychádza, pohybuje v rozmedzí medzi 1.250,- Kč až 1.667,- Kč za jeden mesiac s tým, že v prvých dvoch rokoch trvania konania ide o čiastky polovičné. Pri stanovení nižšej čiastky odškodnenia za prvé dva roky konania prihliada Nejvyšší soud k tomu, že počas nich je ujma spôsobená (nakoniec príliš dlhým konaním) najnižšia a až s plynutím času a predĺžovaním konania narastá, čomu musí zodpovedať i čiastka odškodnenia za rok trvania konania. Priznanie sumy v intervale 15.000,- Kč až 20.000,- Kč, v ktorom predstavuje čiastka 15.000,- Kč čiastku základnú, možno zvažovať napríklad podľa takých kritérií, akými sú dĺžka samotného kompenzačného konania (za situácie, kedy samotné kompenzačné konanie je neprimerane dlhé, možno primerane zvýšiť danú čiastku, pokiaľ sa toho poškodený dovoláva) či celkom zjavne neprimeraná (extrémna) dĺžka posudzovaného konania (rozsudok Nejvyššího soudu z 21. októbra 2010, sp. zn. 30 Cdo 3026/2009).

32. Všetky námietky a odvolacie dôvody žalovanej považuje žalobca za nadbytočné a nesprávne. Platí to i u okruhu preukázania vzniku skutočnej škody na strane žalobcu. Práve žalobca počas cca 10 pojednávaní pred súdom prvej inštancie preukazoval vznik skutočnej škody a tiež ho preukázal celým radom listinných dôkazov. Bolo jasne preukázané, že Technoma mala v rokoch 1997-2006 mnohomiliónový majetok v rádu desiatok miliónov Sk a len nesprávny úradný postup, nečinnosť, vady a prieťahy Okresného súdu Prešov a exekútora Martišíka sú príčinou prečo celá pohľadávka žalobcu vrátane príslušenstva nebola nikdy vymožená a prečo žalobcovi vznikla nevratná škoda. Žalobca navrhuje, aby odvolací súd potvrdil vyhovujúci rozsudok súdu prvej inštancie, pretože odvolanie žalovanej je bezdôvodné.

33. Rozsudok napadol v zákonnej lehote odvolaním aj žalobca a to konkrétne výroky označeným II., IV., V., VI. a VII., teda všetky výroky, ktorými bola jeho žaloba zamietnutá. Uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Ďalším dôvodom odvolania je skutočnosť, že súd prvej inštancie nerozhodol o celom nároku žalobcu, chýba rozhodnutie o sume 5.190,- Kč (pôvodne 6.844,- Sk) súdom správne vypočítanej v bode 83 odôvodnenia, ale zjavným opomenutím nezapočítanej do výroku III. (predmetné pochybenie súd prvej inštancie napravil vydaním opravného uznesenia z 27. novembra 2017, č. k. 26C/16/2006 - 1033, poznámka odvolacieho súdu). Žalobca namieta, že súd prvej inštancie obišiel relevantnú judikatúru Najvyššieho soudu SR, Ústavného soudu SR i ESLP bez tohto, aby tento postup vysvetlil. Namieta, že súd pomínul i povinnosti štátnych orgánov uvedených v článku 7 ods. 5 Ústavy SR a neposílil dôveru verejnosti v to, že demokratický právny štát je schopný plne naprávať vlastné chyby. Totiž nielen Ústavný súd je poistkou ochrany ľudských práv, ale už všeobecné súdy, ktoré odškodňujú nezákonné rozhodnutia a nesprávny úradný postup štátnych orgánov podľa zákona č. 514/2003 Z.z. sú povinné naprávať porušenia práv účastníkov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR a

článku 6 ods. 1 Dohovoru a nečakať až bude podaná ústavná sťažnosť a ústavný súd žiadaný o nápravu neústavného stavu. Podľa názoru žalobcu prvoinštančný súd pominul, že ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa naplní zásadne až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáhala odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. I. ÚS 41/02). Súd prvej inštancie tiež pominul, že z uvedeného tak možno podľa názoru Najvyššieho súdu SR vysloveného v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 107/2009 vyvodíť, že prieťahy v konaní sú trvajúcim protiprávnym stavom (až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci) a v každom okamihu ich existencie dochádza k rovnakému porušovaniu toho istého práva (t.j. práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy). Súd podľa názoru žalobcu tiež pominul, že z všeobecnej úpravy zodpovednosti za škodu (§ 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka) sa odvíja (resp. má odvíjať) zákon č. 514/2003 Z.z.. Nesprávny úradný postup totiž spôsoboval exekútor nielen do 11.3.2004, ako uzavrel bezdôvodne okresný súd, ale zjavne pokračoval až do 24.5.2006, kedy Okresný súd Prešov uznesením určil exekúciu za neprípustnú pre zánik povinnej Technomy dňa 2.10.2004.

34. Odvolanie žalobca odôvodňuje tým, že kľúčovou vadou je aplikácia zákona č. 58/69 Zb. namiesto zákona č. 514/2003 Z.z. k otázke odškodnenia nemajetkovej ujmy za nesprávny úradný postup. Súd trvaním na nesprávnom právnom posúdení, ktorý zákon je na odškodnenie nutné aplikovať, založil kľúčovú vadu svojho rozhodnutia. Okresný súd k aplikácii zákona č. 58/69 Zb. opakovane uviedol, že vychádza z názoru odvolacieho súdu z 28. februára 2014, sp. zn. 3Co 169/2011, pritom nikde odvolací súd neuzavrel, že na posúdenie odškodnenia nemajetkovej ujmy za nesprávny úradný postup - prieťahy v rokoch 1996-2005 a 1998-2006 je nutné aplikovať zákon, ktorý platil len do 30.6.2004, teda zákon č. 58/69 Zb.. Pritom odvolací súd sa k aplikácii zákona č. 58/69 Zb. vyjadril len na strane 5, kde uviedol, že z ustanovenia § 27 ods. 2 zákona č. 514/03 Z.z., ktorý je účinný od 1.7.2004 a ktorým bol zrušený zákon č. 58/69 Zb. vyplýva, že zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohoto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohoto zákona, sa riadi doterajšími predpismi; odvolací súd sa však nevysslovil k skutkovému a právnomu stavu vo veci, keď nesprávny úradný postup - prieťahy - evidentne trvali od 27.3.1998 do 24.5.2006, teda až do odby kedy exekučný súd vyslovil neprípustnosť exekúcie Ex 65/98 pre zánik povinnej TECHNOMY dňa 2.10.2004 a relevantný je tiež fakt, že celé exekučné konanie bolo zastavené až v roku 2016. Okresný súd tak nesprávne považoval deň 11.3.2004 (kedy exekútor iba požiadal o zloženie zálohy 5.000,- Sk po 6 rokoch konania Ex 65/98) za deň, kedy mali skončiť prieťahy - nesprávny úradný postup exekútora. Súd totiž pominul svoju kľúčovú povinnosť aplikovať záväznú judikatúru Najvyššieho súdu SR napr. vo veci z 28. júla 2010, sp. zn. 1 Cdo 107/2009. Podľa názoru žalobcu nemôže obstať ani názor okresného súdu na dĺžku nesprávneho úradného postupu vo veci vedenej pred Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 14Cb 32/98, keď za nesprávny úradný postup považuje len dobu od 7.1.1998 do 30.10.2000, hoci celé konanie trvalo v rokoch 1996-2005 a evidentne prieťahy zasahovali i do doby po dni 1.7.2004. Týmto názorom brániacim zjavne nesprávne aplikovaný zákon č. 58/69 Zb. súd založil neústavný diametrálny rozpor s relevantnou judikatúrou Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR (I. ÚS 221/04) i ESLP, že je nutné vždy hodnotiť celkovú dobu konania až do doby právoplatného ukončenia konania, teda až do okamžiku odstránenia stavu právnej neistoty. Tento okamžik nastal evidentne vo veci 14Cb 32/98 až v roku 2005 hlboko po dni 1.7.2004 a zjavne tu mal byť aplikovaný zákon č. 514/2003 Z.z. Nesprávny právny názor okresného súdu, ktorý zákon aplikovať vyplýva i v druhom predmetnom konaní s prieťahmi, teda v exekúcii Ex 65/98 a exekučnom konaní 23Er 1173/98, zo skutočnosti, že až dňa 23.5.2005 (teda hlboko po 30.6.2004, kedy skončila účinnosť zákona č. 58/69 Zb.) podal exekútor podnet Okresnému súdu Prešov na zastavenie exekúcie 23Er 1173/98, povinný bol vymazaný z OR 2.10.2004, vyčíslil trovy exekúcie. Až dňa 24.5.2006 však Okresný súd Prešov vyhlásil exekúciu 23Er 1173/98 za neprípustnú pre zánik Technomy výmazom 2.10.2004. Až v roku 2016 exekúciu súd právoplatne zastavil. Je evidentné, že nesprávny úradný postup exekútora trval minimálne až do 24.5.2006, pretože rozsiahly majetok Technomy fyzicky stále existoval (desiatky vozidiel, pohľadávok a iného majetku). Až po ďalších 9 rokoch, a to dňa 30.9.2015, Okresný súd Prešov uznesením 23Er 1173/98-40 zastavil exekúciu Ex 65/98 a exekútorovi nepriznal trovy exekúcie. Až dňa 31.3.2016 Krajský súd v Prešove usnesením 2CoE 17/2016-56 odmietol odvolanie exekútora proti výroku o zastavení exekúcie 23Er 1173/98-40 z 30.9.2015. Právne tak exekúcia Ex 65/98, 23Er 1173/98 trvala od 27.3.1998 do 31.3.2016, 18 rokov, z toho za účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. to bolo v rokoch 2004-2016, celých 12 rokov. Len a iba nesprávny úradný postup exekútora v rokoch 1998-2006 je príčinou, prečo rozsiahly majetok Technomy v rozsahu desiatok miliónov Sk nebol exekvovaný. Je celkom jasne preukázané, že povinnosťou súdu prvej inštancie bolo aplikovať na odškodnenie nemajetkovej ujmy 1500.000,- Kč zákon č. 514/2003 Z.z.

35. Za zásadnú vadu vecnú i časovú v právnom posúdení nemajetkovej ujmy súdom je podľa názoru žalobcu tiež aplikácia povinnosti a práva súdu rozhodovať o výške odškodnenia nemajetkovej ujmy až na základe vyriešenia sťažnosti predsedom súdu podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/03 Z.z., čo je dané až novelou zákona od 1.1.2014. Teda súd neústavnou a neprípustnou retroaktivitou novely, platnej až v roku 2014, na žalobu podanú 1.3.2005 k nesprávnemu úradnému postupu za roky 1996-2005 neprípustne aplikáciou novely od 1.1.2014 hodlal spätne dovodiť nesplnenie podmienok pre priznanie odškodnenia.

36. Vadou zásadnou je podľa názoru žalobcu tiež opomenutie povinnosti okresného súdu aplikovať článok 7 ods. 5 Ústavy SR, kde je ústavne zakotvená prednosť mezinárodnej zmluvy, článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv, pred zákonmi Slovenskej republiky. Z uvedenej vady potom plynie, že súd pominul aplikovať svoju povinnosť, kedy sa sám ako súd reparačný dopustil prietahov, keď doposiaľ nie je už 13. rokom vo veci právoplatne rozhodnuté a tak pominul i záväznú judikatúru ESLP (napr. Golha v. ČR, Veriter v. Francúzsko), ktorá považuje za primerenú lehotu pre odškodnenie nemajetkovej ujmy dobu v jednotkách mesiacov. Aj toto mal súd povinnosť vziať do úvahy pri odškodnení v súlade so závermi ESLP. Nesprávne súd tiež nebral do úvahy žalobcom predložené nálezy ESLP k obdobným prípadom riešeným pred ESLP občanmi Slovenska, viď rozhodnutie vo veci Laufík, Bednár, Csáko a ďalší, hoci nájdenie spravodlivej miery odškodnenia je tou pravou úlohou tuzemského súdu vo vnútroštátnom konaní. Súd opomenul i fakt, že ESLP toleruje o cca 50% nižšie odškodnenie nemajetkovej ujmy na vnútroštátnej úrovni (teda 500-750,- Eur za 1 rok prietahov - viď žalobcom predložený relevantný nález Apicella v. Taliansko) oproti sadzbám, ktoré aplikuje samotný ESLP v rozsahu 1.000-1.500,- Eur za 1 rok prietahov pri rozhodovaní veci pred ESLP.

37. Ďalej žalobca namieta, že súd prvej inštancie opomenul nutnosť hodnotiť nesprávny úradný postup - prietahy - z hľadiska celkovej dĺžky konania (viď relevantné závery v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 107/2009 i Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 221/04 a I. ÚS 41/02), kde je rozhodujúca celková dĺžka konania až do okamžiku právoplatnosti rozhodnutia štátneho orgánu a teda do okamžiku odstránenia právnej neistoty účastníka konania (a nielen vyseparované dielčie úseky akútnej nečinnosti).

38. Žalobca v odvolaní poukázal na záver súdu prvej inštancie, že podľa zostavy Vihorlatu, a.s. k 23.3.1995 je uznaný záväzok žalobcu 35.828,- Kč a Vihorlat mal pohľadávky - majetkové práva vo výške 502.208.355,- Sk a hravo by pohľadávku žalobcu 15.000 x menšiu, než nárok žalobcu, sám či v exekúcii uhradil - pokiaľ by Krajský súd v Košiciach vydal v primeranej dobe 1996-1998 pravoplatné rozhodnutie a odstránil by tak právnu neistotu žalobcu. Nie je v súlade s právom názor súdu, že v reparačnom konaní nemožno posudzovať úspešnosť žaloby, v riešenej veci bol totiž nárok Vihorlatom opakovane písomne uznaný a len prietahy súdu sú príčinou, že súd zaháľal s rozsudkom pre uznanie. Nešlo zjavne o klasické nachádzacie rizikové konanie, ale o jasnú uznanú vec a rolu hral len čas, kedy súd nariadi formálne pojednávanie a ihneď rozhodne. Podľa názoru žalobcu nie je v súlade s právom zdôvodnenie súdu, že žalobca nesplnil zákonnú podmienku pre dôvodnosť tohoto nároku 35.828,- + 77.895,- Kč, celkom 113.723,- Kč. Žiadny zákon túto podmienku právoplatnosti nároku žalobcu ku splneniu žalobcovi neurčuje. Žalobca naopak splnil zákonné podmienky tvrdenia a dôkaznú povinnosť pre priznanie nároku na náhradu škody, tvrdenie vzniku škody, tvrdenie prietahov a tvrdenie existencie majetku dlžníka. Sú tu bezdôvodne nevzal do úvahy ako tvrdenia, tak i dôkazy predložené žalobcom.

39. V jednotlivých číselných bodoch rozsudku, kde súd vec skutkovo a právne hodnotil, došlo podľa názoru žalobcu k týmto ďalším vadám, nesprávnostiam a nepresnostiam, ktorými tiež odôvodňuje svoje odvolanie:

- bode 60 odôvodnenia rozsudku súd za nesprávny úradný postup považuje vo veci 14Cb 32/98 len dobu od 7.1.1998 do 30.10.2000, hoci celé konanie trvalo v rokoch 1996-2005 (viď judikatúra Najvyššieho súdu SR 1 Cdo 107/09, Ústavného súdu SR I. ÚS 221/04 i ESLP, že je nutné vždy hodnotiť celkovú dobu konania až do doby odstránenia stavu právnej neistoty;

- v bode 62 odôvodnenia súd nesprávne uzavrel, že v konaní 23Er 1173/98 bol Okresný súd Prešov nečinný od 11/1998 do 2.6.1999 (7 mesiacov) a od 3/2000 do 20.9.2000 (6 mesiacov), teda celkom 13 mesiacov nečinnosti, pritom spis na rozhodnutie o námietkach mal súd od 6/1998 až 20.9.2000, teda 2 roky a 3 mesiace, a až 20.9.2000 bola odstránena právna neistota žalobcu rozhodnutím o zamietnutí ničotných námietok;

- v bode 63 odôvodnenia súd uviedol, že žalobca považuje za nesprávny úradný postup exekútora od 20.9.2000 do 2.10.2004 z dôvodu nečinnosti v Ex 65/98, pritom žalobca považoval za nesprávny úradný

postup exekútora celú dobu od 5/1998 do 2.10.2004, pretože prvé námietky povinnej Technomy boli ničotné, neboli relevantné a druhé, relevantné námietky boli podané až po zákonnej lehote, exekútor zásadne pochybil, pokiaľ námietky odoslal súdu a tak sa podieľal na nesprávnom úradnom postupe a prieťahoch i v období od 6/1998 do 20.9.2000;

- v bode 64 odôvodnenia súd uviedol chybný skutkový záver, že povinná Technoma bola zrušená 11.2.2004, pritom relevantným bol až zánik Technomy, ktorý nastal až 2.10.2004 (teda nečinnosť a nesprávny úradný postup exekútora pokračoval až do zániku Technomy 2.10.2004, resp. až do roku 2006, kedy Okresný súd Prešov uznesením vyhlásil exekúciu povinnej za neprípustnú práve preto, že povinná Technoma zanikla a dňom 2.10.2004 bola vymazaná z registra;

- v bode 65 odôvodnenia súd uviedol, že vo všetkých troch prípadoch šlo o nesprávny úradný postup a preto žalobu posudzoval podľa zákona č. 58/1969 Zb., pritom všetky tri prípady nesprávneho úradného postupu začali za platnosti zákona č. 58/1969 Zb., avšak všetky tri prípady skončili vždy až v roku 2005 (teda až po dni 1.7.2004), kedy už platil zákon č. 514/2003 Z.z., čo podľa známej judikatúry znamená, že nesprávny úradný postup - prieťahy - zasahovali vo všetkých troch konaniach i do doby po dni 1.7.2004 a súd teda mal povinnosť škodu i nemajetkovú ujmu hodnotiť podľa zákona č. 514/2003 Z.z.;

- v bodoch 68 a 69 odôvodnenia súd uviedol, že aktuálna právna úprava § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., platná od 1.1.2014, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu odkazuje na výsledky vybavenia sťažnosti na prieťahy predsedom súdu, sťažnosti na ESLP či ÚS SR, avšak v predchádzajúcom bode 65 odôvodnenia relevantne uzavrel, že vo všetkých troch prípadoch šlo o nesprávny úradný postup podľa zákona č. 58/1969 Zb. (túto dedukciu však priznal len okresný súd, odvolací súd aplikáciu zákona č. 58/69 Zb. videl v prípade odškodnenia - majetkovej ujmy len v prípadoch, kedy rozhodnutie súdu bolo zrušené za pôsobnosti zákona č. 58/69 Zb., teda v dobe do 30.6.2004, a to nie je prípad tejto veci), čiže bod 68 je rozporný s bodom 65 a súd vlastne k rozhodnutiu o tom, či šlo alebo nešlo o nesprávny úradný postup, potvrdil, že výsledok rozhodnutia o sťažnosti na prieťahy od predsedu súdu nepotreboval;

- v bode 77 odôvodnenia napadnutého rozsudku súd uviedol, že podľa zostavy Vihorlatu, a.s. k 23.3.1995 je uznaný záväzok žalobcu 35.828,- Kč a Vihorlat mal pohľadávky, majetkové práva vo výške 502.208.355,- Sk a hravo by pohľadávku žalobcu 15.000 x menšiu, než nárok žalobcu, sám či v exekúcii uhradil, pokiaľ by Krajský súd v Košiciach vydal v primeranej dobe 1996-1998 pravoplatné rozhodnutie;

- v bode 79 odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je v súlade s právom názor súdu, že v reparačnom konaní nemožno posudzovať úspešnosť žaloby, v danej veci bol totiž nárok Vihorlatom opakovane písomne uznaný. Žalobca splnil zákonné podmienky tvrdenia a dôkaznú povinnosť pre priznanie nároku na náhradu škody, ale súd bezdôvodne nevzal do úvahy ako tvrdenia, tak i dôkazy predložené žalobcom. Úvaha súdu je podľa názoru žalobcu absurdná, pretože pokiaľ by nachádzacie súdy teoreticky právoplatne nerozhodli nikdy, alebo trebárs až po 10 rokoch a dlžník by medzitým majetok previedol, vytuneloval či inak uschoval pred veriteľmi - potom by žalobca bol oprávnený domáhať sa náhrady škody až po 10 rokoch, kedy už by dlžník žiadny majetok nemal? To potvrdzuje nesprávny právny názor súdu, že vznik škody môže uznať až vtedy, keď je o nároku právoplatne rozhodnuté súdom;

- v bode 83 odôvodnenia napadnutého rozsudku súd vypočítal vyčíslené úroky z omeškania ze sumy 152.823,3 Kč za dobu od 1.8.1995 do 11.3.2004, t.j. k dátumu konštatovaných prieťahov súdu v exekučnom konaní, pritom zjavne tieto úroky mali byť vypočítané v súlade s uplatnenou žalobou za dobu od 1.8.1995 do 2.10.2004, kedy Technoma zanikla a až potom Okresný súd Prešov uznesením z roku 2005 prehlásil exekúciu Technomy za neprípustnú pre jej zánik dňa 2.10.2004. Úroky boli vyčíslené v nesprávnej výške 237.098,- Kč, namiesto správnej výšky 252.246,- Kč, rozdiel predstavuje 15.148,- Kč. Deň 11.3.2004, kedy požiadal žalobcu o zálohu 5.000,- Sk, nebol žiadnym medzníkom, za ktorým by už nedochádzalo k nesprávne úradnému postupu exekútora, bol to len deň, kedy exekútor po svojej mnohoročnej nečinnosti 1998-2000 a 2000-2004 zistil, že sa blíži zánik Technomy a tak sa rozhodol zaistiť si svoje náklady exekúcie a vyžiadal si od žalobcu 5.000,- Sk zálohu. Pritom bolo preukázané, že Technoma v rokoch 1998-2005 disponovala mnohomiliónovým majetkom. Aj po zložení zálohy žalobcom exekútor v exekúcii Ex 65/98 však nekonal a zálohu žalobcovi doposiaľ ani nevyúčtoval už 14. rokom;

- v bode 83 odôvodnenia napadnutého rozsudku súd vypočítal výšku nevymoženeho príslušenstva sumou 237.098,- Kč, avšak nesprávnym posunom doby nesprávneho úradného postupu z 2.10.2004 späť na deň 11.3.2004, kedy stanovil dobu prieťahov od 1.8.1995 do 11.3.2004 (3.143 dní), avšak správne mal počítat príslušenstvo až do dňa 2.10.2004 (3.347 dní) a to sumou 252.246,- Kč. Vo výroku III. tak chýba suma nielen za súdny poplatok 5.190,- Kč s prísl., ale i suma 15.148,- Kč (rozdiel 252.246,- Kč - 237.098 Kč) celkom tak malo byť priznané 418.259,38 Kč, a nie len 389.921,38 Kč. Rozdiel činí 5.190 + 15.148, to je 28.338 Kč;

- v bodoch 84 až 87 odôvodnenia napadnutého rozsudku je faktom, že súd neuznal žalobou požadovaný ušlý zisk vo výške 5 násobku ročného priemerného 10% zisku zo sumy 115.218,- Kč, to je 57.609,- Kč a zo sumy 411.913,- Kč, to je 205.955,- Kč. Žalobca tvrdí, že ani tu nebol postup súdu správny, pretože žiadny zákon nebráni v prípade ušlého zisku žalobcu ako podnikateľa aplikovať zmienený § 381 ObZ ako lex specialis k Občianskemu zákoníku;

- v bode 86 odôvodnenia zásadným pochybením súdu sa podľa názoru žalobcu javí, že súd v roku 2015 nepripustil doplnenie tvrdenia zo 16. decembra 2015 vo veci nároku na ušlý zisk a nevykonal žalobcom navrhnuté listinné dôkazy. Žalobca totiž v dobe podania žaloby v roku 2005 ani nemohol relevantne tvrdiť úspešnosť označenej investície 200.000,- Sk podľa postupnej zmluvy zo 4. marca 2000, pretože k právoplatnému rozhodnutiu Krajského súdu Brno vo veci tejto pohľadávky (investície) došlo až v roku 2014 a až v roku 2014 tiež dlžníčka Kašpárková uhradila svoj, vrátane zmarenej investície žalobcu. Žalobca navrhuje, aby odvolací súd - pokiaľ nebude akceptovať prax spojenú s § 381 ObZ, vykonal dokazovanie všetkými listinami, ktoré k ušlému zisku žalobca založil do spisu podaním zo 16. decembra 2015. Alternatívne žalobca navrhuje, aby odvolací súd výšku ušlého zisku i s ohľadom na žalobcom predložené listinné dôkazy, určil podľa § 136 OSP;

- žalobca považuje záver súdu prvej inštancie v bode 88 odôvodnenia vo veci odškodnenia nemajetkovej ujmy za nesprávny v dôsledku aplikácie zákona č. 58/69 Zb., správnym a ústavne súladným je aplikácia zákona č. 514/2003 Zz. Súd prvej inštancie totiž uviedol chybný skutkový záver, že povinná Technoma bola zrušená 11.2.2004, pritom relevantným bol až zánik Technomy, ktorý nastal až 2.10.2004 (teda nečinnosť a nesprávny úradný postup exekútora pokračoval až do zániku Technomy 2.10.2004, resp. až do roku 2006, kedy Okresný súd Prešov uznesením vyhlásil exekúciu povinnej za neprípustnú, práve preto, že povinná Technoma zanikla a dňom 2.10.2004 bola vymazaná z registra. Svoj odlišný názor oproti relevantnej judikatúre Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 107/2009, vecne nevysvetlil.

40. Kľúčovým pochybením súdu je podľa názoru žalobcu aplikácia zákona č. 58/69 Zb. namiesto zákona č. 514/2003 Zz. nielen pre odškodnenie ujmy nemajetkovej, ale tiež pre otázku škody ako ujmy majetkovej. Toto pochybenie potom založilo množinu ďalšieho vadného právneho posúdenia veci. Prieťahy v konaní sú trvajúcim protiprávnym stavom (až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci) a v každom okamihu ich existencie dochádza k rovnakému porušovaniu toho istého práva (t.j. práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy). Nepriznanie odškodnenia nemajetkovej ujmy za prieťahy v rokoch 1996-2005 znamená zjavné obchádzanie i relevantnej judikatúry Ústavného súdu SR a ČR k otázke odškodnenia nemajetkovej ujmy (IV. ÚS 84/2002 z 3.7.03 alebo I. ÚS 203/2013 z 3.7.13, III. ÚS 111/2002 zo 6.11.2002, IV. ÚS 603/2012 z 28.2.2013, II. ÚS 439/2011). Súd prvej inštancie mal využiť i povinnosť hodnotiť odškodnenie za 10 rokov prieťahov podľa judikatúry ESLP (viď článok 7 ods. 5 Ústavy) a Dohovoru, teda predovšetkým podľa nálezu ESLP vo veci Apicella v. Taliansko, kde judikoval, že za 1 rok prieťahov činí primerané odškodnenie nemajetkovej ujmy sumu 1.000-1.500,- Eur, pokiaľ je vec vyriešená na tuzemskej úrovni, potom ESLP akceptuje cca 50% odškodnenia 500-750,- Eur za 1 rok prieťahov. To je v našom prípade odškodnenie v pásme cca 5.000-7.500,- Eur.

41. Podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie celkom pochybil v posudzovaní nároku na majetkovú ujmu za prieťahy v konaní na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 14Cb 32/1998, kedy rozporne uznal nárok len u žalobcom uhradeného súdneho poplatku 1.150,- Kč (1.432,- Sk) a rozporne zamietol nárok na odškodnenie škody 35.828,- Kč a 77.958,- Kč, celkom 113.786,- Kč, len preto, že Krajský súd v Košiciach v rokoch 1996-2000 nestačil venovať pár minút na vydanie rozsudku pre opakované uznanie dlhu dlžníkom Vihorlat, a.s. Snina. Rozdiel činí 113.786,- Kč. Súd prvej inštancie uzavrel, že Krajský súd v Košiciach mal v rokoch 1996-2000 nesprávny úradný postup, prieťahy, ktoré spôsobili, že počas 4 rokov nedošlo k vydaniu meritórneho rozhodnutia do doby vyhlásenia konkurzu v roku 2000 na dlžníka Vihorlat, a.s. Snina. Súd však celkom bezdôvodne a nepreskúmateľne vyvinil Krajský súd v Košiciach z jeho povinnosti v primeranej dobe vydať rozsudok a vyhovieť žalobe pre uznanie dlhu Vihorlatom. Malá výška pohľadávky na istine 35.828,- Kč i príslušenstvo 77.958,- Kč potom zjavne ukazuje na bleskovú možnosť túto pohľadávku vydobýť zo žalobcom predloženého súpisu pohľadávok Vihorlatu, ktoré v rokoch 1996-2000 existovali.

42. Ďalej žalobca súdu prvej inštancie vyčíta čiastočné pochybenie v posudzovaní nároku na majetkovú ujmu za prieťahy v konaní Okresného súdu Prešov a exekútora, kedy vypočítal škodu len za dobu od 1.8.1995 do 11.3.2004, hoci je evidentné, že vznik škody prebiehal v dobe od 1.8.1995 až do 2.10.2004, kedy došlo k zániku povinnej Technomy, a.s. a až v roku 2005 Okresný súd Prešov vyhlásil uznesením exekúciu Technomy za neprípustnú pre jej zánik dňa 2.10.2004. Rozdiel činiaci 21.991,70 Kč je daný

medzi požadovanou sumou 411.913,- Kč a určenou sumou 389.921,30 Kč. Súd nepreskúmateľne a nesprávne určil deň 11.3.2004 ako deň, kedy mali skončiť priesťahy a vady exekútora. Chyba súdu sa tu odvíja od chýb v bode 64 rozsudku, kde súd uviedol, že dňom 11.3.2004 mal skončiť vadný postup exekútora tým, že 11.3.04 vyzval žalobcu k zloženiu zálohy. Súd pominul kľúčové chyby exekútora, ktorý bol nečinný od 6/1998 do 11/2000, kedy iba zistil zlý stav vozidla Š 1203 a to, že toto vozidlo už je zaťažené exekučným právom mesta Poprad a DÚ Prešov a je nepredajné, ani v dobe 11/2000-10/2004 neurobil vôbec nič pre zistenie a zabavenie mnohomiliónového majetku Technomy. Evidentne tak vadný postup a priesťahy exekútora neskončili 11.3.2004, ale pokračovali až do roku 2005, kedy Okresný súd Prešov uznesením exekúciu označil za neprípustnú pre zánik Technomy k 2.10.2004. Je tak zrejmé, že exekútor v rokoch 1998-2005 vykonával nielen nesprávne svoje povinnosti, ale zjavne kľúčovým bola jeho nečinnosť a ignorácia povinného zistenia mnohomiliónového majetku Technomy v rokoch 1998-2005. Súd tak pochybil posunom doby nečinnosti z dňa 2.10.2004 na deň 11.3.2004. Rozdiel činiaci 20.338,- Kč, ktorý súd zamietol (je daný medzi požadovanou sumou 410.259,30 Kč a určenou sumou 389.921,30 Kč) bol zjavne zamietnutý chybné bez právneho dôvodu a súd mal priznať žalobcovi celú sumu 410.259,30 Kč.

43. Podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie celkom pochybil v posudzovaní nároku na odškodnenie ušlého zisku 57.609,- Kč za priesťahy v konaní Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 14Cb 32/1998, ako aj v posudzovaní nároku na odškodnenie ušlého zisku 206.955,- Kč za priesťahy v konaní Okresného súdu Prešov a exekútora. Súd túto zdanlivo bezvýhodiskovú situáciu riešil neústavnou a nesprávnou aplikáciou zákona č. 58/69 Zb., ktorý nepoznal odškodnenie nemajetkovej ujmy a touto chybou zamietol nárok na odškodnenie nemajetkovej ujmy 150.000,- Kč, hoci sám došiel k jasnému záveru, že v oboch uvedených konaniach boli priesťahy v rokoch 1996-2005 a v rokoch 1998-2005. Tento rozpor sa súdu nepodarilo odstrániť a nechal bez povšimnutia i žalobcom predloženú judikatúru vyšších súdov i ESLP a jeho nálezy v obdobných veciach riešených pred ESLP proti Slovenskej republike. Zároveň žalobca súdu prvej inštancie vytyka pochybenie v určení 16% náhrady trov konania žalovanej a navrhuje, aby odvolací súd zrušil odvolaním napadnuté výroky rozsudku, označené ako II., IV., V., VI. a VII. a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo aby sám doplnil navrhnuté dokazovanie a určil povinnosť žalovanej uhradiť žalobcovi 28.338,- Kč s prísl., 35.828,4 Kč s prísl., 57.689,- Kč s prísl., 285.955,- Kč s prísl., 158.800,- Kč s prísl. a trovy konania, to všetko do 15 dní od rozhodnutia súdu.

44. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

45. Krajský súd v Košiciach, ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal odvolanie žalobcu a žalovanej ako podané včas (§ 362 CSP) oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je okrem výroku I. vecne správny. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu a pri zachovaní lehoty podľa ust. § 219 ods. 3 CSP.

46. Žalobca uplatnil v odvolaní odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a žalovaná odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP.

47. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP je podľa názoru žalovanej daný tým, že rozsudok javí známky svojvoľnosti a rozporuplnosti, keďže súd prvej inštancie napriek tomu, že sám poukázal na existujúcu právnu úpravu týkajúcu sa možnosti konštatovania priesťahov výlučne Ústavným súdom SR do prijatia novely č. 412/2012 Z.z., sám tieto priesťahy v predmetnej veci skonštatoval, ktorým nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zároveň súdu prvej inštancie vytyka, že sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nevysporiadal s touto podstatnou otázkou vnesenou do konania zo strany žalovanej, čím odoprel žalovanej právo dozvedieť sa o príčinách svojho rozhodnutia a zároveň poznačil svoje rozhodnutie nepreskúmateľnosťou, čím porušil právo žalovanej na spravodlivý proces, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

48. Majúc na zreteli požiadavku jednotnosti a komplexnosti civilného sporového konania, výrazom ktorej je tiež právnou praxou aprobovaná prípustnosť korekcie nesprávností, ktorých sa dopustil súd prvej inštancie v odvolacom konaní (por. napr. rozhodnutie ESLP vo veci Adolf proti Rakúsku), na doplnenie dôvodov rozhodnutia z pohľadu tejto skutočnosti, z ktorého súd prvej inštancie svoje rozhodnutie opomenul vysvetliť, odvolací súd v úvode upriamuje pozornosť na právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozsudku z 27. novembra 2003, sp. zn. 3 Cdo 134/03, v obsahu ktorého vyplýva záver, že skúmanie existencie nesprávneho úradného postupu - prieťahov v konaní - podľa ust. § 18 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. bolo (je) v kompetencii všeobecného súdu. Najvyšší súd SR uviedol, že zákon č. 58/1969 Zb. nedefinuje „nesprávny úradný postup“, z obsahu tohto pojmu ale vyplýva, že podľa konkrétnych okolností toho-ktorého prípadu môže ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomocí určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Pretože úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností, treba správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie (nie však samotné vydanie rozhodnutia), lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prieťahov“ (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). V spomínanej veci odvolací súd pri pripustení dovolania a vymedzení dovolacej otázky spomedzi všetkých (v danej veci namietaných alebo do úvahy prichádzajúcich) nesprávností úradného postupu súdu uviedol len „časové prieťahy“. So zreteľom na túto skutočnosť sa dovolací súd inými stránkami nesprávneho úradného postupu nezaoberal a dospel k rovnakému záveru, ako už súdy nižších stupňov, že v konaní k prieťahom došlo.

49. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na názor vyslovený v uznesení Nejvyššího soudu ČR z 24. júna 1999, sp. zn. 2 Cdon 804/96, v zmysle ktorého „Za nesprávny úřední postup (podle zákona č. 58/1969 Sb.) je třeba považovat i nevydání či opožděné vydání rozhodnutí, mělo-li být v souladu s uvedenými pravidly správně vydáno či vydáno ve stanovené lhůtě, případně jiná nečinnost státního orgánu či jiné vady ve způsobu vedení řízení.“ Podobný záver vyslovil Najvyšší súd ČR aj vo svojom neskoršom uznesení z 19. mája 2005, sp. zn. 25 Cdo 2620/2004, v ktorom uviedol, že „Nesprávnym úředním postupem je - ve smyslu zákona č. 58/1969 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou rozhodnutím orgánu státu nebo jeho nesprávným úředním postupem - i porušení zásady rychlosti řízení (srov.), a to za předpokladu, že doba průběhu soudního řízení neodpovídá složitosti, skutkové a právní náročnosti projednávané věci a kdy délka řízení tkví v příčinách vycházejících z působení soudu v projednávané věci (srov. 25 Cdo 38/2000).

50. V nadväznosti na vyššie uvedené je odvolacia námietka žalovanej z pohľadu odvolacieho súdu nedôvodná, pretože skúmanie existencie žalobcom tvrdeného nesprávneho úradného postupu zo strany štátneho orgánu (vrátane súdu), spočívajúceho v prieťahoch v konaní podľa ustanovení zákona č. 58/1969 Zb., je v kompetencii všeobecného súdu. Preto postup súdu prvej inštancie, ktorý po vykonanom dokazovaní konštatoval existenciu žalobcom tvrdených prieťahov v konaní, nebol nesprávnym procesným postupom, ktorým by znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

51. Odvolací dôvod § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t.j. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP (dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré

boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191-§ 194 CSP.

52. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, to znamená, vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

53. Žalobca vidí naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) v postupe súdu prvej inštancie, ktorý viedol k čiastočnému zamietnutiu žaloby, teda k výrokom II., IV., V. a VI., a naopak, podľa žalovanej súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam pri rozhodovaní o nárokoch žalobcu vo výrokoch I. a III. rozsudku.

54. Žalobca osobitne vytyka súdu prvej inštancie, že v roku 2015 nepripustil zmenu žaloby zo 16. decembra 2015 v nárokoch žalobcu v súvislosti s prietiahmi v exekučnom konaní na Okresnom súde Prešov a u súdneho exekútora s tým, že ide o prietahy aj za nasledujúce obdobie, ako aj vo veci nároku na ušlý zisk a nevykonal žalobcom navrhnuté listinné dôkazy. Žalobca v odvolaní uviedol, že v dobe podania žaloby v roku 2005 ani nemohol relevantne tvrdiť úspešnosť označenej investície 200.000,- Sk podľa postupnej zmluvy zo 4. marca 2000, pretože k právoplatnému rozhodnutiu Krajského súdu v Brne vo veci tejto pohľadávky (investície) došlo až v roku 2014.

55. S vyššie uvedeným názorom žalobcu sa odvolací súd nemôže stotožniť. V prvom rade považuje odvolací súd postup súdu prvej inštancie za súladný so zákonom a náležite odôvodnený v bodoch 86 a 87 rozsudku. V súvislosti s uvedeným už Najvyšší súd SR v rozsudku z 28. októbra 2010, sp. zn. 3 Cdo 262/2009 vyslovil záver, že zmena žaloby nesmie byť v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. To, či dôsledky určitého procesného postupu alebo úkonu sú v súlade s touto zásadou, posudzuje súd. Ustanovenie § 95 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok, platný a účinný do 30. júna 2016 (ďalej len „OSP“) (v súčasnosti § 139 a § 140 CSP) dáva preto žalobcovi možnosť zmeniť žalobu (len) so súhlasom súdu. V prípade nepripustenia zmeny žaloby pokračuje súd v konaní o pôvodnej žalobe, pričom žalobca môže uplatniť svoj nárok v novom konaní. Podobne, Najvyšší súd SR v rozhodnutí z 31. júla 2008, sp. zn. 1 M Obdo V 19/2007, konštatoval, že „za zmenu žaloby je treba považovať aj procesný úkon, ktorým žalobca, hoci požaduje rovnaké plnenie, tak následne čini na základe iných skutočností než tých, ktoré uviedol v žalobe. Preto bolo povinnosťou súdu sa s touto zmenou žaloby vyporiadať v zmysle ust. § 95 ods. 2 OSP.“

56. Podľa ust. § 140 ods. 2 CSP, zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe. Inštitút zmeny žaloby bol síce z Občianskeho súdneho poriadku prevzatý do Civilného sporového poriadku, bol však precizovaný a koncepčne zmenený, pretože podľa súčasnej úpravy zmenou žaloby sa nerozumie len zmena petitu žaloby, ale aj akékoľvek podstatné zmeny, doplnenia a upresnenia návrhu. Je teda zrejmé, že vyššie citovaná aplikačná prax súdov našla svoj odraz v legislatívnom zakotvení v novej právnej úprave civilného procesu. Z uvedeného dôvodu nemožno súdu prvej inštancie v žiadnom prípade vyčítať nepripustenie zmeny žaloby, v ktorej žalobca uplatnil nárok na ušlý zisk na základe úplne iných skutkových tvrdení a skutočností, ako uviedol v žalobe, ktorý fakt žalobca nepopiera ani v odvolaní, naopak, uviedol, že v čase podania žaloby v roku 2005 ani nemohol relevantne tvrdiť úspešnosť označenej investície 200.000,- Sk podľa postupnej zmluvy zo 4. marca 2000, pretože k právoplatnému rozhodnutiu Krajského súdu v Brne vo veci tejto pohľadávky (investície) došlo až v roku 2014.

57. Vyššie uvedená odvolacia námietka žalobcu preto nemôže v žiadnom prípade obstať a odvolací súd ju považuje za nedôvodnú.

58. Obe strany sporu zároveň namietajú - každý zo svojho uhla pohľadu - nesprávnosť skutkových záverov súdu prvej inštancie pri stanovení doby, počas ktorej sa mali súdy a súdny exekútor dopustiť nesprávneho úradného postupu, spočívajúceho v prieťahoch v konaní a od tohto skutkového záveru sa mala podľa ich názoru odvíjať aj nesprávnosť skutkových a právnych záverov pri stanovení výšky škody a jej príslušenstva, resp. pri rozhodovaní súdu o vyhovení žalobe alebo jej zamietnutí.

59. Odvolací súd dospel po posúdení k záveru, že k uvedenej skutkovej otázke - stanoveniu doby trvania nesprávneho úradného postupu, prieťahov, v konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 14Cb/32/1998, ako aj na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 23 Er/1173/1998 a v konaní súdneho exekútora JUDr. Martišíka pod sp. zn. Ex 65/1998, súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie, dostatočné pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa zásad vyplývajúcich z ust. § 191 a nasl. CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, pričom rozsudok v tejto časti aj náležite odôvodnil v bodoch 15 a nasl. a bodoch 58 až 70 odôvodnenia rozsudku a odvolací súd nezistil ani pochybenia v procesnom postupe súdu prvej inštancie porušujúce procesné práva strán alebo právo na spravodlivý proces, ani žiadnu z procesných väd konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Preto vzhľadom na rozsiahle a náležité odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti, vo vzťahu k odvolacím námietkam oboch strán sporu, poukazuje odvolací súd na už zmienené jasné a presvedčivé dôvody rozsudku súdu prvej inštancie v bodoch 58 až 70, s ktorými sa plne stotožňuje, na ktoré v podrobnostiach v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP poukazuje a nevidí dôvod pre ich správnosť a rozsiahlosť opakovať ich v odôvodnení tohto rozsudku. V súvislosti s uvedeným poukazuje odvolací súd aj na právny názor vyslovený v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 350/2009 a v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 170/2005, v intenciách ktorých pri potvrdení rozhodnutia okresného súdu nie je potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie závery napadnutého rozsudku okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenia a rozhodnutia prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), a preto postačuje len odkázať cez § 387 ods. 2 CSP na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozsudku, ktoré v tejto konkrétnej veci reaguje aj na podstatnú časť odvolacích námietok.

60. Zároveň odvolací súd k vyššie uvedenej nespokojnosti oboch strán sporu so skutkovými závermi súdu prvej inštancie, avšak u každej zo strán z vlastného uhla pohľadu, akcentuje zhodne s názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky, vyslovenom v uznesení z 3. marca 2004, sp. zn. I. ÚS 50/04, že právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky neznamená právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nie je možné považovať za porušenie základného práva (porovnaj aj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03 a tiež uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. júla 2019, sp. zn. 1Cdo/244/2018).

61. Žalovaná v odvolaní namietala tiež, že zo žaloby, a ani z odôvodnenia napadnuté rozsudku nie je zrejmé, či škoda, ktorá žalobcovi vznikla, je v príčinnej súvislosti s prieťahmi súdu alebo exekútora. Osobitne zdôraznila, že ak súd prvej inštancie vo vzťahu k istine, ktorej sa žalobca domáhal v konaní pred Krajským súdom v Košiciach vo veci sp. zn. 14Cb/32/1998 uviedol, že medzi nesprávnym úradným postupom a tvrdenou škodou, ktorá žalobcovi mala vzniknúť, nie je príčinná súvislosť a že otázku prípadnej úspešnosti súd prvej inštancie v konaní sp. zn. 14Cb/32/1998 nemôže posudzovať, keďže vo veci nebolo nikdy meritórne rozhodnuté a skutočnú škodu pozostávajúcu z istiny a príslušenstva žalobcovi ako náhradu škody nepriznal, nie je žalovanej zrejmé, prečo už súd prvej inštancie situáciu zaplataenia súdneho poplatku zo strany žalobcu vo výške 1.150,- Kč považoval za odlišnú a mal za to, že medzi súdnym poplatkom ako škodou a nesprávnym úradným postupom Krajského súdu v Košiciach existuje príčinná súvislosť. Je pritom nepochybné, že povinnosť úhrady súdneho poplatku žalobcom bola vyvolaná, ergo zapríčinená, podaním žaloby, nie nesprávnym úradným postupom.

62. V právnej teórii sa vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach ... Právnym posúdením je vymedzenie, medzi ako ujmu (ako následkom) a ako

skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmou poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (porovnaj R 21/1992). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. 6. 2010, sp. zn. 5 Cdo 126/2009)

63. V uvedenej otázke sa odvolací súd zhoduje s názorom žalovanej, pretože pri zisťovaní, či existuje príčinná súvislosť medzi ako ujmou, teda ako následkom (v danom prípade sa jedná o žalobcom zaplatený súdny poplatok v konaní pred Krajským súdom v Košiciach vo veci sp. zn. 14Cb/32/1998) a ako skutočnosťou, teda ako príčinou tejto ujmy, je „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Jednoduchou logickou úvahou je zrejme, že nutnosť zaplatiť súdny poplatok žalobcom v súdnom konaní vyvovalo podanie žaloby na súde, nie prietahy v tomto konaní, ktoré nastali z časového hľadiska neskôr. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný, ako je tomu v danom prípade. Preto odvolacia námietka žalovaného v tomto smere je opodstatnená a rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.150,- Kč a úrok z omeškania vo výške 6 % ročne zo sumy 1.150,- Kč od 28.8.2005 do zaplatenia titulom skutočnej škody týkajúcej sa konania Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 14Cb/32/1998, predstavujúcej zaplatený súdny poplatok, nie je správne a zákonné. Preto odvolací súd po posúdení dospel k záveru o potrebe napadnutý rozsudok v tomto výroku zmeniť a žalobu zamietnuť pre neexistenciu príčinnej súvislosti medzi ujmou (žalobcom zaplatený súdny poplatok v konaní pred Krajským súdom v Košiciach vo veci sp. zn. 14Cb/32/1998) a prietahmi v tomto konaní, ako príčinou tejto ujmy.

64. Tak žalobca, ako aj žalovaná, vytýkali súdu prvej inštancie viaceré nesprávne v právnom posúdení nárokov žalobcu, ktoré odvolacie námietky nepovažuje odvolací súd za opodstatnené z dôvodov uvedených nižšie.

65. Pokiaľ žalovaná súdu prvej inštancie vytýkala postup, keď napriek tomu, že sám poukázal na existujúcu právnu úpravu týkajúcu sa možnosti konštatovania prietahov výlučne Ústavným súdom SR do prijatia novely č. 412/2012 Z.z., sám tieto prietahy v predmetnej veci skonštatoval, čím je podľa žalovanej daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP, poukazuje odvolací súd na právnu argumentáciu odvolacieho súdu v bodoch 47 až 50 odôvodnenia tohto rozsudku s tým, že ani odvolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie nie je naplnený.

66. Žalovaná v konaní pred súdom prvej inštancie a v odvolaní namietala nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie vzhľadom na § 33 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, v zmysle ktorého exekútor zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on alebo jeho zamestnanci v súvislosti s činnosťou podľa tohto zákona. Keďže súd ustálil, že k nesprávne úradnému postupu exekútora došlo v období od januára 2001 do 11.03.2004, teda za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., podľa názoru odvolateľky nezodpovedá žalovaná za nesprávny úradný postup súdneho exekútora, keďže zodpovednosť štátu za nesprávny úradný postup exekútora bola z exekútora na štát prenesená až na základe zákona č. 514/2003 Z.z. s účinnosťou od 01.07.2004, z čoho jednoznačne vyplýva, že do 01.07.2004 štát za nesprávny úradný postup súdneho exekútora nemohol, a ani neniesol zodpovednosť.

67. Uvedený názor žalovanej odvolací súd nepovažuje za správny. Ústavný súd ČR už v uznesení z 25. novembra 1993, sp. zn. II. ÚS 75/93 (ÚSu 3/1993) vyslovil záver, že „Verejnou mocou sa

rozumie taká moc, ktorá autoritatívne rozhoduje o právach a povinnostiach subjektov, či už priamo alebo sprostredkované. Subjekt, o právach alebo povinnostiach ktorého rozhoduje orgán verejnej moci, nie je v rovnoprávnom postavení s týmto orgánom a obsah rozhodnutia tohto orgánu nezávisí od vôle subjektu.“

68. Z definície právneho postavenia súdneho exekútora podanej priamo Exekučným poriadkom vyplýva, že exekútor v exekučnom konaní vykonáva úlohy štátneho orgánu. Právne postavenie exekútora je ustanovené tak, že v rámci delby verejnej (štátnej) moci sa exekútor podieľa na realizácii základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Na súdneho exekútora vykonávajúceho exekučnú činnosť treba v zmysle uvedeného hľadieť ako na orgán, ktorému je zverený výkon verejnej (štátnej) moci v rozsahu ustanovenom zákonom, a to Exekučným poriadkom a subsidiárne Civilným sporovým poriadkom (predtým Občianskym súdnym poriadkom). Medzi účastníkmi exekučného konania a súdnym exekútorom neexistuje súkromnoprávny vzťah, ale verejnoprávny vzťah z titulu výkonu štátnej moci exekútorom, preto za činnosť, ktorou je výkon štátom zverenej moci musí niesť štát aj zodpovednosť.

69. Inšpiratívny v tejto otázke je záver Ústavného súdu SR, vyslovený v uznesení zo 7. februára 2008, sp. zn. III. 45/2008, v ktorom súhlasil s názorom sťažovateľky o potrebe istého rozšírenia výkladu zákona o zodpovednosti za škodu (nadobudol účinnosť 1. júla 1969) v nadväznosti na text ústavy, listiny a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V danom prípade krajský súd pri posudzovaní nároku sťažovateľky na náhradu škody sa nezamerail na podrobné skúmanie toho, či nezákonnosť bola spôsobená poverením na vykonanie exekúcie, upovedomením o začatí exekučného konania alebo iným procesným postupom súdneho exekútora a exekučného súdu [krajský súd nespochybnil nezákonnosť exekučného konania vedeného proti sťažovateľke (a následne aj jej nárok na náhradu škody) z dôvodu, že nesprávne poukázala na také rozhodnutie, ktoré jej škodu spôsobiť nemohlo]. Práve táto skutočnosť podľa názoru ústavného súdu svedčí o želanej extenzívnej interpretácii zákona o zodpovednosti za škodu podanej krajským súdom.

70. Odvolaciemu súdu je známy aj názor Najvyššieho súdu SR, vyslovený v uznesení z 25. marca 2010, sp. zn. 4 Cdo 41/2009, v zmysle ktorého „Pre vyriešenie otázky, či ten - ktorý právny vzťah je súkromnoprávny alebo verejnoprávny, je nevyhnutné predovšetkým zistiť, z ktorého právneho vzťahu sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok (predmet súdneho konania). Tento vzťah treba následne analyzovať a správne právne posúdiť. ... Exekútor je v zmysle § 2 Exekučného poriadku štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí (ďalej len „exekučná činnosť“). Podľa § 3 Exekučného poriadku exekútor vykonáva exekučnú činnosť nestranné a nezávisle. Pri výkone svojej činnosti je viazaný len Ústavou Slovenskej republiky, zákonmi, inými všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na ich vykonanie a rozhodnutím súdu vydaným v exekučnom konaní. Z definície právneho postavenia súdneho exekútora podanej priamo Exekučným poriadkom (viď vyššie) vyplýva, že exekútor v exekučnom konaní vykonáva úlohy štátneho orgánu. Právne postavenie exekútora je ustanovené tak, že v rámci delby verejnej (štátnej) moci sa exekútor podieľa na realizácii základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Na súdneho exekútora vykonávajúceho exekučnú činnosť treba v zmysle uvedeného hľadieť ako na orgán, ktorému je zverený výkon verejnej (štátnej) moci v rozsahu ustanovenom zákonom, a to Exekučným poriadkom a subsidiárne Občianskym súdnym poriadkom. Dovolací súd poznamenáva, že ustanovenie § 5 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. septembra 2005 (kedy nadobudla účinnosť jeho novela daná zákonom č. 341/2005 Z.z.) výslovne uvádza, že vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci.“

71. Odvolací súd akcentuje, že v čase kreovania zákona č. 58/1969 Zb. až do 30. 11. 1995, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 233/1995 Z. z (Exekučný poriadok), výkon rozhodnutí bol upravený výlučne ustanoveniami šiestej časti Občianskeho súdneho poriadku - teda občianskym súdnym konaním. Až od 01. 12. 1995 bolo možné okrem návrhu na výkon rozhodnutia podľa šiestej hlavy OSP podať aj návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (§ 251 OSP v znení účinnom od 01. 12. 1995). Exekučný poriadok, v platnom znení do 30. 6. 2004 neupravoval výslovným ustanovením právnu situáciu, ako postupovať v prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, majúci na mysli postup súdneho exekútora v exekučnom konaní, z čoho vyplýva, že bolo potrebné takú právnu skutočnosť podriaďiť určitému (konkrétne) ustanoveniu zákona za použitia analógie práva. Skutočnosť, že predchádzajúca právna úprava § 33 ods. 1 Exekučného poriadku neupravovala odkaz na zákon č. 58/1969 Zb., resp. že upravovala možnosť liberácie, nevyklučuje povinnosť osôb, ktoré sa

cítia poškodené výkonom verejnej moci exekútora, uplatňovať svoj nárok spôsobom podľa zákona č. 58/1969 Zb. Podobný názor možno vydedukovať aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR z 15. apríla 2019, sp. zn. 8 Cdo 28/2018, v ktorom síce nerieši otázku pasívnej legitímácie žalovanej strany sporu, ale otázku premlčania pri uplatnení náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu (v exekučnom konaní, ktoré bolo zastavené) podľa zákona č. 58/1069 Zb., v rámci svojich úvah a argumentácie však vyslovil záver, že „Predpoklad hypotézy právnej normy § 22 ods. 1 (pokiaľ ide o začiatok plynutia premlčacej doby práva na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu) sa totiž nespája s vedomosťou poškodeného o tom, kto za škodu zodpovedá, ale ani s jeho vedomosťou o tom, či a prípadne kedy nesprávnosť úradného postupu bola vyslovená (konštatovaná) príslušným orgánom, teda nevyžaduje sa, aby poškodený mal vedomosť o tom, kto za škodu zodpovedá (za škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb. je vždy zodpovedný štát).“ Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že Ústavný súd SR sa zaoberal otázkou pasívnej legitímácie súdneho exekútora aj v uznesení z 3. októbra 2013, sp. zn. IV. ÚS 607/2013-16, v ktorom sťažnosť exekúta odmietol. Vyslovil však záver, že „Konajúce súdy svoje závery dostatočným spôsobom odôvodnili, preto nie sú zjavne neodôvodnené a nemožno ich považovať ani za prejav svojvôle (arbitrážnosti). Predmetné rozhodnutia vyjadrujú jeden z možných spôsobov právneho posúdenia zisteného skutkového stavu, a preto sú ústavne udržateľné.“

72. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd naďalej považuje za relevantné vo vzťahu k právnej veci žalobcu aj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 12. septembra 2011, sp. zn. 5Cdo/110/2011, z ktorého vyplýva, že pri uplatnení nároku na náhradu škody spôsobenej viacerými škodcami je na poškodenom, od ktorého subjektu bude požadovať náhradu škody. Z uvedených dôvodov postupoval súd prvej inštancie správne a zákonne, ak v tejto veci so žalovanou konal ako s pasívne legitímovanou stranou sporu.

73. Žalobca i žalovaná vytýkali súdu nesprávnosť rozhodnutia v časti týkajúcej sa určenia výšky škody, k čomu podľa ich - aj keď odlišných - názorov došlo v dôsledku chybných skutkových i právnych záverov.

74. Z ustanovenia § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2004, a ktorým bol zrušený zákon č. 58/1969 Zb. vyplýva, že zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi. Doterajšími predpismi je predovšetkým zák.č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

75. Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 58/1969 Zb. štát zodpovedal za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní, v správnom konaní, v trestnom konaní (pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste) vydal štátny orgán.

76. Podľa § 18 ods. 1 citovaného zákona štát zodpovedal za škodu spôsobenú v rámci plnenia úloh štátnych orgánov uvedených v § 1 ods. 1 nesprávnym úradným postupom tých, ktorí tieto úlohy plnia.

77. Všeobecne a v súlade s ustálenou súdnou praxou možno nesprávny úradný postup vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu, resp. o porušenie účelu postupu štátneho orgánu, ktorý - či už súvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu, alebo s ňou nesúvisí - nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Pod termín „postup“ možno subsumovať ako konanie (činnosť) štátneho orgánu, tak aj jeho nekonanie (nečinnosť, alebo opomenutie) (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Cdo 24/2). V otázke definície pojmu nesprávny úradný postup, spočívajúci v prieťahoch v konaní, odvolací súd poukazuje aj na argumentáciu v bodoch 48 a 49 odôvodnenia tohto rozsudku.

78. Tejto zodpovednosti sa nemohol zbaviť. Ide teda o objektívnu zodpovednosť, ktorá predpokladá súčasne splnenie troch podmienok: 1/ nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup, 2/ vznik škody a 3/ príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Zodpovednosť štátu za nezákonný alebo nesprávny postup výkonu štátnej moci, ktorý mal za následok škodu, je občianskoprávny vzťah. Zákon č. 58/1969 Zb. bol vo vzťahu k Občianskemu zákonníku zákonom špeciálnym, preto pokiaľ tento špeciálny zákon neobsahoval sám vlastnú úpravu, právne vzťahy sa riadili Občianskym zákonníkom (§ 20 zákona č. 58/1969 Zb.).

79. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa hradí skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Pod pojmom škody treba rozumieť ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, a ktorá je objektívne vyjadriteľná peniazmi. Skutočná škoda je zmenšenie majetku poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou. Ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom a spočíva v nenastalom zväčšení (rozmožnení) majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí, nebyť škodnej udalosti. Poškodený je povinný vznik škody preukázať, v súdnom konaní ho preto zaťažuje dôkazné bremeno o tom, že škoda vznikla. Až po preukázaní vzniku škody a existencie nesprávneho úradného postupu môže byť skúmaná otázka príčinnej súvislosti medzi prvými dvoma zákonnými podmienkami.

80. Súd prvej inštancie pristupoval k veci správnym, vyššie uvedeným spôsobom. V konaní je nesporná prvá podmienka, a to že postupom súdov v konaní, a to Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 14Cb/32/98 došlo k prieťahom v období od 7.1.1998 do 30.10.2000 (bod 60 a nasl. odôvodnenia napadnutého rozsudku), v konaní Okresného súdu Prešov vedenom pod sp. zn. 23Er/1173/98 došlo k prieťahom v období od novembra 1998 do 2.6.1999 a od marca 2000 do 20.9.2000 a v konaní súdneho exekútora pod sp. zn. Ex 65/98 došlo k prieťahom v období od januára 2000 do 11.3.2004, čím bolo porušené právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Takéto konanie je možné kvalifikovať ako nesprávny úradný postup (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3 Cdo 134/03). Pokiaľ žalobca v priebehu konania v súvislosti s uplatňovanými nárokmi exekučného konania Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 23Er/1173/98 a konania Exekučného úradu JUDr. Martišíka pod sp. zn. Ex 65/98 tvrdil, že ide o prieťahy aj za nasledujúce obdobie rokov - prvý krát to začal skutkovo tvrdiť až v roku 2014 - išlo o zmenu žaloby v rozšírení jej skutkových tvrdení, o ktorej súd rozhodol tak, že na pojednávaní konanom 20. decembra 2016 svojím uznesením o.i. nepripustil zmenu žaloby v tejto časti.

81. Už z konštrukcie podmienok, ktoré musia byť preukázané pre záver o zodpovednosti za škodu, t.j. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, je zrejmé, že tieto musí súd skúmať vo vzájomnej súvislosti, nakoľko sa nejedná o samostatne uplatnené nároky, o ktorých by súd rozhodoval samostatnými výrokmi, ale o jeden nárok, ktorý si uplatnil žalobca titulom zodpovednosti za škodu.

82. Pokiaľ ide o existenciu príčinnej súvislosti medzi škodou žalobcu a prieťahmi v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 14Cb/32/98, odvolací súd považuje rozsudok v napadnutom II. výroku rozsudku za správny a plne súladný so zákonom. Žalobca svoj nárok v súvislosti s prieťahmi súdu (nesprávny úradný postup) dával do príčinnej súvislosti so skutočnosťou, že súd mu v konaní nepriznal žalovanú pohľadávku. Skutočnosť, že namietané konanie bolo zastavené, znamená, že neskončilo meritorným rozhodnutím, z ktorého by vyplývala žalobcom tvrdená dôvodnosť jeho žaloby v konaní pod sp. zn. 14Cb/32/98. Súd prvej inštancie pripomenul, že v teraz prebiehajúcim konaní už otázku prípadnej úspešnosti žalobcu v inom konaní nemožno posudzovať. Chýba teda príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom Krajského súdu v Košiciach a tvrdenou škodou, ktorá mala vzniknúť žalobcovi jej nepriznaním v predmetnom konaní. Správne preto prvoinštančný súd žalobu v tejto časti ako nedôvodnú zamietol, t.j. v časti o zaplatenie požadovanej sumy spolu vo výške 113.786,- Kč (t.j. 35.828,- Kč + 77.985,- Kč ako vyčíslené príslušenstvo) s uplatneným príslušenstvom 10% úroku z omeškania z dlžnej sumy od 18.5.2005 do zaplatenia.

83. Žalobca súdu prvej inštancie v tejto časti konania vytykal nesprávnosť právneho posúdenia, pokiaľ sa riadil úvahou, že v teraz prebiehajúcim konaní už otázku prípadnej úspešnosti žalobcu v inom konaní nemožno posudzovať.

84. Z bodu 75 odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že žalobca na pojednávaní konanom 28. októbra 2016 (č. l. 448) doložil do spisu listinné doklady, ktorými mienil preukázať, že Vihorlat, a.s. Snina mienila žalovanú pohľadávku uhradiť, pretože ju v podstate uznávala, pričom išlo o listinný doklad: výzva k zaplateniu z roku 1994, list vo veci „Inventarizácie pohľadávok a záväzkov“, a tiež list zo 14.2.1997. Žalobca ďalej vo svojom písomnom podaní založenom na č. l. 451 spisu tiež dôvodil, že uznanie záväzku Vihorlatom a.s. z 9.2.1994, fotokópia Uznanie záväzku z 19.5.1994 a z 31.10.1994 vyvracia bezdôvodnú a formálnu námietku právnikovi Vihorlatu S. G. zo 14.2.1997 (č.l. 456 spisu), ktorý namietal premlčanie nároku a tvrdil, že uznanie záväzku neeviduje a má o ňom pochybnosti. Pri skúmaní zodpovednosti

za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom záver o príčinnej súvislosti medzi pochybením orgánu, ktorý koná v mene štátu a tým, že žalobca vo veci nebol úspešný, je možné urobiť iba v prípade, že právo žalobcu skutočne existovalo. Z výsledkov vykonaného dokazovania však takýto záver vyvodíť nemožno, preto je rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým nárok žalobcu uplatnený titulom skutočnej škody týkajúcej sa konania Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 14Cb/32/1998 v prevyšujúcej časti zamietol.

85. Súd prvej inštancie vo vzťahu k uplatňovaným nárokom na náhradu škody v súvislosti s prieťahmi v exekučnom konaní Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 23Er/1173/98 a konaní Exekučného úradu JUDr. Martišika pod sp. zn. Ex 65/98 vykonal rozsiahle dokazovanie na skúmanie druhej podmienky, teda vzniku škody, ale najmä jej rozsahu pre určenie výšky škody (body 9 a nasl., ako aj body 82 a 83 rozsudku, vrátane dôvodov v opravnom uznesení z 27. novembra 2017, č. k. 26C/16/2006-1033). Súd prvej inštancie po rozsiahlom dokazovaní a jeho vyhodnotení správne konštatoval, že výšku škody stanovil na sumu 152.823,30 Kč (nevymožaná istina), na sumu 237.098 Kč (nevymožené príslušenstvo) ako vyčíslené úroky z omeškania zo sumy 152.823,30 Kč za obdobie od 1.8.1995 do 11.3.2004, ku ktorému dátumu žalobcovi vznikla v tejto časti škoda, t.j. k dátumu konca konštatovaných prieťahov súdu v exekučnom konaní pri priznanom úroku 18% a na sumu 5.190 Kč (nevymoženy súdny poplatok z exekučného titulu s poukazom na to, že v exekučnom titule bol žalobcovi priznaný súdny poplatok 6.844 Sk, prepočtom podľa kurzu k dátumu 11.3.2004 ide o sumu 5.190,- Kč, t.j. spolu na celkovú sumu 395.111,30 Kč. Pretože žalovaný je s úhradou tejto sumy stále v omeškaní, súd ho zaviazal tiež na zaplatenie úroku z omeškania zo sumy 395.111,30 Kč v jeho zákonnej výške 6% ročne od 28.8.2005 do zaplatenia (III. výrok rozsudku) a súčasne žalobu v časti nároku ako nedôvodnú zamietol (IV. výrok rozsudku). S uvedenými závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a konštatuje, že postup a záverom súdu - skutkovým i právnym - niet čo vytknúť.

86. Vznik škody, vrátane jej rozsahu, nemá spravidla iba jednu príčinu, treba rozlišovať medzi príčinami hlavnými a príčinami vedľajšími. Ide o reťazec príčin, ktorý začína nezákonným úradným postupom, pokračuje následne vyvolanými príčinami, ktoré spôsobia škodu. Reálna (majetková) hodnota pohľadávky, ktorá bola priznaná vykonateľným súdnym rozhodnutím, nezávisí len od samotnej sumy, ale od celého súboru okolností, vplývajúcich na možnosť uspokojiť vymáhanú pohľadávku, v neposlednom rade od solventnosti dlžníka a možnosti uspokojenia pohľadávky z jeho majetku.

87. Inú majetkovú hodnotu má súdom priznané peňažné plnenie, ktoré veriteľ môže pri výkone rozhodnutia bez problémov uplatňovať voči "bonitnému" dlžníkovi, a inú hodnotu, ak dlžník v čase realizácie výkonu majetok buď nemá alebo síce má, ale je nepatrný alebo nemôže byť postihnutý pri výkone rozhodnutia. V takom prípade je preto potrebné ozrejmiť najmä, v čom konkrétne škoda spočíva, ako k nej došlo, z akých dôvodov nebola vymožená v exekučnom konaní. V tomto smere je potrebné zisťovať a vyhodnotiť mieru reálnej úspešnosti žalobcu vo vykonávanom konaní (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. februára 2008, sp. zn. 5 M Cdo 1/2007).

88. Vo napadnutom rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca škodu v súvislosti s uplatňovanými nárokmi na náhradu škody v súvislosti s prieťahmi v exekučnom konaní Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 23Er/1173/98 a konaní Exekučného úradu JUDr. Martišika pod sp. zn. Ex 65/98 preukázal a že k nej došlo v príčinnej súvislosti s tým, že pre nesprávny úradný postup si nemohol súdom priznanú pohľadávku včas uspokojiť z majetku povinného (viď bod 83 odôvodnenia tohto rozsudku). V tejto časti preto odvolací súd nepovažuje za dôvodné odvolacie námietky ani jednej zo strán sporu.

89. V bode 65 odôvodnenia napadnutého rozsudku súd prvej inštancie konaštatoval, že vo všetkých troch prípadoch (v prípade Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 14Cb/32/98, v konaní Okresného súdu Prešov vedenom pod sp. zn. 23Er 1173/98 a v konaní súdneho exekútora pod sp. zn. Ex 65/98) išlo o nesprávny úradný postup v období za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. a preto žalobu posudzoval podľa tohto zákona (zákon č. 514/2003 Z.z. nadobudol účinnosť až 1.7.2004).

90. Vyššie uvedeným záverom súdu prvej inštancie je daná odpoveď aj na odvoláciu námietku žalobcu spočívajúcu v tom, prečo súd prvej inštancie nepostupoval podľa záveru Najvyššieho súdu SR, vysloveného v uznesení z 28. júla 2010, sp. zn. 1 Cdo 107/2009, v zmysle ktorého prieťahy v súdnom konaní treba považovať za protiprávny stav, v každom okamihu ktorého dochádza k rovnakému porušovaniu práva účastníka konania na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov (čl. 48 ods. 2 Ústavy

Slovenskej republiky). Pokiaľ bola v súdnom konaní žalobcovi spôsobená škoda prieťahmi, ktorých vznik spadal do obdobia pred účinnosťou zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, avšak prieťahy pretrvávali aj po nadobudnutí účinnosti tohto zákona, treba žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody posudzovať podľa ustanovení uvedeného zákona.

91. Žalobca súdu prvej inštancie vytykal pochybenie nielen v skutkových záveroch, ale aj v právnom posúdení jeho nároku na ušlý zisk.

92. Ušlý zisk sa v súlade s konštantnou judikatúrou súdov definuje ako ujma spočívajúca v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je tomu u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu. Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, lebo musí byť naisto postavené, že pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti) mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu (škodnej udalosti).

93. Len všeobecné tvrdenie o strate podnikateľskej príležitosti alebo zmarení podnikateľského zámeru bez ďalšieho, nikdy nemôže byť základom pre vznik nároku na náhradu ušlého zisku, a to ani v prípade, ak by boli dôsledkom protiprávnej udalosti. Je tomu tak preto, že zákon č. 58/1969 Zb. nezakladá vznik nároku na náhradu škody paušálne a automaticky v každom jednotlivom prípade porušenia povinnosti zo strany orgánov štátu, ale len celkom výnimočne za predpokladu súčasného naplnenia aj ďalších predpokladov vzniku a existencie zodpovednostného vzťahu, ktorými sú existencia škody (ušlého zisku) a príčinnej súvislosti medzi škodou a protiprávnym konaním alebo opomenutím orgánov štátu. Dôkazné bremeno ohľadom naplnenia týchto podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu pritom zaťažuje poškodeného. Aj existencia ušlého zisku musí byť vždy bezpečne preukázaná. V prípade ušlého zisku nie je možné preukázať jeho reálnu existenciu, ale musia byť dokazované také konkrétne skutkové okolnosti (tvrdené poškodeným), ktoré pri logickej úvahe povedú súd k záveru, že ušlý zisk by skutočne vznikol nebyť protiprávnej udalosti, t.j. dokazuje sa pravdepodobnosť dosiahnutia ušlého zisku u poškodeného v danom čase a podľa miery dokázanej pravdepodobnosti, je potom možné urobiť záver o tom, či by za daných okolností bol žalovaný ušlý zisk aj reálnym. Nepreukázanie existencie takýchto skutkových okolností, by potom mohlo viesť len k záveru, že ušlý zisk, ktorého sa žalobca v konaní domáha, je skutočne iba „fikciou“ (m.m. uznesenie najvyššieho súdu sp.zn. 3 Cdo 513/2014). „Aj v prípade ušlého zisku musí ísť o ujmu už nastalú (vzniklú) a nie o ujmu, ktorá by hypoteticky mohla vzniknúť v budúcnosti“ (z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 MCdo 23/2008). Za ušlý zisk teda nemožno považovať hypotetický ušlý zisk, ktorý nemá žiadny konkrétny preukázateľný základ. Napokon hypotetický ušlý zisk, na ktorý sa dovolateľka odvoláva, vychádzajúci len z porovnania a spriemerovania zisku dosahovaného v prípade obdobnej podnikateľskej príležitosti za obdobných podmienok u iného subjektu v príslušnom podnikateľskom odvetví, v konečnom dôsledku vylučuje existenciu príčinnej súvislosti medzi protiprávnou udalosťou a ušlým ziskom, ako základnú podmienku vzniku zodpovednosti štátu za škodu. Ušlý zisk je teda stratou konkrétnej, reálnej a preukázateľnej príležitosti zhodnotenia majetku, avšak len za predpokladu, že pravdepodobnosť dosiahnutia zisku u poškodeného je s ohľadom na existujúce okolnosti toho ktorého konkrétneho prípadu vysoko pravdepodobná až blížiac sa k istote (m.m. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 319/2008 a 1 Cdo 76/2008). Pokiaľ žalobca nepreukáže existenciu týchto okolností a výšku ušlého zisku, ktorý mohol pri bežnom chode vecí očakávať, nemôže byť v konaní úspešný (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 195/2015).

94. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že právne posúdenie vecí súdom prvej inštancie bolo správne. Žalobca v konaní zakladal svoj nárok na ušlý zisk výlučne na tvrdení o existencii hypotetického ušlého zisku, pričom v priebehu konania netvrdil žiadne konkrétne okolnosti zdôvodňujúce nárok uplatnený žalobou a dokazujúce existenciu ušlého zisku ako dôsledku nezákonného rozhodnutia orgánu štátu. Takýto ušlý zisk nemá reálny základ a ostáva len v rovine fikcie. Preto sa odvolací súd plne stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie uvedenými v bodoch 84 až 87 napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na ne odkazuje. Pre úplnosť aj odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie na pojednávaní konanom 20. decembra 2016 uznesením zmenu žaloby, pokiaľ ide o rozšírenie skutkového stavu týkajúceho sa nároku uplatneného titulom ušlého zisku, nepripustil.

95. V odvolaní žalobca súdu prvej inštancie vytyka aj rozhodnutie v časti, v ktorej mu nepriznal nárok na nemajetkovú ujmu za prieťahy v rokoch 1996-2005, čím podľa jeho názoru obchádzal i relevantnú judikatúru ESLP a súdov Slovenskej i českej republiky.

96. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v časti týkajúcej sa nároku žalobcu na vyplatenie nemajetkovej ujmy zdôvodnil obširne v bodoch 88 až 90 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Podľa názoru súdu prvej inštancie právna úprava zákona č. 58/1969 Zb. umožňovala priznať žalobcovi ako poškodenému iba škodu vo forme skutočnej škody a vo forme ušlého zisku, nie aj náhradu nemajetkovej ujmy (morálnu ujmu), prípadne iné formy zadosťučinenia (napr. verejné ospravedlnenie, uverejnenie zrušujúceho rozsudku a stručné znenie odôvodnenia a pod.), pričom v tomto smere poukázal tiež na rozhodovaciu činnosť súdov, napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 16. decembra 2008, sp. zn. II. ÚS 467/08, v zmysle ktorého „Z uvedeného hľadiska sa závery krajského súdu, ktorý ustálil, že nároky sťažovateľa, ktorý bol aj v konaní pred všeobecnými súdmi relevantne právne zastúpený, treba posúdiť podľa zákona č. 58/1969 Zb., nejavia ako svojvoľné, alebo zjavne neopodstatnené, rovnako ako ani závery krajského súdu, že zákon č. 58/1969 Zb. ešte neupravoval inštitút náhrady nemajetkovej škody. Vzhľadom na uvedené skutočnosti krajský súd, podľa názoru ústavného súdu, ústavne súladným postupom vyhodnotil a aplikoval na prípad sťažovateľa relevantné právne normy, na základe čoho dospel k záveru, že sťažovateľ nespĺňa zákonné podmienky (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy) na uplatnenie si nároku podľa čl. 46 ods. 3 ústavy, pričom tomuto jeho záveru sa nedá vyčítať arbitrárnosť ani svojvoľnosť, takže v konečnom dôsledku nemohlo ani dôjsť k porušeniu čl. 46 od. 3 ústavy.“

97. Je nutné prisvedčiť súdu prvej inštancie, že právna úprava zákona č. 58/1969 Zb. umožňovala priznať žalobcovi ako poškodenému iba škodu vo forme skutočnej škody a vo forme ušlého zisku, nie aj náhradu nemajetkovej ujmy (morálnu ujmu), prípadne iné formy zadosťučinenia (napr. verejné ospravedlnenie, uverejnenie zrušujúceho rozsudku a stručné znenie odôvodnenia a pod.). Ochrana osobnosti, vrátane ochrany dobrého mena a pod. poskytovala aj v tom čase úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku v ust. § 11 a nasl.

98. V súvislosti s vyššie uvedeným však odvolací súd upriamuje pozornosť na to, že aj keď v súlade s ust. § 131 CSP platí zásada „iura novi curia“, treba rešpektovať aj žalobný dôvod, čo vyplýva z dispozičného princípu sporového procesu. V praktickej rovine sa doktrína tzv. žalobného dôvodu prejavuje v pomerne zložitej otázke, či možno žalobcovi priznať právnu ochranu aj na základe iného žalobného dôvodu, ktorý z ním substancovaného skutkového deja vyplýva, avšak žalobcom výslovne stipulovaný nebol. Ak žalobca trvá na tom, že z iného než žalobou uplatneného právneho dôvodu uspieť nechce, je potrebné toto jeho želanie rešpektovať. (pozri Števček, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár, C. H. Beck v Prahe 2016, str. 480, bod VI.)

99. V náleze z 5. decembra 2018, sp. zn. II. ÚS 695/2017 Ústavný súd SR vyslovil právny názor, že Občiansky zákonník v § 442 pojem „škoda“ síce priamo nedefinuje, ale vymedzuje ju nepriamo, a to tým spôsobom, že ustanovuje rozsah jej náhrady (nahrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk), pričom na § 442 nadväzujú ďalšie ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré ďalej konkretizujú povahu nárokov na náhradu škody a rozsah ich náhrady. V tejto súvislosti je predovšetkým relevantné znenie § 444 Občianskeho zákonníka, z obsahu ktorého vyplýva, že pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie spoločenského uplatnenia, teda zjavne nároky svojou povahou nehmotného charakteru, čo signalizuje, že Občiansky zákonník vo všeobecnej rovine v súvislosti používaním pojmu „škoda“ nerobí žiadny rozdiel medzi hmotnou (materiálnou) a nehmotnou (imateriálnou) škodou. Keďže Občiansky zákonník nie je konzistentný pri používaní pojmov škoda a ujma, nemožno z tejto skutočnosti robiť ďalekosiahle závery v tom smere, že škodou je v zmysle občianskoprávnej úpravy len hmotná (materiálna) ujma. Z uvedeného potom vyplýva, že Občiansky zákonník významovo s pojmom škoda nespája iba materiálnu škodu, čo v okolnostiach danej veci znamená, že z právnej úpravy obsiahnutej v Občianskom zákonníku ani z právnej úpravy obsiahnutej v zákone č. 381/2001 Z. z. nevyplýva nič, čo by bránilo takej interpretácii pojmu „škoda“, ktorý by v rámci svojho obsahu zahŕňal škodu majetkovú, ako aj škodu nemajetkovú. (zdroj a analytická právna veta: ustavnysud.sk; výber a spracovanie: najpravo.sk)

100. Bez ohľadu na to, či súd prvej inštancie mal vedomosť o vyššie uvedenom právnom názore Ústavného súdu SR, riadil sa predsa len obdobnou logickou úvahou a v bodoch 89 a 90 odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorých podrovné uviedol dôvody, pre ktoré žalobu v tejto časti zamietol.

Zdôraznil, že žalobca odôvodnil nemajetkovú ujmu stratou dobrého mena, pretože nemohol sa sám dostať k svojim splatným záväzkom a jeho záväzky boli a sú exekúované, nesprávne úradné postupy a porušovanie zákonnej povinnosti ústredných orgánov postupovať v súlade so zákonom, teda bez prietahov, mu spôsobili tiež dlhodobý stres, bezvýhodnosť situácie a spolupodieľali sa na vzniku a rozvoji jeho ťažkej a nevyliciteľnej choroby. Možno teda konštatovať, že žalobca si splnil ohľadne tohto nároku povinnosť tvrdenia, keď určitým spôsobom skutkovo vyšpecifikoval skutkové okolnosti odôvodňujúce tento nárok. Vo vzťahu k nim bol žalobca ďalej povinný preukázať, že tieto skutkové tvrdenia v podobe určitej tvrdenej ujmy (následkov) sú v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom predmetných konaní, a že v dôsledku tejto tvrdenej ujmy (následkov) mu vznikla škoda v uplatnenom rozsahu 150.000 Kč. Dôkaznú povinnosť si však žalobca v tejto časti nesplnil. K argumentácii žalobcu založenej na rozhodnutiach ESLP (napr. v prípade Csáko proti SR, v prípade Bednár proti SR a pod.) súd prvej inštancie uviedol, že vo všetkých týchto konaniach išlo o rozhodnutia, ktoré sa týkali priznania primeraného finančného zadosťučinenia v súvislosti s konaním o sťažnostiach podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky. Navyše, žalobca v priebehu konania zmenil žalobu v tejto časti nároku tým, že dopĺňal skutkový základ nemajetkovej ujmy o nové skutkové okolnosti a tvrdenia, napr. rozkolom v rodine, keď neúnosný stav vyústil do situácie, kedy manželka podala návrh na rozvod a manželstvo bolo rozvedené (podanie z 12. júla 2017 na č. I. 707 spisu), pričom na pojednávaní konanom 29. septembra 2017 súd prvej inštancie zmenu žaloby, pokiaľ ide o rozšírenie skutkového stavu v porovnaní s jeho vymedzením v žalobe vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, nepripil (z toho dôvodu súd rozhodol tiež o nevykonaní navrhnutých dôkazov, pretože sa týkali tejto nepripustenej zmeny žaloby). Uvedený postup a skutkový i právny záver považuje odvolací súd za správny a zákonný.

101. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd v súlade s ust. §388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. tak, že žalobu v časti o zaplatenie sumy 1.150,- Kč s prísl. zamietol a v ostatných výrokoch II. až VII. rozsudok potvrdil ako vecne správny v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP, teda vrátane výroku o trovách prvoinštančného konania, na ktorý čiastočná zmena rozsudku odvolacím súdom nemá dopad vzhľadom na nezmenený pomer úspechu a neúspechu strán v spore (pomerný úspech žalobcu vo výške 16%.

102. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Tak žalobca, ako ani žalovaná (okrem malej časti vo výroku I), neboli vo svojich odvolaniach v odvolacom konaní úspešní, preto odvolací súd stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

103. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie

je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).